

WARQADDII

LOO QORAY DADKII

CIBRAANIYADA

Bilowga Kitaabkan

1 Ilaah wuxuu waagii hore siyaalo badan oo kala duduwan awowayaasheen kula hadlay nebiyadii, ²laakiin maalmahan ugu dambaystooda wuxuu inagula hadlay Wiiliisa uu ka dhigay kan wax walba dhaxla, kan uu duniyooyinkana ku sameeyey. ³Oo isagu waa dhalaalka ammaantiisa iyo u-ekaanta ahaantiisa, oo wax walba wuxuu ku hayaa erayga xooggiisa, oo goortuu daahirinta dadka dembiyadooda sameeyey dabadeed ayuu wuxuu fadhiistay Weynaha xagga sare midgtiisa, ⁴isagooaad uga wanaagsan malaa'ighaha siduu u dhaxlay magac ka sii wanaagsan kooda.

Wilka Ilaah Waa Ka Sarreeyaa Malaa'ighaha

⁵Malaa'ighihii tee buu marnaba ku yidhi,
Adigu waxaad tahay Wiilkayga,
Maantaaan ku dhalay?

Oo weliba,
Waxaan isaga u noqon doonaa
Aabbe,
Oo isaguna wuxuu ii noqon
doonaa Wil?

⁶Oo weliba, markuu curadka dunida dhex keenayay, wuxuu yidhi,
Malaa'ighaha Ilaah oo dhammu
isaga ha caabudeen. ⁷Oo xagga
malaa'ighahana wuxuu ka yidhi,

Wuxuu malaa'ighiisa ka dhigaa dabaylo,

Kuwa u adeegana dab ololkiis.

⁸Laakiin Wilka wuxuu ka yidhi,
Carshigaagu, Ilaahow, waa
weligiis iyo weligiis;
Oo usha qummanaantuna waa
usha boqortooyadaada.

⁹Adigu xaqnimada waad jeclayd,
dembigana waad necbayd,
Sidaas daraaddeed Ilaaha
Ilaahaaga ahi wuxuu kuugu subkay

Saliidda farxadda, oo kuwa
ku weheliyana wuu kaa
sarraysiyyey.

¹⁰Oo,
Adigu Rabbiyow, bilowgii
dhulkaad aasaastay,
Samooyinkuna waa shuquillada
gacmahaaga,

¹¹Iyagu way baabbi'i doonaan,
adiguse waad sii jiraysaa;
Oo kulligood sida dhar bay u
duugoobi doonaan,

¹²Oo sida go' baad u laallaabi
doontaa,
Sida dhar bayna u beddelmi
doonaan;
Adiguse sidaadii uun baad tahay
Sannadahaaguna ma dhammaan
doonaan.

¹³Malaa'ighihii tee buu marnaba ku
yidhi,
Midgtayda fadhiiso

Ilaa aan cadaawayaashaada
cagahaaga hoostooda geliyo?
¹⁴Miyaanay kulligood ahayn ruuxyo
kaalmeeya oo loo soo diray inay
shuquul u qabtaan kuwa badbaadada
dhaxli doona?

2 Taa aawadeed waa inaynu
aad u dhegaysanno waxaynu
maqlanay waaba intaasoo ay inaga
fakadaan. ²Waayo, haddii hadalkii
malaa'ighuhu ku hadleen xaqiil
ahaa, oo kii kasta oo xadgudub
iyo caasiinimo sameeyey uu helay
abaalgud xaq ah, ³siddee baynu u
baxsan doonnaa haddaynu dayacno
badbaadintan weyn oo Rabbigu
kolkiil hore ku hadlay oo kuwii
maqlayna inoo xaqiiqueeyeen?

⁴Ilaahna wuxuu ugu marag furay

calaamooyin iyo yaababba, iyo

xoogag kala duduwan, iyo hadiyado

Ruuxa Quduuska ahu u qaybiyeey

siduu doorayay.

⁵Waayo, dunida iman doonta oo
aynu ka hadalno malaa'ighaha kama
uu hoosaysiin. ⁶Laakiin mid baa
meel ka marag furay isagoo leh,

Bal waa maxay dadku oo aad u
xusuusataa isaga?

Ama wilka aadanaha, oo aad u
soo booqataa?

⁷Waxaad isaga wax yar ka
hoosaysiisay malaa'ighaha.

Waxaanad taaj uga dhigtay
ammaan iyo murwad,

Oo waxaad ka sarraysiisay
shuquillada gacmahaaga,

⁸Wax walbana cagiiisaad ka
hoosaysiisay.

Isagoo wax walba isaga ka
hoosaysiisay, wax uu dhaafay oo
aanu isaga ka hoosaysiini ma
jiraan, laakiin imminka weli ma
aragno wax walba oo isaga laga
hoosaysiisay. ⁹Laakiin waxaynu
aragnaa Ciise, kan wax yar
malaa'ighaha laga hoosaysiisay,

isagoo xanuunka dhimashada
aawadiis ammaan iyo murwad taaj
loogu geliyey inuu niimcada Ilaah
dhimashada ugu dhadhamiyo qof

walba. ¹⁰Waayo, waa u ekayd kan
wax walba u yihiin, oo wax walba
ka yimaadeen, markuu carruur
badan ammaan u keeno, inuu
bilaabaha badbaadadooda xanuun
ku kaamilo. ¹¹Waayo, kan quduus
ka dhiga iyo kuwa quduus laga
dhigaaba kulli mid keliya ayay ka
yimaadaan; taas aawadeed isagu
kalama xishoodo inuu iyaga ugu
yeedho walaalo, ¹²isagoo leh,
Magacaaga waxaan u sheegi
doonaa walaalahay,
Oo ururka dhexdiisa ayaan kugu
ammaani doonaa.

¹³Oo haddana, Isagaan aamin
doonaa, oo haddana, Bal eega,
aniga iyo carruurtu Ilaah i siiyey.

¹⁴Carruurtu waxay qayb ka heleen
jidh iyo dhiig, taas aawadeed
isagoo sidaas oo kale ayuu uga
qayb qaatay, inuu dhimasho ku
baabbi'iyo kii xoogga dhimashada
lahaa, oo ah Ibliska, ¹⁵iyo inuu
furo kulli kuwii cimrigoodii oo
dhan addoonnimo ugu hoos jiray
cabsida dhimashada. ¹⁶Waayo,
runtii, ma uu qaadan suuradda
malaa'ighaha, wuxuuse qaatay tan
dhashii Ibraahim. ¹⁷Haddaba waxaa
isaga u ekayd inuu wax walba ugu
ekaado walaalihis, inuu wadaad
sare oo naxariis iyo aamin badan
leh u noqdo xagga waxyalaha Ilaah,

si uu cadhotir ugu noqdo dembiyada
dadka. ¹⁸Waayo, isaga qudhisu wuu
xanuunsaday isagoo la jirrabay, taas
aawadeed wuu karaa inuu caawiyo
kuwa la jirrabo.

Ciise Masiix Waa Ka Sarreeyaa Muuse

3 Haddaba walaalaha quduuska
ah oo ka qayb gala yeedhniinta
jannadow, u fiirsada Ciise oo ah
Rasuulka iyo Wadaadka sare ee
iimaanka aynu qiranno. ²Aamin buu
u ahaa kan doortay, sidii Muuseba
gurigisii oo dhan aaminka ugu
ahaa. ³Waayo, waxaa isaga lagu
tirihey inuu istaahilo ammaan ka
badan tii Muuse, sida kan guriga

dhisiga uga murwad badan yahay guriga.⁴ Waayo, guri walba mid baa dhisay, laakiin kan wax walba dhisay waa Ilaah.⁵ Oo runtii Muuse gurigiisa oo dhan aamin buu ugu ahaa sida midiidin, inuu markhaati u ahaado waxyaalaha mar dambe lagu hadli doono.⁶ Laakiin Masiix aamin buu u ahaa sida wiil gurigiisa ka sareeya; oo gurigiisu waa innaga haddaynu ilaa ugu dambaysta dhiirranaanteenna iyo faanka rajadeenna aad u xajitno.⁷ Haddaba waa sidan waxa Ruuxa Quduuska ahi leeyahay,

Maanta haddaad codkiisa maqashaan,

⁸ Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka,

Sidii maalintii jirrabaadda ee cidlada dhexdeeda,

⁹ Meeshii ay awowayaashiin igu jirrabeen, oo ay igu tijaabiyeen,

Oo ay afartanka sannadood shuqullandaydii ku arkeen.

¹⁰ Taas daraaddeed qarnigan waan u cadhaysnaa,

Oo waxaan idhi, Had iyo goorba qalbigooday ka qaldamaan,

Oo iyagu ma ay aqoon jidadkaygii.

¹¹ Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,

Iyagu nasashadayda ma geli doonaan.

Waa Inaynu Iimaankeenna Xajinno Ilaa Ugu Dambaysta

¹² Iska jira, walaalayaalow. Yaanu qalbi shar leh oo aan rumaysad lahayni midkiinta ku jirin, idinkoo llaaha nool ka dheeraanaya.

¹³ Laakiin maalin kasta iswaaniya, intii la oghanayo, Maanta, inuuusan midkiinta ku engegin khiyaanada dembiga.¹⁴ Waayo, waxaynu noqonnay kuwa Masiix ka qayb qaataay, haddaynu aad u xajinno bilowgii kalsoonaanteenna ilaa ugu dambaysta,¹⁵ inta la leeyahay,

Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina sidii wakhtigii dhirifka.

¹⁶ Waayo, yaa, markay maqleenn, Ilaah ka dhiriyey? Miyaanay ahayn kulligood kuwii Muuse ka keenay Masar?¹⁷ Oo yuu afartan sannadood u cadhaysnaa? Miyaanay ahayn kuwii dembaabay oo meydakoodu cidlada ku dhacdhaceen?¹⁸ Oo yuu ku dhaartay inaanay nasashadiisa gelin, kuwii isaga addeeci waayay mooyaane?¹⁹ Oo waxaynu aragnaa inaanay geli karin rumaysaddarro aawadeed.

Nasashada Ilaah Dadkiisa Siyo

4 Sidaas daraaddeed aynu cabsanno, inta ballan nasashadiisa lagu gelayaa jiro, inaan midkiinna u ekaan mid gaadhi waayay.²⁰ Waayo, intagana war wanaagsan baa laynagu wacdiyey sidooda oo kale, laakiin hadalkay maqleenn waxba uma uu tarin iyaga, maxaa yeelay, kuwii maqlay rumaysad kuma ay darin.²¹ Waayo, kuweenna rumaystay, nasashadaas waynu galnaa, siduu u yidhi,

Sidaas daraaddeed anigoo cadhaysan ayaan waxaan ku dhaartay,

Iyagu nasashadayda ma geli doonaan,

in kastoo ay shuqullandii ka dhammaadeen aasaaska dunida.

⁴ Waayo, isagu meel buu maalintii toddobaad sidan ka yidhi, Maalintii toddobaad Ilaah baa shuqullandisii oo dhan ka nastay.⁵ Meeshatanna mar kale wuxuu yidhi,

Iyagu nasashadayda ma geli doonaan.

⁶ Haddaba waxaa hadhay qaar gelaya, oo kuwii kolkii hore warkii wanaagsanaa lagu wacdiyey way geli waayeen caasinimo aawadeed.⁷ Taas daraaddeed haddana mar kale maalintoo buu gooni u dhigay, isago wakhti dheer dabadeed

qorniinka Daa'uud ku leh, Maanta, sidii kolkii hore la yidhi,

Maanta haddaad codkiisa maqashaan,
Qalbiyadiinna ha adkaynina.

⁸ Waayo, haddii Yashuucu iyagii nasiyey, Ilaah markaas dabadeed kama uu hadleen maalin kale.⁹ Sidaas daraaddeed waxaa dadka Ilaah u hadha nasasho.¹⁰ Waayo, kii nasashadiisa galay, isaga qudhiiisuna waa ka nastay shuqullandisii sidii Ilaah kuwiisii uga nastay.

¹¹ Haddaba aynu u dadaalno inaynu nasashadaas galno inaan ninna caasiniimadaas oo kale ku dhicin.

¹² Waayo, hadalka Ilaah wuu nool yahay, waana shaqeeyaa, oo waa ka af badan yahay seef kasta oo laba af leh, isagoo ka dhex dusaya ilaa kala soocintta nafta iyo ruuxa, iyo xubnaha iyo dhuuxaba, waana kala gartaa fikirrada iyo waxyaalaha qalbiga ku jira.¹³ Oo uun aan hortiisa ka muuqani ma jiro, laakiin wax waliba way qaawan yihiin oo bannaan yihiin indhihiisa hortooda, kan aynu ku tirsan nahay.

Ciise Wuxuu Yahay Wadaadka Sare Oo Ka Sarreeya Haaruun

¹⁴ Haddaba innagoo leh wadaad sare oo weyn, kan samooyinka sii dhex maray, kaas oo ah

Giisoo Wiilka Ilaah ah, aynu qirashadeenna xajinno.¹⁵ Waayo,

ma aynu lihiin wadaad sare oo aan itaaldarradeenna ka nixi karin, laakiin waxaynu leennahay mid si walba loo jirrabay sideenna oo kale, oo aan weliba dembi lahayn.

¹⁶ Haddaba aynu carshiga nimcada dhiirranaan ugu soo dhowaarنو si aynu naxariis u qaadanno oo aynu u helno nimco ina caawisa wakhtiga baahida.

5 Wadaad sare oo kasta, oo dadka laga dhex bixiyo, waxaa dadka loogu doortaa waxyaalaha Ilaah ku saabsan, inuu hadiyado iyo allabaryoba u bixiyo dembiyada

aawadood.¹⁷ Isagu waa u naxariisan karaa kuwaan aqoonta lahayn iyo kuwa qaldan, maxaa yeelay, isaga qudhiiisuba wuu itaal daranyahay.

¹⁸ Oo sidaas daraaddeed waa inuu qudhiiisa wax ugu bixiyo dembiyada aawadood, siduu dadka wax ugu bixiyo oo kale.¹⁹ Niinu murwadda iskama qaato, laakiin waa kii Ilaah ugu yeedho siduu Haaruun ugu yeedhay.²⁰ Sidaas oo kale Masiix isma ammaanin inuu noqdo wadaad sare, laakiin waxaa doortay kan ku yidhi,

Adigu waxaad tahay Wiilkayga,
Maantaan ku dhalay.

²¹ Meel kalena wuxuu ka yidhi.
Adigu weligaaba wadaad baad tahay

Sidii derejadii Malkisadaq.

²² Masiixu maalmihii jidhkiisa wuxuu tukasho iyo baryooyin qaylo dheer iyo ilmo ugu bixiyeen kan kara inuu isaga dhimasho ka badbaadiyo, waana loo maqlay cibaadadiisa.²³ In kastuu wiil ahaa, weliba wuxuu addeecid ku bartay waxyaalihii uu ku xanuunsaday;²⁴ oo goortuu kaamil noqday wuxuu kuwa isaga addeeca oo dhan u noqday sababta badbaadada weligeed ah.²⁵ Oo Ilaah baa isaga wuxuu ku magacaabay wadaad sare sidii derejadii Malkisadaq.

Masiixiyiintu Waa Inay Xagga Ereyga Ilaah Hore U Maraau

¹¹ Wuxaannu haysanna waxyaalo badan oo aannu kan kaga hadalno, laakiin waa fasir adag yahay dhegaculayskiinna aawadiis.

¹² Wakhligii aad macallimiin noqon lahaydeen ayaad haddana u baahan tiihiin in laydin baro waxyaalaha ugu horreeya ee Ereyada Ilaah, oo waxaad noqoteen sidii kuwa caano u baahan ee aan cunto adag u baahnay.¹³ Waayo, mid kasta oo ay cuntadiisu caano tahay aqoon uma laha hadalka xaqnimada, waayo, waa ilmo yar.¹⁴ Laakiin cuntada adag waxaa leh

dadka waaweyn oo ah kuwa ku isticmaalidda kaskooda ku kala garta wanaagga iyo xumaanta.

6 Taas daraaddeed aynu iska dayno ka hadlidda waxyaalihii ugu horreeyey ee Masiix, oo hore aynu ugu soconno kaamilmada, oo yeeyan mar kale dhigin aasaaska ka-toobadkeenidda shuqulladii dhintay, iyo iimaanka xagga Ilaah, ² iyo waxbaridda baabtiisaya, iyo gacmo-dul-saaridda, iyo sarakicidda kuwii dhintay, iyo xukunka weligiis ah. ³Oo tan waynu samayn doonaa haddii Ilaah idmo. ⁴Kuwii mar loo iftiimihey, oo hadiyaddii jannada dhadhamiyey, oo laga dhigay kuwa ka qayb galay Ruuxa Quduuskaa, ⁵oo dhadhamiyey eraygii wanaagsanaa ee Ilaah iyo xoogaga wakhtiga iman doona, ⁶oo dabadeedna dhacay, ma suurtowdo in loo cusboonaysiyo toobadkeenidda, iyagoo mar kale Wiilka Ilaah iskutallaabta isugu qodbaya oo bayaan u ceebaynaya. ⁷Waayo, dhulka cabbay roobka marar badan ku dul da'a, oo u soo saara geedo u wanaagsan kuwii beeray, wuxuu Ilaah ka helaa barako, ⁸Iaakiin hadduu dhalo qodxan iyo yamaarug, waxtar ma leh, oo habaar buu ku dhow yahay, ugudambaystiisana waa in la gubaa.

⁹Iaakiin gacaliyayaalow, wax ka wanaagsan oo idinku saabsan ayaa lana aaminsiyyey iyo waxyaalaha badbaadada, in kastoo aannu sidan u hadalnay. ¹⁰Waayo, Ilaah ma xaqdarr, mana illoobo shuqulkiinna iyo jacaylka aad magiciisa u qabtaan, maxaa yeelay, quduusiinta ayaad u adeegteen oo weli waad u adeegtaan. ¹¹Oo annagu waxaannu jecel nahay in midkiin kastaa muujiyo dadaalkas oo kale tan iyo hubaasha rajada ilaa ugu dambaysta, ¹²inaydnan caajisiin noqon laakiin aad noqotaan kuwo ku dayda kuwa rumaysadka iyo dulqaadashada ku dhaxla ballamada.

Waxa Ilaah Ballanqaaday Waa Hubaal

¹³Markii Ilaah ballan u qaaday Ibraahim, isagoo mid ka weyn oo uu ku dhaarto aan haysan, ayuu isku dhaartay, ¹⁴isagoo leh, Hubaal waan ku barakayn doonaa, oo waan ku kordhin doonaa. ¹⁵Oo sidaas isagoo u dulqaadanaya ayuu helay wixi loo ballanqaaday. ¹⁶Waayo, dadku waxay ku dhaartaan kan iyaga ka weyn, oo waxaa muran kasta oo kooda ah ugu dambaysa dhaar si loo xaqiqaysto, ¹⁷sidaas daraaddeed, Ilaah, isagoo aad u doonaya inuu kuwa ballanka dhexla tuso taladiisa aan beddelmi karin, ayuu dhaar ku galay; ¹⁸in laba waxyaaloood, oo aan beddelmi karin, oo aan suurtoobin inuu Ilaah been ka sheego, aynu ku helno dhiirranaan xoog leh innagoo magangal u soo cararnay si aynu u qabsanno rajada ina hor taal, ¹⁹tan aynu sida barroosinka nafta u haysanno, mid adkaan iyo hubaalba ah oo gelaysa waxa daaha ka shisheeya, ²⁰meeshii Ciise sida horseed inoo galay isagoo noqday wadaad sare oo weligiis ah sidii derejadii Malkisadaq.

Ciise Wuxuu Ahaa Wadaad Sare Sidii Malkisadaq Oo Kale

7 Malkisadaqan, oo Saalem boqorka u ahaa, wadaadkii Ilaaha ugu sarreeyana ahaa, wuxuu la kulmay Ibraahim oo ka soo noqday layntii boqorrada, wuuna barakeeyey. ²Oo Ibraahim wuxuu isaglii wax kasta ka siiyey toban meelood oo meal. Malkisadaq hortii waxaa magiciisii lagu fasiray, Boqorka Xaqnimada, dabadeedna, Boqorka Saalem, oo ah Boqorka Nabadda. ³Aabbe ma lahayn, hooyona ma lahayn, abtirsinyona ma lahayn, oo isagoo aan lahayn bilowga maalmaha ama dhammaadka nolosha laakiin loo ekaysiyyey Wiilka Ilaah, ayuu weligiis wadaad sii ahaanayaa.

⁴Haddaba ka fiirsada ninkanu siduu u weynaa, kan Ibraahim oo madaxda awowayaashii ahi meeltoobnaad ka siiyey boolidii.

⁵Oo runtii kuwii qoladii Laawi oo helay shuqulka wadaadnimada waxay haystaan amar ay dadka kaga qaataan meeltoobnaadka sida sharcigu leeyahay, kuwaas waxaa weeye walaalahood in kastoo ay kuwanu ka yimaadeen xanjaadka Ibraahim. ⁶Laakiin kii aan iyaga ku abtirsanin ayaa wuxuu Ibraahim ka qaatay meeltoobnaadyo, oo barakeeyey kii ballamada loo qaaday. ⁷Laakiin muranla'aan kan yar waxaa barakeeyaa kan ka wanaagsan. ⁸Oo halkan waxaa meeltoobnaadyada qaata dadka dhinta, laakiin halkaas mid loo markhaati furay inuu nool yahay. ⁹Waxaa la odhan kara, Laawiga meeltoobnaadyada qaataana, Ibraahim meeltoobnaadyo ayuu ku bixiyey. ¹⁰Waayo, isagu weli xanjaadkii aabbihii buu ku jiray kolkii Malkisadaq la kulmay.

Ciise Wadaadnimadiisu Way Ka Sarraysa Wadaadnimada Yuhuudda

¹¹Haddaba haddii kaamilmimo ku jirtay wadaadnimadii Laawi, waayo, iyada ayuu dadku sharciga ka hoos helaye, maxaa weli loogu baahnaa in wadaad kale ka kaco derejadii Malkisadaq oo aan lagu magacaabin derejadii Haaruun?

¹²Waayo, wadaadnimada markii la beddelo waa lagamamaarmaan in sharcigana la beddelo. ¹³Waayo, kii waxyaalahan laga sheegay waa qolo kale oo aan nin meeshii allabariga ka shaqeeyey ka iman. ¹⁴Waa cad dahay in Sayidkeennu ka soo baxay Yabuudah, oo ah qolo aan Muuse kaga hadlin wax wadaaddo ku saabsan. ¹⁵Oo weliba aad bay u sii cad dahay, haddii wadaad kale oo Malkisadaq u egi kaco, ¹⁶kii aan wadaad lagaga dhigin sharciga abtirsinyada xagga jidhka,

laakiin xagga xoogga nolosha aan dhammaadka lahayn. ¹⁷Waayo, isaga waxaa loogu markhaati furay,

Adigu weligaaba wadaad baad tahay

Sidii derejadii Malkisadaq.

¹⁸Waayo, amarkii hore waxaa loo buriyey itaaldarradiisii iyo faa'iido'aantiisii, ¹⁹maxaa yeelay, sharcigu waxba ma uu kaamilin. Oo waxaa la keenay rajo ka wanaagsan oo aynu Ilaah ugu dhowaanno. ²⁰Oo isagu dhaarla'aan wadaad kuma uu noqon. ²¹Iyagu dhaarla'aan bay wadaaddo ku noqdeen, laakiin isagu wuxuu ku noqday dhaarta kan ku yidhi,

Rabbigu waa dhaartay, kana soo noqon maayo,
Adigu weligaaba wadaad baad tahay.

²²Oo sidaasuu Ciise ku noqday dammiinka axdiga ka wanaagsan.

²³Iyaguna waxay noqdeen wadaaddo tiro badan, maxaa yeelay, dhimashada ayaa ka joojisay inay sii jiraan: ²⁴Isaguse wuxuu haystaa wadaadnimadiisa aan beddelmi karin, waayo, weligiis buu sii jirayaa. ²⁵Sidaas daraaddeed dhammaan buu u badbaadin karaa kuwa Ilaah ugu dhowaada isaga, maxaa yeelay, isagu weligiis waa nool yahay si uu ugu duceeyo iyaga.

²⁶Waayo, wadaad sare oo caynkan ahu waa inagu habboonaa, mid quduus ah oo aan khiyaano iyo wasakh toona lahayn, oo dembilayaasha ka soocan, oo samooyinka laga sarraysiyyey, ²⁷kan aan u baabnay inuu maalin walba allabari u bixiyo sida wadaaddadii sare, kolka hore dembiyadiisa aawadood, dabadeedna kuwa dadka aawadood; tan mar keliya ayuu sameeyey markuu isbixiyey.

²⁸Waayo, sharcigu niman itaaldaran ayuu wadaaddo sare ka dhigaa, laakiin hadalka dhaarta oo sharciga ka dambeeyey wuxuu ka dhigaa Wiil weligiis kaamil ah.

**Ciise Wadaadni madiisa
Iyo Axdigaa Cusub**

8 Waxyaalihii la yidhi wixii ugu muhimsanaa waa kan, Waxaynu leennahay wadaad sare oo caynkaas ah, kan fadhiistay midigta carshiga Weynaha jannooyinka ku jira, ²kan u adeega waxyaalaha quduuska ah iyo taambuugga runta ah ee Rabbigu dhisay oo aan dad dhisin. ³Waayo, wadaad kasta oo sare waxaa loo doortay inuu hadiyado iyo allabaryo bixiyo, sidaas daraaddeed waa lagamamaarmaan in wadaadkan sarena haysto wax uu bixiyo. ⁴Haddaba hadduu dhulka joogi lahaa, wadaad ma uu ahaadeet, maxaa yeelay, waxaa jira kuwa hadiyado u bixiya sida sharcigu leeyahay; ⁵kuwa u adeega waxa ah u-ekaata iyo hooska waxyaalaha jaannada, sidii Muuse loogu digay kolkuu ku dhowaa inuu taambuugga sameeyo. Waayo, wuxuu yidhi, Aad ugu fiirso inaad wax walba u samayso siduu ahaa u-ekaanshihii buurta lagugu tusay. ⁶Laakiin haatan wuxuu helay shuqul aad uga wanaagsan siduu u yahay dhexdhexaadiyaha axdiga ka wanaagsan ee lagu dhisay ballamo ka wanaagsan. ⁷Waayo, haddii axdigii hore uusan eed lahayn, mid labaad meella looma dooneen. ⁸Wuxuu yidhi, isagoo iyaga eeddaynaya,

Bal eega, maalmihii waa imanayaan, ayaa Rabbigu leeyahay,

Oo anigu axdi cusub baan la dhigan doonaa reer Israa'iil iyo reer Yahuudah;

⁹ Oo aan ahayn axdigii aan awowayaashood la dhigtay oo kale

Maalintii aan iyaga gacanta qabtay inaan ka kaxeyeo dalka Masar,

Waayo, iyagu kuma ay sii socon axdigaygii,

Aniguna farahaan ka qaaday, ayaa Rabbigu leeyahay.

¹⁰ Waayo, katu waa axdiga aan la dhigan doonio reer Israa'iil Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay; Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa maankooda, Qalbigoodana waan ku qori doonaa, Oo Ilaah baan u ahaan doonaa, iyaguna dad bay ii ahaan doonaan;

¹¹ Oo iyagu ma bari doonaan mid walba deriskiisa Iyo mid walba walaalkiis, iyagoo leh, Rabbiga garo, Waayo, kulli way i garan doonaan, Kan ugu yar ilaa kan ugu weyn.

¹² Waayo, iyagoo xaqdaran baan u naxariisan doonaa, Dembiyadoodana kol dambe ma xusuusan doono.

¹³ Kolkuu yidhi, Axdi cusub, ayuu kii hore duug ka dhigay. Laakiin kaa duingoobayaa oo gaboobayaa wuxuu u dhow yahay inuu libdho.

**Meeshii Quduuska Ahayd
Ee Hore Waxay Ka Dhigan
Tahay Tan Cusub**

9 Xataa axdigii hore wuxuu lahaa qaynuunno ku saabsan caabudid, iyo meel quduus ah ee dunidatan. ²Waayo, waxaa la dhisay taambuug; intii hore waxaa ku jiray laambadaha isku yiil, iyo miiska, iyo kibista tusniinta, oo waxaa la odhan jiray Meeshii Quduuska ahayd. ³Daaha labaad shishediisa waxaa ku jiray taambuuggii la odhan jiray, Quduuskii Quduusyada, ⁴isagoo leh girtigire dahab ah oo foox lagu shido, iyo sanduuqii axdiga oo kulligiis dahab lagu dhaadhay, dhexdiisana waxaa ku jiray weel dahab ah oo maannadii ku jirto, iyo ushii Haaruun oo magooshay, iyo looxyadii axdiga; ⁵dushisana Keruubiimtii

ammaanta oo hadhaynaya daboolka kafaaraggudka, waxyaalahaas oo aannat hadda gooni gooni uga hadli karin. ⁶Haddaba waxyaalahan oo sidaas loo diyaariyey, wadaaddadu waxay had iyo goor galaan taambuugga kowaad iyagoo shuqulka dhammaynaya. ⁷Laakiin kan labaad waxaa sannaddiiba mar gala wadaadka sare oo keliya, isagoo aan dhiigla'aan gelayn. Oo dhiiggaas wuxuu u bixiyaa naftiisa iyo dembiyada dadku aqoonla'aanta ku sameeyo. ⁸Ruuxa Quduuska ahu wuxuu tilmaamaa inaan jidkii Quduuskii Quduusyada weli la muujin, inta taambuugga hore weli taagan yahay. ⁹Tani wakhtiga la joogo waa masaal, sida loo bixiyo hadiyado iyo allabaryo, kuwaas oo aan kaamil ka dhigi karin caabudaha niyadiisa, ¹⁰iyagoo ku saabsan cuntooyin iyo cabbitin iyo maydhmaydhid kala duwan oo ah amarrada jidhka oo keliya oo la dejiyey ilaa wakhtiga hagaajinta.

**Isbixinta Ciise Masiix Xoog
Wax Nadiifiya Ayay Leedahay**

¹¹ Masiixu wuxuu yimid, isagoo ah wadaadka sare ee waxyaalaha wanaagsan oo iman doona. Taambuuggii wadaadnimadiisu wuxuu ahaa ku ka weyn oo ka kaamilsan, oo aan gacmo lagu samayn, kaasu waxaa weeyaa mid aan abuuristan ka iman. ¹²Mar buu wada galay meeshii quduuska ahayd, isagoo aan orgiyo iyo weylal dhiiggoodii wadin, laakiin wuxuu waday dhiiggiisa, sidaasuu furasho weligeed ah inoogu helay. ¹³Waayo, haddii orgiyo iyo dibiyo dhiiggooda, iyo qaalin dambaskeeda lagu rusheeyo kuwa nijaasoobay, ay quduus ka dhigaan in jidhka la nadiifiyo, ¹⁴intee ka badan ayuu dhiigga Masiix, kan Ruuxa weligiis ah isugu bixiyey Ilaah isagoo aan eed lahayn, niyadiinna ka nadiifin kara shuqullandaa dhintay si aad ugu adeegtaan Ilaaha nool?

¹⁵ Oo sidaas daraaddeed isagu waa dhexdhexaadiyaha axdiga cusub in kuwii loo yeedhay ay helaan dhaxalka weligiis ah oo la ballanqaaday, waayo, dhimashadu waxay u noqotay ka madaxfurashada xadgudubyada lagu sameeyey axdigii hore.

¹⁶ Waayo, meeshii dardaaran jiro waa lagamamaarmaan inuu kii dardaarmay dhinto. ¹⁷Waayo, dardaarkanka waa la fuliyaa meeshii dhimasho jirto, maxaa yeelay, waxba ma taro intii kii dardaarmay nool yahay. ¹⁸Haddaba xataa axdigii hore laguma gelin dhiigla'aan.

¹⁹ Waayo, markii Muuse amar kasta kula hadlay dadka oo dhan sida sharcigu leeyahay, wuxuu qaaday dhiiggii weylalka iyo orgiyada, iyo biyo, iyo dhogor guduudan, iyo geed husob la yidhaahdo, oo wuxuu ku rusheeyey kitaabka quduuska iyo dadka oo dhanba, ²⁰isagoo leh, Kanu waa dhiiggii axdigii oo Ilaah idinku amray. ²¹Sidaas oo kalena taambuugga iyo weelasha lagu adeego oo dhan ayuu ku rusheeyey dhiiggi. ²²Inta badan wax walba waxaa lagu nadiifiyya dhiig sida sharcigu leeyahay, oo dhiigdaadinla'aan dembidhaaf ma jiro.

Isbixinta Ciise Masiix Waa Gooni

²³ Haddaba lagamamaarmaan bay ahayd in u-ekaanta waxyaalaha jannooyinka ku jira kuwan lagu nadiifiyo; laakiin waxyaalaha jannada qudhooada waa in lagu nadiifiyo allabaryo kuwan ka wanaagsan. ²⁴Masiixu ma uu gelin meel quduus ah oo gacmo lagu sameeyey, oo u eg tan runta ah, laakiin wuxuu galay jantiada qudheda inuu hadda Ilaah hortiisa inoga muuqdo. ²⁵Welibaa una uu gelin inuu marar badan isbixiyo, sida wadaadka sare meesha quduuska ah sannad walba ula galu dhiig uusan lahayn. ²⁶Haddii kale lagamamaarmaan bay ahayd inuu

marar badan xanuunsado tan iyo aasaaskii dunida; laakiin haatan oo dhammaadkii wakhtiga ah isaga mar keliya ayaa la muuijyey inuu dembiga ku baabbi'yo allabarigiisa.²⁷ Waxaa dadka looga dhigay inay mar dhintaan, taas dabadeedna la xukumo,²⁸ sidaas oo kalena Masiix, isagoo mar loo bixiyey inuu qaado dembiyada kuwa badan, ayuu dembil'aan mar labaad badbaadin ugu muuqan doonaa kuwa isaga sugaya.

Ixbixinta Ciise Way Ka Roon Tahay Waxay Dadkii Ku Bixin Jireen Amarkii Muuse

10 Waayo, sharcigu wuxuu leeyahay hooska waxyaalaha wanaagsan oo iman doona, laakiin ma leh suuradda waxyaalahaas qudheeda. Oo caabudayaasha marnaba kaamil kagama uu dhigi karo allabaryo sannad walba had iyo goor la bixiyo.²⁹ Haddii kale miyaan la joojiyeen in allabaryo la bixiyo? Maxaa yeelay, caabudayaashu, iyagoo mar la nadiifiyey, mar dambe dembiyo iskama ay garteen.³⁰ Laakiin allabaryadaas waxaa sannad walba lagu xusuustaa dembiyo.³¹ Waayo, ma suurtowdo in dibiyo iyo orgiyo dhiiggoodu dembiyo qaado.³² Saas daraaddeed kolkuu Masiixu dunida soo galay wuxuu lahaa,

Allabaryo iyo qurbaan ma aad doonayn,

Laakiin jidh baad ii diyaarisay.
³³ Waxyalo la bixiyo oo la gubo oo dhan iyo dembi allabaryadlis kuma aad faraxsanayn.

³⁴ Markaasaan idhi, Bal eeg, waxaan u imid Inaan sameeyo doonistaada, llaahow.

Kitaabka duudduuban wax igu saabsan baa ku qoran.

³⁵ Siduu horay u yidhi, Allabaryo iyo qurbaan iyo waxyalo la bixiyo oo la gubo iyo dembi allabaryadiis

ma aad doonayn, kumana aad faraxsanayn, kuwaas oo loo bixiyo sida sharcigu leeyahay.³⁶ Markaasu yidhi, Bal eeg, waxaan u imid inaan sameeyo doonistaada. Wuxuu rujiyey kii kowaad si uu ka labaad u taago.³⁷ Sida doonistaasu tahay, waxaa quduus laynagaga dhigay bixinta jidhka Ciise Masiix oo mar keliya la bixiyey.

³⁸ Wadaad waluba maalin kastuu istaagaa isagoo adeegaya oo marar badan bixinaya allabaryo isku mid ah, kuwa aan marnaba dembiyo qaadi karin,³⁹ laakiin isagu kolkuu allabari keliya mar keliya dembiyo u bixiyey ayuu fadhiistay midigta Ilaah;⁴⁰ isagoo markaaas dabadeed sugaya ilaa cadaawayaaashiisa caghiisa hoostooda la geliyo.⁴¹ Maxaa yeelay, bixin keliya ayuu kaamil kaga dhigay weligood kuwa quduus laga dhigay.⁴² Oo taas Ruuxa Quduuska ahuna markhaati ahaan buu noogu sheegaa, waayo, kolkuu yidhi,

⁴³ Kanu waa axdiga aan la dhigan doono iyaga

Maalmahaas dabadood, ayaa Rabbigu leeyahay;

Qaynuunnadayda waxaan gelin doonaa qalbigooda, Maankoodana waan ku qori doonaa;

markaasu wuxuu ku daray;

⁴⁴ Oo dembiyadooda iyo xadgudubyadoodana mar dambe ma xusuusan doono.⁴⁵ Markii waxyaalahan la cifiyo, wax dambe oo dembi loo bixiyaa ma jiro.

Dhiirrigelinta Iyo Digidda

⁴⁶ Taas daraaddeed, walaalayaalow, waxaynu haysannaas dhiirranaan inaynu meesha quduuska ah ku galno dhiigga Ciise,⁴⁷ oo ah waddo cusub oo nool oo uu inooga banneeyey daaha, kaas oo ah jidhkiisa.⁴⁸ Oo waxaynu haysannaas wadaad weyn oo ka sarreeya guriga Ilaah.⁴⁹ Taas daraaddeed aynu ugu soo dhowaanno qalbi run

ah iyo hubaal rumaysad, iyadoo qalbiyadeenna laga nadiifiyey niyo shar leh, jidhkeennana lagu maydhay biyo daahir ah.⁵⁰ Aynu aad u xajino qirashada rajadeenna liiciicashola'aan, maxaa yeelay, kan inoo ballanqaaday waa aamin.⁵¹ Oo midkeenba midka kale ha ka fikiro si aynu isugu guubaabinno kalgacayl iyo shuqullo wanaagsan.⁵² Yeynan iska daynin isku ururkeenna sida ay tahay caadada dadka qaarkood, laakiin aan isdhirrigelinno, khususan markaad aragtaan inay Maalintu soo dhowaanayso.

⁵³ Haddaynu badheedh u dembaabno kolkaynu aqoonta runta helnay dabadeed, allabari dambe oo dembiyo loo bixiyaa ma hadho.

⁵⁴ Laakiin waxaa u hadha filasho cabsi leh oo xukun, iyo dab kulul oo baabbi'in doona kuwa Ilaah ka geesta ah.⁵⁵ Ninkii diida sharciga Muuse kolki laba ama saddex nin ku markhaati furaan ayuu naxariisla'aan dhintaa.⁵⁶ Taqsir intee le'eg oo ka sii xun baad u malaynaysaan inuu istaahili doono kii Wiilka Ilaah ku joogjoogsaday, oo dhiigga axdiga oo isaga quduuska lagaga dhigay ku tirihey wax aan quduus ahayn, oo caayay Ruuxa niimcada?⁵⁷ Waayo, innagu waynu naqaan kan yidhi, Aarsasho anigaa leh; oo waan abaalmarin doonaa. Mar kalena waxaa la yidhi, Rabbigu dadkiisa wuu xukumi doonaa.⁵⁸ Waa wax aad cabsi u leh in lagu dhaco gacmaha llaaha nool.

Waano

⁵⁹ Laakiin xusuusta maalmihii hore, kolki laydin iftiimihey dabadeed, oo aad u adkaysateen dagaal weyn oo xanuunno badan leh.⁶⁰ Mar waxaa laydinku bandhigay cay iyo dhibaatooyin, marna waxaad wax la wadaagteen kuwa sidaas oo kale loo galay.⁶¹ Waayo, waad u naxariisateen kuwii xidhnaa, farxad baadna ku aqbasheen dhicitinka maalkiinna la dhacay, idinkoo og

inaad idinka qudhiiunu maal ka wanaagsan oo raagaya haysataan.

⁶² Sidaas daraaddeed ha iska tuurina dhiirranaantiinna abaalgudka weyn leh.⁶³ Waayo, waxaad dulqaadasho ugu baahan tiihin si aad u qaadataan wixii laydiin ballanqaaday markaad doonista llaah samaysaan dabadeed.

⁶⁴ Wakhti yar dabadeed Kii iman lahaa wuu iman doonaa, mana raagi doono.

⁶⁵ Laakiin kayga xaqa ahu rumaysad buu ku noolaan doonaa;

Oo hadduu dib u noqdo, naftaydu kuma farxi doonto isaga.⁶⁶ Innagu ma ihin kuwa halaagga dib ugu noqda, laakiin waxaynu nahay kuwa rumaysad leh si naftu u badbaaddo.

Rumaysad

11 Rumaysadku waa hubaasha waxyaalaha la rajeyo, iyo xaqiiqaynta waxyaalaha aan la arkin.⁶⁷ Waayo, saasaa loogu markhaati furay waayeelladii.

⁶⁸ Rumaysad ayaynu ku garanaynaa in duniyooyinka lagu abuuray erayga Ilaah, sidaas daraaddeed waxa la arko lagama samayn waxa muuqda.⁶⁹ Haabiil rumaysad ayuu Ilaah ugu bixiyey allabari aad uga wanaagsan kii Qaabiil, sidaas daraaddeed waxaa loogu markhaati furay inuu xaq yahay, Ilaahna waa ka markhaati furay hadiyadiisii. Saas daraaddeed isagoo dhintay ayuu weli hadlaa.⁷⁰ Enoog rumaysad baa kor loogu qaaday si uusan dhimasho u arag, lamana helin, maxaa yeelay, Ilaah baa isagii qaaday, waayo, intaan kor loo qaadin ka hor aaya markhaati loo furay inuu Ilaah ka farxiyey.⁷¹ Oo rumaysadla'aantiis ma suurtowdo in isaga laga farxiyo, taas aawadeed kan Ilaah u yimaadada waa inuu rumaysto inuu jiro oo uu yahay kan u abaalguda kuwa isaga doondoona.

⁷² Nuux oo Ilaah uga digay waxyalo aan weli la arkin ayya cabbaday, oo rumaysad buu ku diyaariiyey doonni

in reerkiisu ku badbaado, sidaasuu dunida u xukumay oo ku noqday mid dhaxla xaqnimada rumaysadka ku timaada. ⁸Ibraahim kolkii loo yeedhay, rumaysad buu ku addeecay inuu tago meeshuu ku heli lahaa dhaxalka, wuuna tegey isagoo aan garanayn meeshuu ku socdo. ⁹Rumaysad buu ku degganaa dhulkii loo ballanqaaday sidii dhul qalaad, wuxuuna taambuugyo la degganaa Isxaaq iyo Yacquub oo ahaa kuwii la dhaxlay isku ballan. ¹⁰Waayo, wuxuu filanayay magaalo aasaas leh oo kan dhisay oo sameeyey uu Ilaah yahay. ¹¹Saarah qudheedu rumaysad bay ku heshay xoog ay ku uuraysato, oo iyadoo dhaaftay wakhtigii dhalmada ayay dhashay, waayo, waxay ku tirisay ku aamin ah kii u ballanqaaday. ¹²Sidaas daraaddeedna waxaa mid sidii niit dhintay oo kale ah ka dhashay dad u badan sida xiddigaha cirka iyo sida cammuudda badda xeebteeda taal oo aan la tirin karin.

¹³Kuwaasu kulligood rumaysad bay ku wada dhinteen, iyagoo aan helin waxyalihii loo ballanqaaday, laakiin meel fog bay ka arkeen oo way aqbaleen, oo waxay qirteen inay dhulka ku ahaayeen shisheeyayaal iyo dad sodcaal ah. ¹⁴Waayo, kuwa waxyalahan oo kale yidhaahdaa waxay muujiyaan inay doondoonaayaan waddan kooda ah. ¹⁵Oo hadday xusuusnaayeen waddankii ay ka baxeen way heli lahaayeen wakhti ay ku noqdaan. ¹⁶Laakiin imminka waxay aad u doonayaan waddan ka wanaagsan oo ah jannada, sidaas daraaddeed Ilaah ka xishoon maayo in loogu yeedho Ilaahood, waayo, wuxuu iyaga u diyaariyey magaalo.

¹⁷Ibraahim kolkii la jirrabay, rumaysad buu Isxaaq allabari ahaan ugu bixiyey. Kii ballamada aqbalay ayaa wuxuu bixinayay wiilkiisii keliyaha, ¹⁸in kastoo lagu yidhi, Kuwa Isxaaq ka farcama ayaa farcankaaga loogu yeedhi

doonaa. ¹⁹Wuxuu ku tirinayay in Ilaah ka kicin karo xataa kuwii dhintay; oo sida masaal oo kale ayuu isagii uga helay kuwii dhintay. ²⁰Isxaaq rumaysad buu ugu duceeyey Yacquub iyo Ceesaw xagga waxyaalaha iman doona. ²¹Yacquubna markuu dhimanayay rumaysad buu ugu duceeyey mid kasta oo wiilashii Yuusuf ka mid ah, oo llaahna wuu caabuday isagoo cuskanyaya ushiisa guudkeeda. ²²Yuusufna markii dhimashadiisii dhowayd rumaysad buu kaga hadlay bixitinka reer binu Israa'iil, wuxuuna ka dardaarmay lafihiisa. ²³Muusena markuu dhashay, waalidkiis rumaysad bay ku qariyeen saddex bilood, maxaa yeelay, waxay arkeen inuu ilmo wanaagsan yahay, kamana ay cabsan amarkii boqorka. ²⁴Muuse markuu weynaaday rumaysad buu ku diiday in loogu yeedho wiilkii gabadha Fircoon. ²⁵Oo wuxuu ka doortay in lala silciyo dadkii Ilaah intuu wakhti yar dembi ku farxi lahaa; ²⁶isagoo ku tirinaya cayda lagu caayo Masiixa aawadiis inay ka qimo weyn tahay maalka Masar, waayo, wuxuu filanayay abaalgudka. ²⁷Rumaysad buu kaga tegey Masar isagoo aan ka cabsanayu boqorka cadhadiisii, waayo, wuxuu u adkaystay sidii mid firinaya kan aan la arkin. ²⁸Rumaysad buu ku sameeyey Kormaridda iyo dhiigga rushayntisii inuusan Baabbi'iyihii curadyadu iyaga taaban. ²⁹Rumaysad bay ku dhix mareen Badda Cas sidii dhul engegan, laakiin markay Masriyintu saas isku dayeen, way liqday. ³⁰Derbiyadii Yerixoo rumaysad bay ku dumeen kolkii toddoba maalmood lagu warwareegay dabadeed. ³¹Dhilladii Raxab rumaysadkeedii aawadiis lama ay halligmin kuwii caasiyiinta ahaa, maxaa yeelay, basaasyadii bay nabad ku dhowaysay.

³²Oo maxaan kale oo idhaahdaa? Waayo, wakhtigu waa igu gaabnaan doonaa haddaan wax ka sheegi lahaa Gidcoon, iyo Baaraaq, iyo Samsoon, iyo Yeftaa, iyo Daa'uud, iyo Samuu'eel iyo nebiyadii. ³³Rumaysad bay kaga adkaadeen boqortooyoojin, oo xaqnimo ku sameeyeen, oo ballamo ku heleen, oo afafka libaaxyada ku xidheen, ³⁴oo xooggii dabka ku demiyeen, oo seefta afkeedii kaga baxsadeen, oo itaaldarradii kaga xoogaysteen, oo dagaal ku itaal weynaadeen, oo colalkii shisheeyaha ku eryeen. ³⁵Dumar baa waxay heleen kuwii ka dhintay iyagoo la sara kiciyey, qaar kalena waa la xanuujiyey ilaa ay ka dhinteen iyagoo aan aqbalin in la samatabbiixyo si ay ku gaadhaan sarakicid ka wanaagsan. ³⁶Qaar kalena waxay jirrabaad ahaan ula kulmeen majaajilo iyo karbaashid iyo weliba silsilado iyo xabbis. ³⁷Waana la dhagxiyey, miinshaarna waa lagu kala jeejay, waana la jirrabay, seefna waa lagu gowracay, wayna warwareegeen iyagoo qaba hargo idaad iyo hargo riyood, iyagoo caydh ah oo la dhibay oo la silciyey. ³⁸Dunidu ma ay istaahilin iyagii. Waxayna warwareegeen jireen lamadegaanka iyo buuraha iyo boholaha iyo godadka dhulka. ³⁹Kuwaas oo dhammu, iyagoo loo markhaati furay rumaysadkoodii daraaddiis, ayaanay helin wixii loo ballanqaaday; ⁴⁰waayo, Ilaah wuxuu hore u arkay wax ka wanaagsan oo inagu saabsan, inaan la'aanteen iyaga kaamil laga dhigin.

Ciise Wuxuu Yahay Bilaabaha Iyo Dhammeyaha Rumaysadkeenna
12 Sidaas daraaddeed, innagoo haysanna markhaatiyal badan oo sida daruur u weyn oo inagu wareegsan, aynu iska dhigno culays kasta iyo dembiga dhibyaraanta inoogu dhegaya, oo aynu adkaysasho ku orodno tartanka ina hor yaal, ²innagoo

firinayna Ciise oo ah Bilaabaha iyo Dhammeyaha rumaysadkeenna, kii farxaddii hor tiil daraaddeed u adkaystay iskutallaabta, isagoo fududaysanaya ceebta, oo fadhiistay midgta carshiga Ilaah.

Edbinta

³Haddaba ka fiirsada kii u adkaystay hadalkii ka geesta ahaa oo dembilayaasha inaydinaan daalin oo aanay naifihiinnu itaal beelin.

⁴Idinkoo dembi la dagaallamaya weli iskama aydhaan celin ilaa dhiig idinka daato. ⁵Waxaad illowdeen waanada idinla hadasha sida wiilal oo kale.

Wiilkaygiyow, ha fududaysan Rabbiga edbintiisa, Hana itaal beelin kolkuu ku canaanto.

⁶Waayo, ka uu Rabbigu jecel yahay ayuu edbiyaa, Wuuna karbaashaa wiil kasta oo uu aqbaloo.

⁷U adkaysta edbinta. Ilaah wuxuu idinla macaamiloodaa sida wiilal oo kale; waayo, waa wiilkee kan aani aabbihii edbiti? ⁸Laakiin haddaan laydinku edbin edbinta laga wada qayb galoo, haddaba waxaad tiihin garacyo, oo wiilashiisii ma ihidin.

⁹Oo weliba waxaynu lahayn aabbayaal xagga jidhka ah, oo ina edbiyey, oo waynu maamuusnay. Miyaynan intaas in ka badan ka dambaynayn Aabbaa ruuxyada oo aynaan noolaannayn? ¹⁰Waayo, iyagu dhawr maalmood ayay inoo edbiyeen sidii la wanaagsanayd, laakiin isagu wuxuu inoo edbiya si inoo faa'iido ah si aynu uga qayb galno quduustiimadiisa. ¹¹Edbintiina wakhtiga la joogo uma eka mid lagu farxo, laakiin waxay u eg tahay mid caloolxumo leh, laakiin dabadeedto waxay kuwii lagu edbiyey u dhashaa midho nabad iyo xaqnimo ah.

¹²Sidaas daraaddeed xoogeeya gaemaha taagta daran iyo jilhaba tabarta yar. ¹³Caghiinnana waddooyin toosan u sameeya si aan

curyaañku u murkacan laakiin u bogsado.

Digidda

¹⁴Nabad kula dadaala dadka oo dhan, iyo quduusnaanta aan la'aanteed ninna Rabbiga arki doonin. ¹⁵Fiiro u yeeshaa si aan ninna u gaadhi waayin nimcada Ilaah, waaba intaasoo xidid qadhaadhi soo baxaa oo idin dhibaa, oo qaar badanu ku nijaasoobaane, ¹⁶si aan dhillay u jirin ama qof cibaado la' sidii Ceesaw oo ahhaa kii curaduimadiisii kala baxay waxoogaa cunto ah. ¹⁷Waayo, waad og tihiin, xataa kolkuu dabadeedto jeclaaday inuu dhaxlo barakada, in loo diiday, in kastoo uu doondoonaay, isagoo ilmo daadinaya, waayo, ma uu helin meel uu ka soo noqdo.

Syoonta Dunida Ah Iyo Tan Jannada Ah

¹⁸Waayo, ma aydnaan iman buurtii la taaban karay, oo ololaysay, iyo madowgii, iyo gudcurkii, iyo duufankii, ¹⁹iyu dhawaqaqii buunka, iyo codkii erayada, oo ahhaa codkii ay kuwii maqlay Muuse ka baryeen inaan eray dambe lagula hadlin. ²⁰Waayo, uma ay adkaysan karin wixii lagu amray, markii lagu yidhi, Xataa haddii neef buurta taabto, waa la dhagxin doonaa. ²¹Muugashadiina cabsi intay ka qabtay Muuse wuxuu yidhi, Aad iyo aad baan u cabsanayaa oo waan gariirayaa.

²²Laakiin idinku waxaad timaadeen Buur Siyon iyo magaaladii Ilaaha nool oo ah Yerusaalemtii jannada, oo waxaad u timaadeen guutooyin malaa'igo ah oo isu soo ururay, ²³iyu kiniisadda curadyada oo ku qoran jannada, iyo Ilaaha ah Xaakinka wax kasta, iyo ruuxyada kuwa qumman oo la kaamilay, ²⁴iyu Ciise oo ah diexdhedaadiyaha axdiga cusub, iyo dhiigga rushaynta oo u hadla si ka wanaagsan kii Haabiil. ²⁵Digtoonaada si aydnaan u diidin kan hadlaya; waayo, haddayan

baxsan kuwii diiday kii dhulka ku waaniyey, si ka badan innaguna ma baxsan doonno haddaynu ka jeesanno kan jannada ka hadlaya, ²⁶kan codkiisi wakhtigaas gariiriyey dhulka; laakiin hadda wuu ballanqaaday isagoo leh, Weliba mar kale ayaan gariirin doonaa dhulka, dhulka oo keliyana ma aha ee xataa samadana waan gariirin doonaa. ²⁷Erayadii ahaa, Weliba mar kale, micnehoodu waxaa weeye in la qaadi doono waxyaalihii la gariiriyey sidii waxyaalo la sameeyey, si waxyaalihii aan la gariirin u hadhaan. ²⁸Sidaas daraaddeed innagoo helyyna boqortooyo aan la gariirin karin, aynu mahadnaqno si aynu Ilaah uga farxinno innagoo cibaado iyo cabsi ugu adeegayna; ²⁹waayo, Ilaheennu waa dab wax baabbi'iya.

Waano

13 Jacaylka walaalnimadu ha sii jiro. ²Ha illoobina inaad shisheeyaha marti qaaddaan, waayo, sidaas qaar baa malaa'igo u marti qaaday iyagoo aan ogayn. ³U xusuusta kuwa xidhan sidii idinkoo iyaga la xidhan, iyo kuwa la silciyey sidii idinkoo isku jidh ah. ⁴Guurka hala wada maamuuso, oo sariirtuna yeeyan nijaasoobin, maxaa yeelay, khaniisiinta iyo dhillayadaba Ilaah waa xukumi doonaa. ⁵Dabiicaddiinnu ha ahaato mid aan lacag jeclayn, oo waxaad haysataan raalli ku ahaada, waayo, isaga qudhisu wuxuu yidhi, Sinaba kuu dayn maayo, oo sinaba kuu dayrin maayo. ⁶Sidaas daraaddeed innagoo ku kalsoon waxaynu nidhaahnaa, Rabbigu waa kaalmeeyahayga, oo anigu cabsan maayo; Bal maxaa dad igu samayn doonaa?

Waa In Hoggaamiyayaasha Daacad Loo Ahaado

⁷Xusuusta hoggaamiyayaashiinna idiin sheegay ereyga Ilaah. Oo

ka fiirsada waxa ka yimaada asluubtoodii, oo iimaankoodii ku dayda. ⁸Ciise Masiix waa isku mid shalay iyo maanta iyo weligiiba. ⁹Waxbaridda kala duwan oo qalaadu yay idinla tegin, waayo, waa wanaagsan tahay in qalbigu nimco ku taagnaado ee uusan ku taagnaan cunto, tan kuwa ku macaamilooday aanay ku faa'idin. ¹⁰Waxaynu leennahay meel allabari, oo kuwa taambuugga ka adeega aanay amar u lahayn inay wax ka cunaat. ¹¹Waayo, neefafka dhiiggooda wadaadka sare keeno meesha quduuska ah dembiga aawadiis jidhadhkooda waxaa lagu gubaal xerada dibaddeeda. ¹²Sidaas daraaddeed Ciisena si uu dadka quduus ugaga dhigo dhligliisa wuxuu ku xanuunsaday iridda dibaddeeda. ¹³Haddaba aynu isaga ugu tagno xerada dibaddeeda, innagoo qaadayna caydi la caayay isaga. ¹⁴Waayo, innagu sii halkan kuma lihiin magaalo sii raagaysa, laakiin waxaynu doondoonaaynaa tan iman doonta. ¹⁵Haddaba xaggiisa aynu had iyo goor Ilaah ugu bixinno allabariga ammaanta, kaas waxaa weeye dibnaha magiciisa qirta midhahooda. ¹⁶Laakiinse inaad wax wanaagsan fashaan oo wax wada wadaagtaan ha illoobina; waayo, allabaryada caynkaas ah Ilaah aad buu ugu farxaas.

¹⁷Hoggaamiyayaashiinna addeeca oo ka dambeeya, waayo, iyagu waxay ilaaliyaan naftiinna sidii iyagoo jawaab ka bixin doona. Taas

farxad ha ku sameeyeen, oo yaataay qulubsanaan, waayo, taasu waxba idiin tari mayo.

Farriin Iyo Duco

¹⁸Noo soo duceeya; waayo, waxaanu hubnaa inaanu leennahay niyo wanaagsan annagoo doonayna inaanu wax kasta si qumman ugu soconno. ¹⁹Oo aad baan idiinka baryayaan inaad tan samaysaan, in dhaqso laygu soo kiin celiyo.

²⁰Haddaba Ilaaha nabadda oo ka soo celiyey kuwii dhintay Rabbigeenna Ciise oo ah Adhijirka weyn ee idaha, oo ku soo celiyey dhiigga axdiga weligiis ah, ²¹kaamil ha idinkaga dhigo wax kasta oo wanaagsan si aad u samaysaan doonistiisa, oo waxa isaga ka farxiya ha inooga dhex shaqeeyo Ciise Masiix, kan ammaanta leh weligiis iyo weligiis. Aamiin.

²²Walaalayaalow, waxaan idinka baryayaan inaad u dulqaadataan hadalka waanada ah, waayo, waxaan idiin soo qoray dhawr eray.

²³Ogaada in walaalkeen Timoteyos la sii daayay, kan hadduu dhaqso u yimaado, aannu idin soo wada arki doonno.

²⁴Igu salaama kuwa idin hoggaamiya oo dhan, iyo quduusiinta oo dhan. Kuwa Itaaliya ka yimaadaa way idin soo salaamayaan.

²⁵Nimco ha idinla jirto kulligiin. Aamiin.

WARQADDII

YACQUUB

Rumaysadka Iyo Is-hoosaysiinta
1 Yacquub, oo ah addoonkii Ilaah iyo Rabbi Ciise Masiix, wuxuu salaan gaadhsiihayaa laba iyo tobanka qolo oo kala firidhsan.

²Walaalahayow, kolkaad jirrabaaddo kala cayncayn ah kala kulantaan, kulli farxad u tirsada, ³idinkoo og tijaabinta rumaysadkiinnu inay dulqaadasho keento. ⁴Oo dulqaadashadu ha dhammayso shuqulkeeda si aad kaamii u ahaataan oo aad u dhanaataan, oo aydinaan waxba ugu baahnaan.

⁵Laakiin haddii midkiin xigmad u baahan yahay, ha ka baryo Ilaah, kan kulli si deeqsinimo ah u siiya isagoo aan canaan, oo waa la siin doonaaye. ⁶Laakiin rumaysad ha ku baryo, isagoo aan shakiyayu, waayo, kii shakiyaa wuxuu la mid yahay hirka badda oo dabayshu kaxayso oo rogrogto. ⁷Ninkaasu yuusan u malayn inuu Rabbiga wax ka heli doono. ⁸Labaqalbiiluhu wuu ka rogrogmadaa socodkiisa oo dhan.

⁹Walaalkii hooseeyaa ha ku faano sarraysiintiisa, ¹⁰kii taajir ahuna ha ku faano hoosaysiintiisa, waayo, wuxuu u idlaan doonaa sida ubaxa cawska. ¹¹Qorraxdu waxay la soo baxdaa kulaylka, wayna engejisaa cawska, oo ubaxiisuna wuu daataa, quruxda midabkiisuna way ka luntaa; sidaas oo kale ayaa taajirku ugu lumi doonaa socodkiisa.

Waa In Jirrabaadda Loo Adkaysto
¹²Waxaa barakaysan ninka jirrabaadda u sii adkaysta, waayo,

goortii loo bogo, wuxuu heli doonaa taajka nolosha kan Ilaah u ballanqaaday kuwa isaga jecel. ¹³Midna yuu odhanin kolkii la jirrabo, Xagga Ilaah baa layga jirrabay. Waayo, Ilaah laguma jirrabo shar, isaguna midna ma jirrabo. ¹⁴Mid kasta waxaa jirraba damaciisa sharka ah isagoo la jiidianayo oo la sasabayo. ¹⁵Dabadeed damacu kolkuu uurysto wuxuu dhalaa dembi, dembiguna kolkuu weynaado wuxuu keenaa dhimasho. ¹⁶Yaan laydin khiyaanayn, walaalahayga aan jeclahayow. ¹⁷Hadiyad kasta oo wanaagsan iyo hibo kasta oo kaamii ah kor bay ka timaadaa iyadoo ka soo degaysa xagga Aabbaha nuurarka isagoo aan lahayn rogrogmad ama hoos laallaabasho. ¹⁸Isagoo doonaya ayuu hadalka runta ah inagu dhalay si aynu u noqonno midhaha ugu horreeya oo uunkiisa.

Cibaadada Runta Ah

¹⁹Waad garanaysaan tan, walaalahayga aan jeclahayow. Laakiin nin walba ha u dhagsado maqlinta, oo ha u gaabiyo hadalka, cadhadana ha u gaabiyo; ²⁰waayo, dad cadhadiisu ma keento xaqnimada Ilaah. ²¹Sidaas daraaddeed iska fogeeya wasakhnimada oo dhan iyo badnaanta xumaanta; oo qabownimo ku qaata hadalka laydinku tallaalyay, kan naftiinna badbaadin kara. ²²Noqda kuwa

hadalka yeela, oo ha ahaanina kuwa maqla oo keliya oo nafsaddoda khiyaaneeyaa. ²³Waayo, haddii mid yahay kan hadalka maqla oo keliya, oo uusan ahayn kan yeela, wuxuu la mid yahay nin wejiga abuuristiisa muraayad ku fiirinaya. ²⁴Waayo, wuu isfiiriyya, oo iska tagaa, oo markiiba is-illobaa siduu ahaa. ²⁵Laakiin kii fiiriya sharciga kaamilka iyo xorriyadda ah oo ku sii socda, isagoo aan ahayn kan maqla oo illooba laakiin kan shuqulka yeela, kaasu waa ku barakaysnaan doonaa yeeliddiisa. ²⁶Haddii mid isu maleeyo inuu cibaado badan yahay, oo uusan afkiisa xakamayn, laakiin uu qalbigiisa khiyaaneeyo, kaas cibaqadadiisu waa wax aan waxtar lahayn. ²⁷Cibaado daahir ah oo aan nijaas lahayn Ilaaha Aabbaha ah hortiisa waxay tahay in la xannaaneeyo agoonta iyo carmallada markay dhib ku jiraan, iyo in layska dhawro wasakhda dunida.

Kadigidda Kala-eexashada

2 Walaalahayow, iimaanka Rabbigeenha Ciise Masiix kan ammaanta leh eexasho ha ku haysanina. ²Haddii nin kaatun dahab ah iyo dhar quruxsan qabaa shirkiinna soo galo, oo haddana haddii nin kale oo miskiin ah oo dhar uskag leh qabaa soo galo, ³oo aad fiirisaan ka dharka quruxdasan qaba oo aad ku tidhaahdaan, Adigu kaalay oo halkan wanaagsan fadhiiso, oo aad ku tidhaahdaan ka miskiinka ah, Adigu xaggaas istaag ama halkan cagahayga ag fadhiiso, ⁴miyeyDNAan kala qaybsamin oo miyeyDNAan noqonni kuwa fikirrada sharka leh wax ku xukuma? ⁵l dhegaysta, walaalahayga aan jeclahayow. Miyaan Ilaah u dooran kuwa ah masaakiinta xagga dunida inay ahaadaan kuwa hodan ku ah rumaysadka oo dhaxla boqortooyaduu u ballangaaday kuwa isaga jecel? ⁶Laakiin

idinku waad maamuus jebiseen miskiinkii. Taajiriintu miyaanay idin dulmin oo miyaanay idin jiidin maxkamadda? ⁷Miyaanay caayin magaca wanaagsan oo laydiinku yeedhay? ⁸Haddaba haddaad oofisaan sharciga boqornimada siduu Qorniinku leeyahay, Waa inaad deriskaaga u jeclaataa sida naftaada, si wanaagsan baad yeeshaan. ⁹Laakiin haddaad dadka u kala eexataan waad dembaabtaan, oo sharcigu wuu idinku caddeeyey inaad tiihiin kuwa xadgudbay. ¹⁰Ku alla kii sharciga oo dhan xajiya oo qaynuun keliya ku gafa, kulli wuu ku eedaysan yahay. ¹¹Waayo, kii yidhi, Ha sinaysan; wuxuu kaloo yidhi, Cidna ha diiin. Haddaanad sinaysanin laakiin aad dad disho, waxaad noqotay ku sharciga ku xadgudbay. ¹²Sidii kuwo sharciga xorriyadda lagu xukumi doono, u hadla oo u yeela. ¹³Xukunku naxariis uma leh kii aan dadka u naxariisan; naxariistu way ka faantaa xukunka.

Rumaysadka Iyo Shuqullada

¹⁴Maxay tartaa, walaalahayow, haddii nin yidhaahdo, Rumaysad baan leeyahay, laakiin aauu shuqullo lahayn? Rumaysadku ma badbaadin karaa isaga? ¹⁵Walaal wiil ah ama walaal gabadh ah hadday arradan yihii oo cuntadii maalinta u baahan yihii, ¹⁶oo midkiin ku yidhaahdo iyaga, Nabada gala, diirsada oo dherga, oo weliba aydinaan siin waxa jidhku u baahan yahay, maxay tartaa? ¹⁷Haddaba sidaas oo kale rumaysadku haddaanu shuqullo lahayn keli ahaantiisu waa meyd.

¹⁸Laakiin waxaa la odhan doonaa, Adigu waxaad leedahay rumaysad, anna waxaan leeyahay shuqullo. I tus rumaysadkaaga aan shuqullada lahayn, anna rumaysadkaya shuqiladaydaan kugu tusi doonaa. ¹⁹Waad rumaysan tahay in Ilaah yahay mid keliya. Taas

waad ku wanaagsan tahay. Xataa jinniyaduna sidaas way rumaysan yihiiin, wayna gariiraan.²⁰ Doqonow, ma doonaysaa inaad garatid in rumaysadka aan shuqullada lahaynu aalu waxba tarin?²¹ Miyaan awowgeen Ibraahim shuqullo lagu caddayn inuu xaqqahay goortuu wiilkiisii lsxaaq meeshii allabariga ku bixiyey?²² Waad garanaysaa in rumaysadku shuqulladiisii la shaqueeyey, oo rumaysadku kaamil ku noqday shuqullada.²³ Waxaa rumoobay Qorninka leh, Ibraahimtaa Ilah buu rumaystay, oo waxaa isaga loogu tirihey xaqnimo, oo waxaa loogu yeedhay saaxiibkii Ilah.²⁴ Waaad garanaysaan in in shuqullo lagu caddeeyo inuu xaqqahay oo aan lagu caddayn rumaysadka oo keliya.²⁵ Sidaas oo kale miyaan dhilladii Raxab ahayd shuqullo lagu caddayn inay xaqqahay kolkay soo dhowaysay basaasyadii oo ay jid kale u dirstay?²⁶ Sida jidhkiin aan ruux lahaynu meyd u yahay, sidaas oo kaluu rumaysadkii aan shuqullo lahaynuna meyd u yahay.

Carabka Waa In La Xakameeyaa
3 Macallimiin badan ha noqonina, walaalahayow, idinkoo garanaya inaynu heli doonno xukun ka sii weyn.²⁷ Waayo, dhammaanteen wax badan baynu ku gafnaa. Haddii nin ku gafi waayo hadalka, kaasu waa nin kaamil ah, wuuna xakamayn karaa jidhka oo dhan.²⁸ Haddaba haddaynu fardaha afkooda xakame gelinno inay ina addeecaan, jidhkooda oo dhanna waynu jeedinnaa.²⁹ Ogaada, xataa doonniyaha, in kastoo ay waaweyn yihiiin, oo dabaylo waaweynu kaxeeyaan, weliba waxaa loogu jeediya shukaan aad u yar meeshii ninka wada qushigii su doonayo.³⁰ Sidaas oo kalena carabku waa qayb yar, waxyaalo waaweyn buuna ku faanaa. Bal eega dab yaru intuu qoryo shido.³¹ Carrabkuna waa dab,

waana dunida xaqdarrada. Carrabku wuxuu ku dhix jiraa xubnaheenna, waana kan wasakheeya jidhka oo dhan oo ololiya orodka abuurista, oo jahanuamadu isagay ololisaa.³² Cayn walba oo ah dugaag, iyo haad, iyo waxa bogga ku gurguurtu, iyo waxa badda ku jiraba waa la rabbeeyaa, oo waxaa lagu rabbeeyey dabiicadda dadka.³³ Laakiin ninnu ma rabbayn karo carabka; waa shar rogrogmada, oo waxaa ka buuxda sunta wax disha.³⁴ Isla isagaynu ku ammaannaa Rabbiga iyo Aabbaha, oo isla isagaynu ku habaarnaa dadka Ilah ekaantiisa laga abuuray.³⁵ Isku af baa waxaa ka soo baxa ammaan iyo habaar. Walaalahayow, waxyaalahanu waa inaanay sidaas noqon.³⁶ Islu miyey isku meel ka soo wada daysaa biyo macaan iyo kuwa qadhaadh?³⁷ Walaalahayow, geed berde ahu miyuu dhali karaa saytuun, ama geed canab ahu miyuu dhali karaa midho berde ah? Sidaas oo kalena biyo dhanaanu macaan ma ay noqon karaan.

Xigmadda Beenta Ah Iyo Tan Runta Ah

³⁸ Kumaa idinku dhix jira oo xigmad iyo waxgarasho leh? Shuqulladiisa ha ku muujiyo dabiicaddiisa wanaagsan, isagoo leh qabowga xigmadda.³⁹ Haddaabaa xasidnimo qadhaadh iyo iskala qaybqaybin ku haysataan qalbiinna, ha faanina, runtana been ha ka sheegina.⁴⁰ Xigmaddaasuu ma aha tan kor ka soo degta, laakin waa tan dhulka iyo nafta iyo jinniyada.⁴¹ Waayo, meeshii xasidnimo iyo iskala qaybqaybinu ku jiraan, meeshaas waxaa ku jira iskuqasnaan iyo falniin kasta oo shar leh.⁴² Laakiin xigmaddii kor ka timaadaa horta waa daahir, dabadeedna waa nabad iyo qabow iyo mid si dhib yar loola heshiiyo, oo waxaa ka buuxa naxariis iyo midho wanaagsan, mana leh u-kalaexasho ama labaweji.⁴³ Midhaha

xaqnimada nabad waa loogu beeraa kuwa nabadda ka shaqueeyaa.

Kadigidda Saaxiibnimada Dunida

4 Dagaallada iyo dirirta idinku dhix jira xaggee bay ka yimaadaan? Miyaanay ka imaniin damacyadiinna ku dhix dagaallamaya xubnihiinna.⁴⁴ Waad damacdaan, mana lihidin; waad dishaan, waadna xasiddaan, mana heli kartaan; waad dirirtaan, waadna dagaallantaan, mana lihidin, waayo, ma aad weyddiisataan.⁴⁵ Waad weyddiisataan, mana heshaan, waayo, si xun baad u weyddiisataan inaad ku bixisaan damacyadiinna aawadood.⁴⁶ Dhillaay iyo dhilloojin yahow, miyeyduunaan garanayn inay saaxiibniimada dunidu Ilah la col tahay? Sidaas daraaddeed kii kasta oo doonaya inuu saaxiib la ahaado dunida, Ilah buu la col noqdaa.⁴⁷ Mise waxaad u malaynaysaan in Qorniinku micnela'aan ku hadlo, Ruuxa uu ka dhigay inuu ina dhix joogo aaya aad iyo aad inoo jecel isagoo inoo masayra?⁴⁸ Laakiin isagu wuxuu bixiyaa nimco badan oo badan. Haddaba Qorniinku wuxuu leeyahay, Ilah waa hor joogsadaa kuwa kibra, laakiin kuwa is-hoosaysiyya ayuu nimco siyyaa.⁴⁹ Haddaba Ilah ka dambeeyaa, laakiin Ibliiska hor joogsada, wuu idinka carari doonaaye.⁵⁰ U soo dhowaada Ilah, isaguna wuu idin soo dhowaan doonaa. Dembilayaashow, gacmihiinna nadiifiya. Labaqalbilayaashow, qalbiyadiinna daahiriya.⁵¹ Dhibtooda oo baroorta oo ooya. Qosolkiiinu baroor ha u rogmodo, farxaddiinu caloolxumo.⁵² Is-hoosaysiyya Rabbiga hortiisa, isna wuu idin sarraysiin doonaa.

⁵³ Xumaan ha iskaga hadlina, walaalahayaalow. Kii xumaan walaalkiis kaga hadlaa ama walaalkiis xukumaa, sharciga ayuu xumaan kaga hadlaa, sharcigana

wuu xukumaa. Haddaad sharciga xukuntid, adigu ma ihid mld sharciga yeela, laakiin waxaad tahay mid isaga xukuma.⁵⁴ Waa mid keliya kan sharciga bixiyaa oo wax xukumaa, oo waa kan kara inuu wax badbaadiyo oo uu wax dumyo. Laakiin adigu yaad tahay, kan deriskiisa xukumow?

Kadigidda Faanka Taajiriinta

⁵⁵ Bal kaalaya hadda, kuwiinnan yidhaahda, Maanta ama berri waxaaantu tegi doonaa magaalo, oo halkaasaantu san nad joogi doonaa, waantu baayacmushtari doonaa oo faa'iidaysan doonaa,⁵⁶ kuwiinnan aan garanayn waxa berri dhici doona. Noloshiinnu waa maxay? Waayo, idinku waxaad tiihin ceeryaamo, tan wakhti yar muuqata dabadeedna libidha.⁵⁷ Waa inaad tidhaahdaan, Haddii Rabbigu doonayo, waannu noolaatu doonaa oo waxaaantu samayn doonaa tan ama taas.⁵⁸ Laakiin idinku haatan waxaad ku faanaysaan isla weynaantiinna. Faanka cayukaas ah oo dhammu waa shar.⁵⁹ Haddaba kii garanaya inuu wax wanaagsan sameeyo laakiin aan samayn, dembi bay u tahay isaga.

Ka-digidda Dulmiga Taajiriinta

5 Bal kaalaya hadda, kuwiinnan taajiriinta ah, ooya oo ka baroorta dhibaatooyinka idinku soo degaya.⁶⁰ Duunyadiinii way qudhuntay, dharkiinuuna aboor baa cunay.⁶¹ Dahabkiinu iyo lacagtiinuuba way mirdheen, miridhkoolduna markhaati buu idinku noqon doonaa, wuxuuna jidhkiinna u cuni doonaa sida dabka oo kale. Maal baad u urursateen maalmaha ugu dambeeyaa.

⁶² Shaqaalayaashii beerihiinii idin gooyay mushahaaradoodii aad dulmiga uga reebateen way dhawaqaqaysaa, qaylooyinkii kuwii beerihii gooyayna waxay galeen dhegaha Rabbiga Saba'ood.

⁵Dhulkaad ku barwaaqaysateen, waadna ku raaxaysateen, oo qalbiyadiinnii waxaad u naaxiseen maalinta gowracidda. ⁶Waad xukunteen, waadna disheen kan xaqa ah. Isaguna isma kiin hor taago.

Waano Ku Saabsan Dulqaadashada

⁷Haddaba, walaalayaalow, dulqaata ilaa imaatinka Rabbiga. Bal ogaada, ninka beerrey ahu wuxuu sugaa midhaha qimaha leh ee dhulka, isagoo u dulqaata ilaa uu helo roobka hore iyo kan dambe. ⁸Idinkuna dulqaata, qalbiyadiinnana xoogeeya, waayo, imaatinka Rabbigu wuu dhow yahay. ⁹Ha iska cabanina, walaalayaalow, yaan laydin xukumine. Bal ogaada, xaakinku albaabbada hortooduu taagan yahaye. ¹⁰Walaalayaalow, u qaata tilmaan dhibaato iyo dulqaadasho ah nebiyadii ku hadlay magaca Rabbiga. ¹¹Bal ogaada! Waxaynu ugu yeedhnaa kuwo barakaysan kuwii adkaystay. Waad maqasheen adkaysashadii Ayuub, waadna aragteen dhammaadkii qasdigaa Rabbiga, waayo, Rabbigu waa raxmad badan yahay, naxariisna wuu leeyahay.

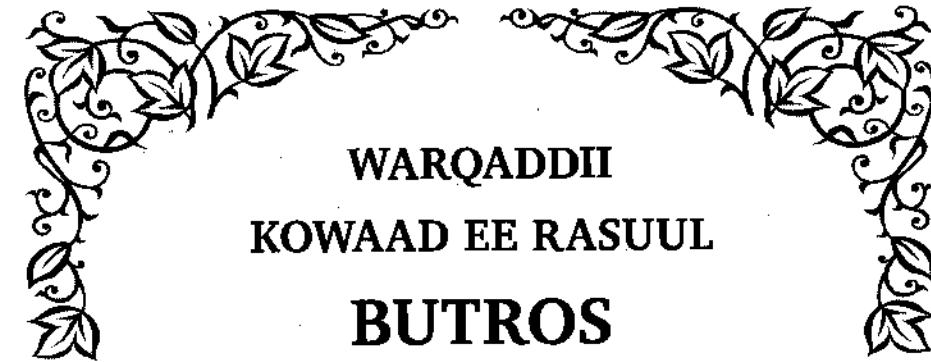
¹²Laakiin wax walba hortood, walaalahayow, ha dhaaranina; ha ku dhaaranina jannada, ama dhulka, ama dhaar kale; haahdiinnu haah ha ahaato, mayadiinnuna maya ha

ahaato, yebyn ku dhicin xukun hoostiis.

Xoogga Ducada

¹³Mid dhibaataysanu ma idinku dhex jiraa? Ha ducaysto. Mid faraxsanu ma jiraa? Ha gabyo. ¹⁴Mid bukaa ma idinku dhex jiraa? Ha u yeedho waayeellada kiniisadda, oo iyagu ha u duceeyeen, oo saliid ha ku mariyeen magaca Rabbiga. ¹⁵Ducadii rumaysad lahu way bogsiin doontaa kii buka, oo Rabbigu waa sara kicin doonaa, oo hadduu dembaabay waa loo dembidhaafi doonaa. ¹⁶Midkiinba midka kale dembiyadiisa ha u qirto oo ha u duceeyo si aad u.bogsataan. Nin xaq ah baryadiisa shaqaysa wax badan bay kartaa. ¹⁷Eliyaas wuxuu ahaa nin dabiicaddeenna oo kale leh. Aad buu llaah u baryay inaan roob di'in, roobna saddex sannadood iyo lix bilood dhulka kuma uu di'in. ¹⁸Oo kol kale ayuu llaah baryay, oo cirku roob buu soo daayay, dhulkuna midhihiisii buu soo saaray.

¹⁹Walaalahayow, haddii midkiin ka leexdo runta, oo mid soo celiyo isaga, ²⁰ogaada in kii dembilaha-qaladka jidkiisa ka soo celiyaa uu dembilihi naftiisa dhimasho ka badbaadin doono oo uu dembiyo badan qarin doono.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL BUTROS

Salaan

1 Anigoo ah Butros oo ah rasuulkii Ciise Masiix waxaan warqaddan u qorayaa qariibbada ku kala firdhsan Bontos, iyo Galatiya, iyo Kabbadokiya, iyo Aasiya, iyo Bituniya, ²oo lagu doortay aqoonpii Ilaaha Abbaha ahu hore u sii ogaa, oo quduus lagaga dhigay Ruuxa, xagga addeecidda iyo rushaynta dhiiggi Ciise Masiix. Nimco iyo nabadu ha idiin bateen.

U Mahadnaqidda Rajada Masiixiyinta Oo Ah Badbaadada

³Ammaantu ha u ahaato llaaha ah Abbaha Rabbigeenna Ciise Masiix. Naxariistiisa badan aawadeed ayuu mar kale ina dhalay inaynu rajo nool ku helno sarakiciddii Ciise Masiix ka soo sara kacay kuwii dhintay, ⁴oo aynu helno dhaxal aan dhammaanayn, oo aan nijaasoobayn, oo aan baabba'ayn, oo jannada laydiinku kaydiyey.

⁵Idinku waxaad tiiin kuwo xoogga llaah iyo rumaysadka lagu dhawro ilaa badbaadada diyaarka u ah in wakhtiga ugu dambaysta la muujiyo. ⁶Taas waad ku faraxsan tiiin in kastoo, haddii ay waajib tahay, aad haatan wakhti yar ku murugootaan jirrabaaddo badan oo kala cayncayn ah. ⁷Si loo tijaabiyo rumaysadkiinna, oo aad uga sii qaalisan dahabka oo ah wax baabba'a in kastoo dab lagu

tijaabiyo. Markaasaa laga helayaa mahad iyo ammaan iyo ciso markii Ciise Masiix la muujiyo. ⁸Isaga ma aydin arkin, waadse jeceshihiin, hadda in kastoo aydناan arkin, waadse rumaysan tiiin, oo waxaad ku faraxdaan farxad aan la sheegi karin oo ammaan leh. ⁹Waxaadna helaysaan waxa rumaysadkiinna ku dhammaado oo ah badbaadada naftiinna. ¹⁰Nebiyadii sii sheegay nimcada idiin imanaysa waxay doondooneen oo aad u raadiyeen wax ku saabsan badbaadadaas.

¹¹Waxayna raadiyeen wixii iyo wakhtigii Ruuxii Masiixa oo iyaga ku jiray uu u tilmaamay markuu horay uga sii markhaati furay waxyaalaha Masiixu ku xanuunsan doono iyo waxyaalaha ammaanta ah oo iyaga ka daba iman doona.

¹²Oo waxaa iyagii loo muujiyey inaanay iyagu isugu adeegin waxyaalahaas, laakiinse idinkay idinku adeegeen, oo waxyaalahaas waxaa idin ogaysiiyey kuwii injiilkil idinkaga wacdiyey Ruuxa Quduuska ah ee jannada laga soo diray; waxyaalahaas oo ay malaa'iguhuna jecel yihiin inay fiiriyaan.

Waa In Si Quduus Ah Loo Socdo

¹³Haddaba isku giijiya guntiga maankiinna, dhug yeesha, oo aad u rajeeya nimcada laydiin keeni doono markii Ciise Masiix la muujiyo.

¹⁴Idinkoo ah carruur addeec leh ha raacina damacyadiinnii hore oo Aad ku samayseen jaahilnimadiinnii; ¹⁵laakiinse siduu kan idii yeedhay quduuska u yahay, idinkuna sidaas oo kale dabiicaddiinna oo dhan quduusku ahaada, ¹⁶maxaa yeelay, waxaa qoran, Idinku waa inaad quduus ahaataan, waayo, aniguba quduus baan ahay. ¹⁷Haddaad Aabbow ugu yeedhaan kan nin walbaba u xukuma eexashola'aan iyo sida shuqulkiisu yahay, cabsi Ilaah isku dhaafiyah wakhtiga aad qariibka tiihiin. ¹⁸Waxaad og tiihiin inaan dabiicaddiinnii bilaashka ahayd oo aad awowayaashiin ka dhaxasheen laydinkaga soo furan waxyalaaha baabba'aya oo ah sida lacagta iyo dahabka, ¹⁹laakiinse waxaa laydinku soo furtay dhiiggii qaaliga ahaa oo Masiix oo ah sidii wan yar oo aan wax ceeb ah iyo iin toona lahayn. ²⁰Isaga horaa loo yihiin intaan dunida la aasaasin, laakiinse wakhtiyadii dhammaadkoodii ayaa loo muujiyey idinka aawadiin, ²¹idinkoo isaga aawadiis ku ah kuwa rumaysan Ilaaha isaga ka soo sara kiciyey kuwii dhintay oo ammaanay isaga, in rumaysadkiinna iyo rajadiinnu ay Ilaah ku xidhnaadaan aawadeed. ²²Sidaad naftiinna u daahiriseen markaad addeecdeen runta xagga jacaylka walaalnimada oo aan iska yeelyeel ahayn, aad iyo aad qalbiga isaga jeclaada. ²³Idinka mar kale laydinkuma dhalin abuur baabba'aya, laakiinse waxaa laydinku dhalay abuur aan baabba'ayn oo ah erayga Ilaah oo nool oo waara. ²⁴Waayo,

Wax kasta oo jidh lahu waa sida caws oo kale,

Oo quruxdiisa oo dhammuna waa sida ubaxa duurka oo kale, Haddaba cawsku wuu engegaa, ubaxuna wuu dhacaa; ²⁵Laakiinse erayga Rabbigu weligiisba wuu waaraa. Haddaba

kaasu waa eraygii warka wanaagsanaa oo laydinku wacdiyey.

Dhagaxa Nool Iyo Quruunta Quduuska Ah

2 Haddaba sidaas daraaddeed iska wada fogeeya xumaan oo dhan, iyo kхиyaano oo dhan, iyo labawejileno, iyo hinaaso, iyo cay oo dhan, ²⁰oo sida carruur dhallaan ah u jeclaada caanaha ruuxa ee saafiga ah, si aad ugu kortaan xagga badbaadada, ²¹haddii aad dhadhamiseen in Rabbigu raxmad leeyahay, ²²kaas oo aad u imanaysaan, oo ah dhagax nool, oo dadku diiday, laakiln xagga Ilaah laga doortay oo qaali ah. ²³Idinkuna sida dhagaxyo noolnoor ayaa waxaa laydinka dhisayaa guri ruux ah inaad ahaataan wadaaddo quduus ah si aad xagga ruuxa uga bixsaan allabariyo uu Ilaah ku aqbalo Ciise Masiix. ²⁴Maxaa yeelay, waxaa Qorniinku leeyahay,

Bal eega, waxaan Siyoon dhex dhigayaa dhagax geeseed oo weyn, oo la doortay, oo qaali ah,

Oo kii isaga rumaystaa ma ceeboobi doono.

²⁵Haddaba sidaas daraaddeed qaalinimada waxaa leh idinkoo ah kuwa rumaysan, laakiinse xagga kuwa aan rumaysnayn,

Dhagaxii Kuwa wax dhisa ay diideen,

Wuxuu noqday madaxa rukunka; ²⁶iyo

Dhagax lagu turunturoodo oo ah dhadhaab lagu xumaado; waayo, waxay ku turunturoodaan ereyga, maxaa yeelay, ma addeecsana, taas oo ah wixii loo xugmay. ²⁷Laakiinse idinku waxaad tiihiin jinsi la doortay, iyo wadaaddada boqorka, iyo quruun quduus ah, iyo dad Ilaah iska leeyahay, inaad ogeysiisaan wanaagga kan gudcurka idiinka yeedhay oo idiihku yeedhay xagga nuurkiisa yaabka leh. ²⁸Idinku waagii hore dad ma aydin ahayn,

laakiinse haatan waxaad tiihiin dadka Ilaah, idinku markii hore naxariis ma aydin helin, laakiinse haatan naxariis baad hesheen.

²⁹Gacaliyayaalow, waxaan idiuun baryayaa, idinkoo ah sidii qariib iyo dad sodcaal ah, inaad ka fogaataan damacyada jidhka oo nafta la dagaallama. ³⁰Quruumaha dhexdooda dabiicad wanaagsan ku dhaqma, in meeshii ay wax xun idinkaga sheegi lahaayeen sidii idinkoo ah kuwo xumaan fala, ay shuqulladiinna wanaagsan oo ay arkaan Ilaah ku ammaanaan maalinta booqashada.

Dawladda Waa In Laga Dambeeyo

³¹Rabbiga daraaddiis u addeeca amar kasta oo dadka, ama ha ahaado boqorka ka sarreeya dadka oo dhan, ³²amase taliyayaasha uu isagu u soo diray inay ka aargutaa kuwa xumaanta sameeya oo ay ammaanaan kuwa samaanta fala. ³³Waayo, Ilaah doonistisuu wawa weeye inaad samafalid ku aamusisaan jaahilnimada nacasyada, ³⁴idinkoo xor ah oo aan xorriyaddiinna ugu isticmaalayn sidii jubbad aad xumaanta ku qarisaan, laakiinse sidii idinkoo ah addoommo Ilaah. ³⁵Dadka oo dhan maamuusa, walaalahana jeclaada, Ilaahna ka cabsada, oo boqorka ciseeyaa.

Adeegidda Micneheeda

³⁶Midiidinyadow, ka cabsada oo ka dambeeyaa sayidyadiinna, mana aha kuwa wanaagsan oo idii roon oo keliya, laakiinse xataa kuwa qalloocan. ³⁷Waayo, tanu waa wax loo bogo haddii nin niyada xagga Ilaah uga adkaysto dhibaatooyinka, isagoog xaqdarro ku xanuunsanaya. ³⁸Markii aad dembaabtaan, oo laydin garaaco, haddii aad u dulqaadataan, maxay ammaan leedahay? Laakiinse markaad wanaag fashaan oo aad xanuunsataan, haddii aad u

dulqaadataan, taasu waa wax Ilaah u bogo. ³⁹Waayo, taasu waa wixii laydinku yeedhay, maxaa yeelay, Masiix baa idii xanuunsaday, oo wuxuu idinkaga tegey masaal inaad tallaabooyinkuisa raacdaan. ⁴⁰Isagu ma uu dembaabin, khiyanona afkiisa lagama helin. ⁴¹Oo isagu markii la caayay, dadkii caayay cay uma uu celin. Markuu xanuunsadaya ninna ma uu cabsiin, laakiinse wuxuu isu dhiibay kan xaqnimada wax ku xukuma. ⁴²Oo isagu dembiyadeennii wuxuu ku qaaday jidhkiisii geedka saarnaa, si innagoo dembi kala dhimannay aynu xaqnimo ugu noolaarno. Waxaad ku bogsateen xarijimihii karbaashiddiisi. ⁴³Waayo, waxaad u ambanayseen sida ido oo kale, laakiinse haatan waxaad u soo noqoteen Adhijirka iyo Hoggaamiyaha naftiinna.

Nimanka Iyo Naagahooda

3 Sidaas oo kalena, dumar yahow, nimankiinna ka dambeeyaa in xataa haddii qaar uusan erayga addeecin ay erayga la'aantis ku soo hanuunsamaan dabiicadda afooyinkooda, ⁴⁴markay arkaan dabiicaddiinna daahirsan ee cabsida leh. ⁴⁵Isqurxintiinna yaanay ahaan tan dibadda ah, oo ah timo tidcan, iyo dahab layska lulo, amase dhar la xidho, ⁴⁶laakiinse ha ahaato inta qalbiga ee qarsoon, taasoo leh wax aan baabba'ayn ee ah ruuxa qabow oo aamusan, kaasoo Ilaah horiisa qimo badan ku leh. ⁴⁷Waayo, sidaasoo kalaa waagii hore dumarkii quduuska ahoo oo Ilaah wax ka rajayn jiray ay isu qurxin jireen, iyagoo nimankoodii ka dambeeyaa. ⁴⁸Saarahba sidaasoo kalay Ibraahim u addeeci jirtay, oo ay ugu yeedhi jirtay, Sayidow; oo idinna haddii aad wanaag fashaan oo aydناan ka cabsan wixii argaggax leh waxaad tiihiin carruurteeda. ⁴⁹Nimankow, idinkuna sidaas oo kale afooyinkiinna aqoon kula dhaqma

sidii iyagoo ah weel tabardaran, oo iyaga maamuusa sida kuwa idinla dhaxla nimcada nolosha, si aan baryadiinna loo hor joogsan.

Jixinjixa Masiixiyiinta

⁸Ugu dambaysta, waxaan idinku leeyahay, Kulligiin isku maan ahaada, oo isu jixinjixa, oo sida walaalo isu jeclaada, oo isu naxariista, oo is-hoosaysiyya. ⁹Shar shar ha ka celinina, cayna cay ha ka celinina, laakiinse duco ka celiya, maxaa yeelay, saas aawadeed waxaa laydiinku yeedhay inaad barako dhaxashaan, waayo.

¹⁰Kii doonaya inuu nolol jeclaado, Oo arko maalmo wanaagsan, Carrabkiisa shar ha ka joojiyo, Bushimihiisana yaanay khiyaano ku hadlin.

¹¹Oo ha ka leexo shar, oo wanaag ha sameeyo; Nabad ha doondoono oo ha raacdysto;

¹²Waayo, Rabbiga indhihiisu waxay fiiriyaan kuwa xaqa ah, Dheghiisuna waxay u furan yihiin baryadooda; Laakiin wejiga Rabbigu waa ka gees kuwa sharka sameeya.

Waa In Xaqdarrada Loo Adkaysto

¹³Haddii aad waxa wanaagsan ku dadaashaan, bal yaa wax idin yeeli doona? ¹⁴Laakiinse xaqnimada daraaddeed haddii aad u xanuunsataan, waad barakaysan tiihi. Haddaba ha ka cabsanina cabsigelintooda, hana welwelina. ¹⁵Rabbiga Masiixa ah qalbiyadiinna quduus kaga dhiga, oo mar kasta diyaar u ahaada inaad u jawaabtaan nin alla ninkii wax idinka weyddiyya sabab ku saabsan rajada aad leedihiin, laakiinse qabow iyo cabsi ugu jawaaba, ¹⁶idinkoo qalbi wanaagsan leh, in markii wax xun laydinka sheego, ay ceeboobaan kuwa caaya dabiicaddiinna wanaagsan ee xagga Masiixa ah. ¹⁷Waayo, haddii

ay doonista Ilaah tahay, waxaa ka wanaagsan inaad samafalidda u xanuunsataan intii aad u xanuunsan lahaydeen sharfalidda. ¹⁸Maxaa yeelay, Masiixba mar buu u xanuunsaday dembiyada. Isago xaq ah ayuu u xanuunsaday kuwa aan xaqa ahayn aawadood inuu inoo keeno Ilaah. Xaggaa jidhka waa laga dilay, laakiinse xagga ruuxa waa laga nooleeyey. ¹⁹Ruuxii ayuu ku tegey oo wuxuu wacdiyey ruuxyadii xabsigii ku jiray, ²⁰kuwaas oo waagii hore ahaa caasiyiin markii dulqaadashada Ilaah ay sugaysay intii maalmihii Nuux oo la diyaarinayay doonnidii, taasoo ay biyihil kaga badbaadeen dhawr qof oo ah sideed nafood oo keliya. ²¹Biyahaasuna waxay ka dhigan yihiin baabtiiska hadda idinku badbaadiya sarakicidda Ciise Masiix, oo aan ahayn ka fogaynta wasakhda jidhka, laakiinse waxaa weeye baryo ka timaada qalbi wanaagsan oo xagga Ilaah. ²²Ciise Masiix jannaduu galay oo wuxuu joogaa gacanta midiga oo Ilaah, oo malaa'igaha iyo kuwa amarka leh iyo kuwa xoogga leh oo dhanba waa laga hoosaysiyyey isaga.

Waa In Dembiga La Diido

4 Mar haddii Masiixu jidhka ku xanuunsaday, idinkuna sidaas oo kale isu diyaariya, idinkoo isku maan ah; maxaa yeelay, kii jidhka ku xanuunsaday waal ka joogsaday dembiga, ²si wakhtiga idin hadhay oo aad jidhka ku nooshihiin aydhaan damacyada dadka mar dambe ugu noolaan, laakiinse aad ugu noolaataan doonista Ilaah. ³Waayo, waxaa idinku filan wakhtigii hore oo aad doonistii dadka aan Ilaah aaminin samayn jirteen, markii aad ku socon jirteen nejisnimo, iyo damacyadii jidhka, iyo sakhraanniimo, iyo rabshad, iyo khamricabbid, iyo sanamcaabudid xaraan ah. ⁴Oo markii aydhaan iyaga u raacin nejisnimaadas

badan, way idinla yaabaan oo way idin caayaan. ⁵Iyagu waxay faleen waxay kala xisaabtami doonaan kan diyaarka u ah inuu xukumo kuwa nool iyo kuwa dhintayba. ⁶Waayo, taas aawadeed injiilkha waxaa lagu wacdiyey xataa kuwii dhintay in iyaga jidhka lagu xukumo sida dadka, laakiinse ay ruuxa ku noolaadaan sida Ilaah.

⁷Haddaba wax walba dhammaadkoodu wuu dhow yahay, sidaas daraaddeed digtoonaada, oo tukashada u feeyignaada. ⁸Wax walba hortood idinku aad isu jeclaada, maxaa yeelay, jacaylku wuxuu qariyaa dembiyo faro badan. ⁹Ismartiqada gunuunaclaa'an.

¹⁰Sida mid waluba u helay hadiyad, idinku isu adeega, sida wakiillo wanaagsan oo helay nimcada Ilaah ee badan ee kala cayncayinka ah. ¹¹Haddii nin hadlo, ha u hadlo sidii isagoo ku hadlaya ereyga Ilaah; haddii nin adeegona, ha u adeego siduu Ilaah xoogga u siiyo, in wax walbaba Ilaah ku ammaanmo Ciise Masiix, kaasoo weligiis iyo weligiisba leh ammaanta iyo dowladnimadaba. Aamiin.

Masiixiyiintu Waa Inay Ku Farxaan Xanuunka Ay Masiixa U Xanuunsadaan

¹²Gacaliyayaalow, ha la yaabina jirrabaadda dabka ah oo idinku dhex dhacday in laydiin tijaabiyo sida iyadoo ay idinku dhaceen wax la yaab lihi. ¹³Laakiinse sidaad u tiihin kuwo ka qayb qaataw waxyaalaha Masiixu ku xanuunsaday, farxa, inaad farxad aad u weyn ku faraxdaan marka ammaantiisa la muujiyo. ¹⁴Haddii magaca Masiix aawadiis laydin caayo, waad barakaysan tiihi, maxaa yeelay, waxaa idin dul jooga Ruuxa ammaanta oo ah Ruuxa Ilaah. ¹⁵Haddaba midkiinna yuusan u xanuunsan sida isagoo ah gacankudhiigle, ama tuug, ama sharfale, ama mid faraggeliya

axwaasha dadka kale. ¹⁶Laakiin haddii nin u xanuunsado sida isagoo Masiixi ah, yaanu ceebsan, laakiinse Ilaah ha ku ammaano magacan. ¹⁷Waayo, waxaa la gaadhay wakhtigii dadka Ilaah xukunka laga bilaabi lahaa, oo haddii innaga marka hore laynaga bilaabo, kuwa aan injiilkha Ilaah addeecin muxuu aakhirkoodu ahaan doonaa? ¹⁸Haddaba haddii kan xaqa ahu si dhib leh ku badbaado, xaggee bay ka muuqan doonaan cibaadalaawaha iyo dembiluhu? ¹⁹Sidaas daraaddeed kuwa doonista Ilaah u xanuunsada, iyagoo samaafalaya, naftooda ammaano ha ugu dhiibeen Abuuraha aaminka ah.

Waanada Odayaasha La Waaniyo

5 Anigoo anba oday la ah oo marag ka ah waxyaalihii Masiixu ku xanuunsad oo weliba ka qayb qaadanaya ammaanta la muujin doono, waxaan ku waaninayaodayaasha idinku dhex jira: ²Ilaaliya idaha Ilaah oo idin dhex jooga, idinkoo aan qasab ahaan u dhawrayn, laakiinse raalli ka ah sida Ilaah doonayo. ³Oo weliba ha u dhawrina faa'iido ceeb ah daraaddeed, laakiinse ku dhawra maan diyaar ah, hana u xukumina sida idinkoo sayidyo u ah kuwaad u talisaan, laakiinse idaha masaallo u noqda. ⁴Oo marka Adhijirka sare la muujiyo, idinku waa xaa heli doontaan taajka ammaanta oo aan baabba'ayn. ⁵Sidaasoo kalena dhallinyaraday, odayaasha ka dambeeyaa, oo kulligiinba is-hoosaysiyya, in midkiinba midka kale u adeego, maxaa yeelay, Ilaah waa hor joogsadaa kuwa kibra, laakiinse kuwa is-hoosaysiyya ayuu nimco siyyaa.

Waano

⁶Haddaba sidaas daraaddeed gacanta xoogga leh oo Ilaah iska hoosaysiyya, si uu wakhtigiiisa idin sarraysiyyo. ⁷Welwelkiinna oo dhan

isaga saara, maxaa yeelay, isagu dan buu idinka leeyahay.

⁸Feeeyignaada oo soo jeeda, waayo, cadowgiinna Ibliska ahu sida libaax ciyaya ayuu u wareegaa oo u doondoonaan cid nu liqo. ⁹Isaga hor joogsada, idinkoo iimaankiinna ku adag, oo garanaya in isla dhibaatooyinkaasu ay ku dhacaan walaalahiinna dunida ku jira. ¹⁰Haddaba Ilaaha leh nimcada oo dhan oo idinku yeedhay ammaantiisa daa'imkaa oo Masiixa ku jirta, markii aad in yar xanuunsataan ka dib isagu wuu idin kaamili doonaa, oo idin adkayn

doonaa, oo idin xoogayn doonaa.

¹¹Weliigiis iyo weligiisba xoogga isagaal leh. Aamiin.

¹²Waxaan warqad yar idinku soo qoray gacanta walaalkeen Silwanos oo aan ku tirinayo inuu aamin yahay. Oo waxaan idinku waaninayaa oo marag ahaan idinku sheegayaa in tanu tahay nimcada Ilaah oo run ah. Taas ku adkaada ¹³Waxaa idin soo salaamaya tan Baabuloon joogta oo laydinla doortay, iyo wiilkayga Markos.

¹⁴Isku salaama dhunkasho jacayl ah.

Oo intiinna Masiixa kuwiisa ah oo dhan nabaddu ha u ahaato.

WARQADDII

LABAAD EE RASUUL

BUTROS

Salaati

1 Anigoo ah Simoon Butros, oo addoon iyo rasuulba u ah Ciise Masiix, waxaan warqaddan u qorayaa kuwa helay iimaan qaali ah oo keenna la mid ah, oo ku helay xaqnimada Ilaheenna iyo Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. ²Nimco iyo nabadu ha idinku bateen xagga aqoonta Ilaah iyo Rabbigeenna Ciise.

Masiixiyiinta Dabiicaddooda

³Maxaa yeelay, Ilaah xooggiisu wuxuu ina siiyey wax kasta oo ku saabsan nolosha iyo cibaadadaba, oo wuxuu inagu siiyey aqoonta kan inoogu yeedhay ammaantiisa iyo wanaaggiisa. ⁴Wuxuu kuwaas inagu siiyey ballamadiisa qaaliga ah oo aad iyo aad u waaweyn, inaad kuwaas kii noqotaan kuwo ka qayb qaata dabiicadda Ilaah, idinkoo ka baxsaday kharribaadda dunida ku jirta ee ku timid damaca jidhka. ⁵Sababtaas daraaddeed idinkuna aad u dadaala, oo rumaysadkiinna waxaad ku dartaan wanaag, wanaaggiinpana aqoon, ⁶aqoontiinnana iscelin, iscelintiinnana dulqaadasho, dulqaadashadiinnana cibaado, ⁷cibaadadiinnana kalgacayl walaalnimo, kalgacaylkiinna walaalnimona jacayl. ⁸Haddii aad waxyaalahaas leedihiin oo ay

idinku badan yihii, iyagu waxay idinka dhigayaan kuwo aan cajisiin ama midhalaawayaa ahayn xagga aqoonta Rabbigeenna Ciise Masiix.

⁹Waayo, kii waxyaalahaas ka maqan yihii wuu indha la' yahay oo arag gaaban yahay, oo wuxuu illoobay in dembiyadiisii hore laga safeeyey. ¹⁰Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu dadaala inaad xaqijisaan in laydiin yeedhay oo laydin doortay, waayo, haddii aad waxyaalahaas samaysaan, weligiin ma turunturoon doontaan. ¹¹Saas daraaddeed aad baa laydiin siin doonaa gelidda boqortooyada daa'imiska ah oo Rabbigeenna Ciise Masiix oo Badbaadiyeheenna ah.

Butros Dhimashadiisa Oo Dhaqso U Imanaysa

¹²Sidaas daraaddeed anigu had iyo goorba diyaar baan u ahaan doonaa inaan waxyaalahan idin xusuusyo, in kastoo weliba aad taqaaniin oo laydinku adkeeyey runta aad haysataan. ¹³Waxaa ila qunman in in alla intii aan jidhkan ku jiro aan xusuusin idinku guubaabiyo.

¹⁴Waayo, waan ogahay inay dhaqso u imanayso goortii aan jidhkan ka tegi lahaa siduu Rabbigeenna Ciise Masiix i ogeysiyye. ¹⁵Waxaan ku dadaali doonaa inaad tegiddayda dabadeed mar kastaba awooddaan inaad waxyaalahan xusuusataan.

**Markhaatifuridda Butros
Iyo Tan Nebiyada**

¹⁶Annagu ma aannu raacin sheekooyin khiyaano lagu hindisay, markii aannu idin ogeysiinnay xoogga iyo imaatinka Rabbigeenna Ciise Masiix, laakiinse waxaanu ahayn markhaatiyaal indhaha ku arkay weynaantiisa. ¹⁷Waayo, isagu wuxuu xagga llaaha Abbaha ah ka helay maamuu iyo ammaan markii cod sidaas ahu isaga uga yimid xagga ammaanta aad u weyn ee yidhi, Kanu waa Wilkayga aan jeclahay oo aan ku faraxsanahay. ¹⁸Oo codkaas aannu maqalnay wuxuu ka yimid samada markii aannu buurtu quduuska ah isaga la joognay. ¹⁹Oo waxaynu haysannaah hadalka nebiyadii sii sheegeen, oo aad loo sii xaqijiyeey, oo waad ku wanaagsan tiihiin inaad u firsataan hadalkaas sida laambad meel gudcur ah ka ifaysa, ilaa waagu beryayo oo xiddigta waaberi qalbigiinna ka soo baxdo, ²⁰idinkoo taas horta garanaya in wixii nebiyadii sii sheegeen oo la qoray ayan lahayn micnayn gooni ah. ²¹Waayo, wixii nebiyadii sii sheegeen weligood kuma ay iman dadka doonistiisa, laakiinse dad Ruuxa Quduuska ahu waday ayaa xagga llaah kaga hadlay.

Nebiyo Been Aah Iyo Nolol Shar Ah
(Yuud. 3-24)

2 Laakiinse waxaa dadkiif ka dhex kacay nebiyo been ah, oo idinkana sidaas oo kale waxaa idinku dhex jiri doona macallimii been ah, oo qarsoodi idinku keeni doona bidciniimo wax halligaysa, iyagoo diidayaa xataa Sayidkii soo iibsaday, oo dushooda ku soo dejinaya halligaad dhaqso ah. ²Kuwa badan baa raaci doona ficoladdoda nijaasta ah, oo sababtooda ayaa loo caayi doonaa jidka runta ah. ³Damac xumaa bayaadhallo iskayeelyeel ah idinkaga

baayacmushtari doonaan, kuwaas oo xukunkoodii waa hore lagu xukumay uusan haatan raagayn, halligaaddoodiina ayan gam'ayn. ⁴Maxaa yeelay, llaah uma tudhin malaa'igihii dembaabay, laakiinse wuxuu iyagii ku tuuray cadaabta, oo wuxuu ku riday godad gudcur ah iyagoo xukun aawadiis loo hayo. ⁵Oo dunidii horena uma u tudhin, laakiinse wuxuu badbaadshay Nuux, oo ahaa mid xaqimada wax ku wacdiya, iyo toddoba qof oo kale, markuu daadkii ku soo daayay dunidii cibaadalaawayaaasha. ⁶Oo magaaloooyinkii ahaa Sodom iyo Gomorana wuxuu ka dhigay dambas, oo intuu afgeambi ku xukumay, ayuu masaal uga dhigay kuwii cibaadalaawayaal noqon lahaa, ⁷oo wuxuu ka samatabbixiyey Luud kii xaga ahaa oo aad loogu saxariiryey sharcilaawayaaashii dabticaddoodii nijaasta ahayd. ⁸Waayo, ninkaas xaga ahaa iyaguu dhex degganaa, oo waxaa naftiisi xaga ahayd maalin ka maalin silciyey camaladoodii sharciga ka geesta ahaa markuu arkay oo maqlay. ⁹Rabbigu waa yaqaan sida kuwa cibaadada leh jirraabadda looga samatabbixyo iyo sida kuwa aan xaga ahayn loo hayo iyagoo ciqaaban ilaa maalinta xisaabta, ¹⁰khusuusan kuwa jidhka raaca, iyagoo damaca nijaasta ah ku socda, oo sayidnimada quudhsada. Iyagu waa indha adag yihii oo waa macangag, kamana cabsadaan inay kuwa derejada leh caayaan. ¹¹Malaa'iguhuna in kastoo ay iyaga itaal iyo xoogba ka badan yihii, iyaga dacwo cay ah Rabbiga hortiisa kagama dacweeyaan. ¹²Laakiinse kuwanu waa sida xayawaan aat caqli lahayn oo u dhashay in la qabsado oo la dilo, oo waxay caayaan wax aanay garanayn. Hubaal iyagu halligaaddooda ayay ku halligmi doonaan. ¹³Xaqdarradooda waxaa loogu abaalgudaa xaqdarro, oo waxaa iyaga la wanaagsan inay

maalinnimada raakaystaan. Iyagu waa waskhaamiin iyo ceebaalwoyo, oo markay idinla feeysteeyaan waxay ku raaxaystaan khiyaanadooda. ¹⁴Waxay leeyihii indho sino miidhan ah oo aan dembi ka joogsan karin. Kuwa aan adkayn ayay sasabtaan, waxayna leeyihii qalbi damacxumaan ku noqnoqda, oo waa dad nacladeed. ¹⁵Jidkii qummanaa ayay ka leexdeen oo way ambadeen, waxayna raaceen jidkii Balcaam ina Becoor oo jecladay abaalgudka xaqdarrada. ¹⁶Laakiinse isaga waxaa loo canaantay xadgudubkiisi aawadiis. Dameer carrab la' ayaan ku hadlay dad codkiis, oo wuxuu joojiyey waallidii nebiga. ¹⁷Kuwanu waa ilo aan biyo lahayn, iyo ceeryaamo uu duufaan kaxeyyo, oo waxaa iyaga daraaddood loo sii dhigay madowga gudcurka. ¹⁸Waayo, iyagu waxay ku hadlaan hadal faan ah oo aan micne lahayn, oo kuwa in yar kaga baxsanaya kuwa qaladka ku socda ayay ku sasabtaan damacyada jidhka xagga nijaasta; ¹⁹oo waxay iyaga ugu ballanqaadaan xorriyad, laakiinse iyaga qudhooduba waa addoomimadii kharribaadda. Waayo, wixii ka adkaada nin ayaa isaga addoonsada. ²⁰Waayo, markii ay nijaasta dunida kaga baxsadeen aqooni Rabbiga ah Badbaadiyehenna Ciise Masiix, haddii ay haddana ku dhex murgaan oo laga adkaado, xaalkooda dambe waa ka sii xumaadaa kii hore. ²¹Intii ay jidka xaqnimada aqoon lahaaheyen oo ay dib uga noqon lahaaheyen amarka quduuska ah oo iyaga la siiyey, waxaa uga wanaagsanaan lahayd inayan aqoon jidkaas. ²²Wixii maahmaahda runta ah lagu yidhi ayaa iyaga ku dhacay. Eeygu wuxuu ku noqdaa mantaggiisa. Doofaarraddii maydhatayna waxay dib ugu noqotaa gelgelinta dhoobada.

Ballanka Imaatinka Rabbiga

3 Gacaliyayaalow, tanu waa warqaddii labaad oo aan idin soor qoray, oo labadoodaba waxaan maankiinna daacadda ah ku guubaabinayaa xusuusin, ²zinaad xusuusataan erayadii ay nebiyadii quduuska ahaa hore ugu hadleen, iyo amarkii Rabbiga Badbaadiyaha ah oo ay rasuulladiinnu ku hadleen. ³Marka hore waxaad og tihiin in maalmaha ugu dambeeyaa kuwa majaajiloodaa ay la iman doonaan majaajilo iyagoo damacyadooda daba socda, ⁴oo waxay odhan doonaan, Ballankii imaatinkiisi meeh? Waayo, haatan iyo maalintii awowayaashii ay dhinteen wax waluba waxay u socdaan sidii ay ahaayeeytan iyo bilowgii abuurniinta. ⁵Waayo, iyagu kaas bay u illoobaan in waagii hore samooyitu jireen iyo dhul erayga llaah biyo lagaga dhex abuuray, ⁶kuwaas oo dunidii waagaas jirtay ay ku baabba'day iyadoo daad qaaday. ⁷Laakiinse samooyinka haatan jira iyo dhulkaba isku eray baa dab loogu kaydiyey, oo waxaa loo hayaa maalinta xisaabta iyo halligaadda dadka cibaadalaawayaaasha ah.

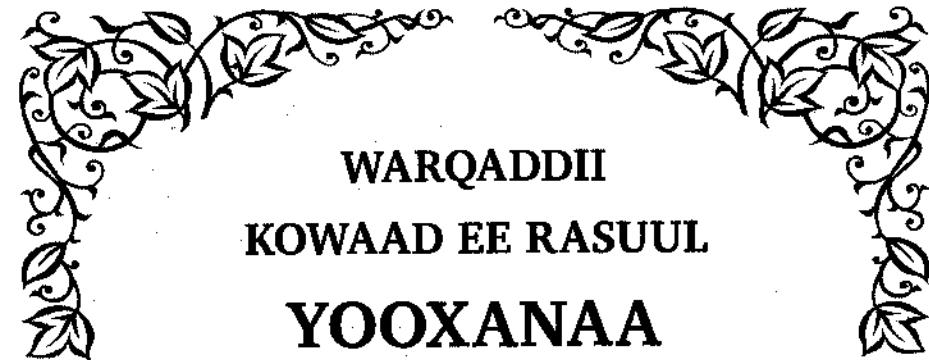
⁸Laakiinse, gacaliyayaalow, waxan keliya ha illoobina in maalin keliyahu Rabbiga la tahay sida kun sannadood, kun sannadoodna la yihii sida maalin keliya. ⁹Rabbigu kama raago inuu ballankiisa oofyo sida dadka qaarkiis ku tiriyo inay tahay raagid, laakiinse idinkuu idin dulqaadanayaa, oo dooni maayo in qofnaba halligmo, laakiinse wuxuu doonayaa in kulli la wada toobadkeeno.

¹⁰Laakiinse maalinta Rabbigu waxay u iman doontaa sida tuug oo kale; maalintaas oo ay samooyinku baabbi'i doonaan iyagoo sanqadh weynu ka yeedhayso, oo waxyalaahabuurranna iyagoo gubanaya ayay baabbi'i doonaan. Dhulka iyo shuqullada ku jirana waa la gubi doonaa. ¹¹Haddii waxyaalahan

oo dhammu ay sidaas u baabbi'i doonaan, haddaba dad caynkee ah baa idinku waajib ah inaad noqotaan si aad ugu dhaqantaan dabiicad quduus ah iyo cibaado,¹² idinkoo sugaya oo aad ugu dadaalaya imaatinka maalinta Ilah, taasoo samooyinku iyagoo ololaya ay baabbi'i doonaan, waxyaalaha abuuranna iyagoo gubanaya ayay dhalaali doonaan.¹³ Laakiinse sidii uu inoo ballanqaaday, waxaynu sugaynaa samooyin cusub iyo dhul cusub oo xaqnimo dhex deggan tahay.

¹⁴Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahaas sugaya, ku dadaala in laydin helo idinkoo nabdoon oo aan wasakh iyo eed lahayn Ilah hortiisa.¹⁵ Sidii walaalkeen

gacaliye Bawlos idiinku soo qoray xigmaddii la siiyey, ku tiriya in dulqaadashada Rabbigeennu tahay badbaado;¹⁶ siduu warqadihiisii oo dhan waxyaalahan ugaga hadlay. Kuwaas waxaa ku jira wax in la gartaa ay dhib tahay, oo jaahiliinta iyo kuwaan adkayn ayaa qalloociya, siday Qorniinka kaleba u qalloociyaan oo ay u halligmaan.¹⁷ Sidaas daraaddeed, gacaliyayaalow, idinkoo waxyaalahan hore u garanayay, isjira, yaan laydinku kaxaysan qaladka kuwa sharka ah oo aydnan ka dhicin adkaantiinna.¹⁸ Laakiinse ku kora nimcada iyo aqoonta Rabbigeenna ah Badbaadiyeheenna Ciise Masiix. Isaga ammaanu ha u ahaato haatan iyo weligeedba. Aamiin.

WARQADDII KOWAAD EE RASUUL YOOXANAA

Nolosha Weligeed Ah Waa La Muujiyey

1 Wxaannu idiin soo qoraynaa wax ku saabsan wixii tan iyo bilowgii jiray, oo aannu maqalnay, oo aannu indhahayaga ku aragnay, oo aannu eegnay, oo ay gacmahayagu taabteen oo Ereyga nolosha ah.² Nolosha waa la muujiyey, oo waannu aragnay, waanan u marag furaynaa, oo waxaanru idiinka warramaynaa nolosha weligeed ah, ta Aabbaha la jirtay oo lanoo muujiyey.³ Wixii aannu aragnay oo aannu maqalnay ayaannu idiinka warramaynaa, si aad idinkuna noo soo wehelisaan; oo wehelnimadeennu waa mid la jirta Aabbaha iyo Wilkiisa Ciise Masiix ah.⁴ Oo waxaannu waxyaalahan idiinku soo qoraynaa si ay farxaddiinnu u buuxsanto.

Ilaah Waa Nuur

⁵ Warkii aannu ka maqalnay oo aan idiinka warramayno wuxuu yahay, in Ilaah nuur yahay, oo isaga aan gudcur ku jirin innaba.⁶ Haddaynu nidhaahno, Wehelnimo ayaynu la wadaagnaa isaga, oo ayaynu gudcurka ku soconno, been baynu sheegnana, oo runta ma falno.⁷ Laakiin haddaynu nuurka ku soconno siduu isaguba nuurka ugu jiro, wehelnimo ayaynu isla wadaagnana, oo dhiigga Ciise, oo

Wilkiisa ah, wuxuu inaga nadiifiyaa dembi oo dhan.⁸ Haddaynu nidhaahno, Dembi ma lihin, nafsatdeenna ayaynu khiyaanaynaa, oo runtuna inaguma jirto.⁹ Haddaynu dembiyadeenna qiranno, isagu waa aamin iyo caaddil inuu dembiyadeenna inaga cafiyo, oo uu inaga nadiifyo xaqdarrada oo dhan.¹⁰ Haddaynu nidhaahno, Ma ayaynu dembaabin, waxaynu Ilah ka dhignaa beenaaleh, oo ereygiisa inaguma jiro.

2 Carruurtaydiiyey, waxaan waxyaalahan idiinku soo qorayaa si aydnan u dembaabin; oo qof uun hadduu dembaabo, waxaynu xagga Aabbaha ku leennahay Dhexdhedaadiye, waana Ciise Masiix kan xaqaa ah.² Oo isaguna wuxuu dembiyadeenna u yahay kafaaraggudka; oo kuweenna oo keliya uma aha ee weliba wuxuu u yahay dembiyada dunida oo dhan.³ Oo taas ayaynu ku garanaynaa inaynu naqaan isaga, haddaynu qaynuunnadiisa adkayno.⁴ Kan yidhaahda, Waan aqaan isaga, oo aan qaynuunnadiisa adkayn, waa beenaaleh, oo runtu kuma jirto isaga.⁵ Laakiin kan ereygiisa adkeeyaa, runtii, Ilah jacaylkiisu wuu ku dhan yahay isaga. Taas ayaynu ku garanaynaa inaynu isaga ku jirno.⁶ Kan yidhaahda, Isagaan ku jiraa,

waa inuu u socdaa siduu isagu u socday.

Qaynuunka Cusub

⁷Gacaliyayaalow, qaynuun cusub idin soo qori maayo, laakiin waxaan idin soo qorayaa qaynuun hore oo aad tan iyo bilowgii haysateen. Qaynuunkii hore waa hadalkii aad bilowgii maqasheen. ⁸Oo weliba qaynuun cusub ayaan idin soo qorayaa, kaas oo isaga iyo idinkaba run idinku dhex ah, maxaa yeelay, gudcurku waa dhammaanayaa, oo nuurka runta ahuna imminkuu iftiimayaa. ⁹Kan yidhaahda, Nuurkaan ku jiraa, oo walaalkii neceb, wuxuu ku jiraa gudcurka ilaa imminkada. ¹⁰Kan walaalkii jecel, nuurkuu ku jiraa, oo wax lagu xumaado kuma jiro isaga. ¹¹Laakiin kan walaalkii neceb, gudcurkuu ku jiraa, oo gudcurkuu ku socdaa, oo garan maayo meeshuu marayo, waayo, gudcurkaa indhihiisa tiray.

¹²Wax baan idin soo qorayaa, carruurtiiyey, maxaa yeelay, dembiyadiinnii waa laydinka cafiyey magiciisa aawadiis.

¹³Aabbayaashow, wax baan idin soo qorayaa, maxaa yeelay, waad garanaysaan kan tan iyo bilowgii jira. Ragga dhallinyarada ahow, wax baan idin soo qorayaa, maxaa yeelay, idinku kan sharka ah ayaad ka adkaateen. Carruurtaydiyey, wax baan idin soo qoray, maxaa yeelay, Aabbaha waad garanaysaan.

¹⁴Aabbayaashow, wax baan idin soo qoray, maxaa yeelay, waad xog weyn tiihin, oo ereyga Ilaah baa idinku jira, oo kan sharka ah ayaad ka adkaateen.

¹⁵Dunida iyo waxyaalaha dunida ku jira toona ha jeclaanina. Qof uun hadduu dunida jeclando, jacaylka Aabbahu kuma jiro isaga. ¹⁶Maxaa yeelay, waxaa dunida ku jira oo

dhan oo ah damaca jidhka, iyo damaca indhaha, iyo faanka nolosha, xagga Aabbaha kama yimaadaan ee waxay ka yimaadaan xagga dunida. ¹⁷Oo duniduna way idlaanaysaa, iyo damaceeduba; laakiin kan doonista Ilaah yeelaa wuu jirayaa weligiis.

Ka-digidda Kuwa Masiixa Ka Geesta Ah

¹⁸Carruurtiiyey, waa saacaddii u dambaysay, oo sidaad maqasheen inuu kan Masiixa ka geesta ahi imanayo, weliba imminka kuwa badan oo Masiixa ka gees ah ayaan kacay, taa aawadeed ayaynu ku garanaynaa inay saacaddii u dambaysay tahay. ¹⁹Way inaga baxeen, laakiin kuweennii ma ay ahayn; hadday kuweennii ahaayeen, way inala joogi lahaayeen; laakiin way inaga baxeen oo taasaa caddaynaysa inaanay kulligood inaga mid ahayn. ²⁰Laakiin idinku waxaad leedihiin subkid ka timid Kan Quduuska ah, oo wax walba waad taqaaniin. ²¹Wixii aan idin soo qoray uma aan soo qorin aqoonla'aantiinu xagga runta aawadeed, laakiin waxaan u soo qoray aqoonta aad runta taqaaniin iyo inaanay beenina runta ka iman aawadood. ²²Waa kuma beenaluhu, kan dafira inuu Ciise yahay Masiixa mooyaane? Isagu waa kan Masiixa ka geesta ah, waana kan dafira Aabbaha iyo Wiilkaba. ²³Ku alla kii Wiilka inkiraa, ma leh Aabbaha; laakiin kan Wiilka qirtaa Aabbuhuu leeyahay. ²⁴Haddaba idinku waxaad tan iyo bilowgii maqlayseen ha idinku sii jiro. Haddii wixii aad tan iyo bilowgii maqlayseen idinku sii jiro, idinkuna waxaad ku sii jiri doontaan Wiilka iyo Aabbaha. ²⁵Oo kanu waa ballankii uu inoogu ballanqaaday oo ah nolosha weligeed ah.

²⁶Waxaan idin soo qoray waxyaalahan ku saabsan kuwa idin khiyaanaynaya. ²⁷Subkidda aad ka hesheen isaga way idinku sii jirtaa;

oo uma baahnidin in cidina wax idin barto; laakiin sida subkiddilsu wax walba idin barto, oo ay run u tahay, beenna aanay u ahayn, waa inaad siday wax idin bartay ugu sii jirtaa. ²⁸Oo imminka, carruurtiiyey, ku sii jira isaga; in kolkuu muuqdo aynu kalsoonaan doonno oo aynaan wakhtiga imaatinkiisa ka xishoonin inaynu hor tagno. ²⁹Haddaad og tiihi inuu xaq yahay, waxaad weliba ogaataan in mid walba oo xaqnimo falaa uu isaga ka dhashay.

Jacaylka Ilaaha Aabbaha Ah

3 Bal ogaada siduu yahay jacaylka Aabhuu ina siiyey, taasoo ah in laynoogu yeedho carruurta Ilaah, oo saasaynu nahay. Sidaa aawadeed dunidu ina garan mayso, maxaa yeelay, isagaba ma ay garanaynin. ²Gacaliyayaalow, imminka waxaynu nahay carruurta Ilaah; oo weli waxaynu noqon doonno lama muujin, laakiin waxaynu og nahay in goortuu muuqdo aynu noqon doonno sidiisa oo kale, waayo, waynu arki doonaa isaga siduu yahay. ³Oo mid kasta oo waxyaalahaas ka rajeeyaa isaga, naftiisuu daahiriyaa siduu isaguba daahir u yahay.

Carruurta Ilaah Waa Inaanay Dembaabin

⁴Kii kasta oo dembi falaa wuxuu falaa caasinimo; oo dembigu wuxuu yahay caasinimo. ⁵Oo idinku waad og tiihiin in isagu u muuqday inuu dembiyadeenna inaga qaado, oo isagu dembi ma leh. ⁶Ku alla kii isaga ku sii jiraa, ma dembaabo; ku alla kii dembaabaa ma uu arkin isaga, oo weliba ma yaqaan isaga.

⁷Carruurtiiyey, yaan cidi idin khiyaanayn; kii xaqnimo falaa waa xaq siduu isaguba xaq u yahay.

⁸Kii dembi falaa wuxuu yahay kan Ibliska; oo Ibliska tan iyo bilowgii ayuu dembaabay. Taas aawadeed ayuu Wiilka Ilaah u muuqday inuu baabbi'yo shuqullada Ibliska. ⁹Ku

alla kii Ilaah ka dhashay dembi ma falo; maxaa yeelay, Ilaah dabuicaddisu way ku sii jirtaa isaga; oo ma dembaabi karo, waayo, wuxuu ka dhashay Ilaah. ¹⁰Tan ayay carruurta Ilaah iyo carruurta Ibliska ku kala muuqdaan; ku alla kii aan xaqnimo falin ma aha kan Ilaah, oo waxaa la mid ah kan aan walaalkii jeclayn. ¹¹Oo kanu waa warkil aad tan iyo bilowgii maqlayseen, kaasoo ah inaynu isjeelaanno, ¹²oo aynaan ahaanin sida Qaabii oo ahaa kan sharka leh oo walaalkii dilay. Oo muxuu u dilay? Waayo, shuqulladiisu waxay ahaayeen shar, oo kuwii walaalkiisa xaq bay ahaayeen.

Isjeelaada

¹³Walaalayaalow, ha la yaabina haddii ay dunidu idin neceb tahay. ¹⁴Waxaynu og nahay inaynu dhimashada ka soo gudubnay oo aynu u soo gudubnay nolosha, maxaa yeelay, walaalaha ayaynu jecel nahay. Oo ka aan walaalkii jeclayn, dhimashaduu ku sii hadhaa.

¹⁵Ku alla kii walaalkii neceb waa dhiigqabe, oo idinkuna waad og tiihiin inaanu dhiigqabena lahayn nolosha weligeed ah oo ku sii jiraya. ¹⁶Taasaynu jacaylka ku garanaynaa, waayo, isagu naftiisuu u bixiyey aawadeen; oo innaguna waa inaynu nafteenaa u bixinno walaalaheen. ¹⁷Laakiin kan leh xoolaha dunidan, oo arka walaalkiis oo baahan, oo qalbigiisa ka xidha, sidee baa jacaylka Ilaah ugu jiraa isaga? ¹⁸Carruurtaydiyey, yeeyan ku jeclaanin hadalka iyo afka toona, laakiin camalka iyo runta aan ku jeclanno.

¹⁹Oo taasaynu ku garan doonaa inaynu kuwa runta nahay, oo aynu isaga hortiisa qalbigeenna kaga dhiiro gelin doonaa ²⁰xagga wax alla wixii qalbigeennu inagu eedeeyo, maxaa yeelay, Ilaah waa ka weyn yahay qalbigeenna, oo wax walbaba wuu og yahay.

²¹Gacaliyayaalow, haddii aan qalbigennu ina eedayn, kalsoonaan ayaynu ku leennahay xagga Ilaah. ²²Oo wax kastoo aynu ka barinno waynu ka helnaa, maxaa yeelay, qaynuunnadiisa ayaynu xajinnaa, oo waxaynu falnaa waxa isaga ka farxiya. ²³Oo kanu waa qaynuunkiisa, kaasoo ah inaynu rumaysanno magaca Wiilkiisa Ciise Masiix ah, oo aynu isjeclaanno, siduu qaynuunka inoo siiyey. ²⁴Oo kii xajiya qaynuunnadiisa, wuu ku sii jiraa isaga, isaguna wuu ku sii jiraa. Oo saasaynu ku garanaynaa imuu isagu inagu sii jiro xagga Ruuxa uu ina siiyey.

Ruuxa Runta Ah Iyo Kan Beenta Ah

4 Gacaliyayaalow, ha rumaysanina ruux walba, laakiin ruuxyada tijaabiya si aad u hubsataan inay kuwa Ilaah yihin; waayo, nebiyo badan oo been ah aaya u soo baxay dunida. ²Taasaad ku garanaysaan Ruuxa Ilaah; ruux walba oo qirta in Ciise Masiix jidh ku yimid, waa ku Ilaah. ³Oo ruux walba oo aan qiran Ciise Masiix ku Ilaah ma aha; oo kanuna waa ruuxa kan Masiixa ka geesta ah oo aad maqasheen inuu imanayo, imminkana duniduu ku jiraa. ⁴Carruurtiyyey, kuwa Ilaah baad tiihin, oo iyagaad ka adkaateen; maxaa yeelay, Ka idinku jira aaya ka weyn ka dunida ku jira. ⁵Iyagu waa kuwa dunida; oo taas awadeed waxay ka hadlaan waxa dunida, oo duniduna way maqashaa. ⁶Innaguna kuwa Ilaah baynu nahay; ka Ilaah yaqaan waa ina maqlaa; oo ka aan kan Ilaah ahaynna inama maqlo. Taasaynu ku garanaynaa ruuxa runta ah iyo ruuxa qaladka ah.

Ilaah Waa Jacayl

⁷Gacaliyayaalow, aynu isjeclaanno; waayo, Ilaah baa leh jacaylka; oo mid walba oo jecel, wuxuu ka dhashay Ilaah, Ilaah buuna

yaqaan. ⁸Oo ka aan jeclaynina Ilaah ma yaqaan; waayo, Ilaah waa jacayl. ⁹Ilaah baa Wiilkiisa keliya oo dhashay dunida u soo diray si aynu ugu noolaanno isaga, oo taasaa jacaylka Ilaah laynoogu muujiyey. ¹⁰Oo taas jacayl baa ku jira, mana aha inaynu Ilaah jeclayn, laakiinse isagaa ina jeclaaday, oo wuxuu Wiilkiisa u soo diray si uu kafaaraggudka dembiyadeenna u noqdo. ¹¹Gacaliyayaalow, haddii Ilaah sidaa inoo jeclaaday, waa inaynu isjeclaanno. ¹²Cidina Ilaah ma arkin marnaba. Haddii aynu isjeclaanno, Ilaah wuu inagu jiraa, oo jacaylkiisu wuu inagu dhan yahay.

¹³Ruuxiisuu ina siiyey oo taasaynu ku garanaynaa inaynu ku sii jirno isaga, isaguna inagu sii jiro. ¹⁴Innagu waynu aragnay oo waxaynu markhaati u furaynaa in Aabbuuhu Wiilka soo diray si uu Badbaadiyaha dunida u noqdo. ¹⁵Ku alla kii qirta inuu Ciise yahay Wiilka Ilaah, Ilaah baa ku sii jira isaga, isaguna wuu ku sii jiraa Ilaah. ¹⁶Oo innaguna waan garanaynaa oo waan rumaysan nahay jacaylka Ilaah inoo qabo. Ilaah waa jacayl; oo kii ku sii jiraa jacaylka, Ilaah buu ku sii jiraa, Ilaahna isaguu ku sti jiraa. ¹⁷Taasaad jacaylku kaamil inoogu noqday si aynu kalsoonaan u lahaanno maalinta xisaabta; maxaa yeelay, siduu isagu yahay ayaynu innaguna dunidan ku nahay. ¹⁸Jacaylku baqdin ma leh, laakiin jacaylka kaamilka ahi baqdinta dibadduu u saaraa, waayo, baqdintu ciqaab bay leedahay. Oo kii baqaanaa kaamil kuma noqdo jacaylka.

¹⁹Waynu jecel nahay isaga, waayo, isagaa hore inoo jeclaaday. ²⁰Haddii qof yidhaahdo, Ilaah waan jeclahay, oo uu walaalkiis neceb yahay, waa beenaaleh, maxaa yeelay, kan aan jeclayn walaalkii uu arko sidee buu u jeclaan karaa Ilaaha uusan arag? ²¹Oo waxaynu isaga ka haysanna

qaynuunkan, kaas oo ah, Kii Ilaah jecel, walaalkiina ha jeclado.

Iimaanka Masiixiyiinta

5 Ku alla kii rumaysta inuu Ciise yahay Masiixa, Ilaah buu ka dhashay; oo ku alla kii jecel kan dhalay, kan isaga ka dhashayna wuu jecel yahay. ²Taasaynu ku garanaynaa inaynu carruurta Ilaah jecel nahay, goortaynu Ilaah jeclanno oo qaynuunnadiisa xajinno. ³Waa kan jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu qaynuunnadiisa xajinno; oo qaynuunnadiisuna ma cusla. ⁴Ku alla kii ka dhashay Ilaah, wuxuu ka adkaadaa dunida, oo waxaa libta ka adkaadaa dunida ah rumaysadkeenna. ⁵Waa ayo kan dunida ka adkaadaa, kan rumaystaa inuu Ciise yahay Wiilka Ilaah mooyaane?

⁶Kanu waa kii biyo iyo dhiig ku yimid, oo ah Ciise Masiix; biyo keliya kuma iman, laakiin wuxuu ku yimid biyo iyo dhiig. ⁷Oo waa Ruuxa kan maragga furaa, waayo, Ruuxa waa runta. ⁸Waxaa jira saddex marag fura; waana Ruuxa iyo biyaha iyo dhiigga, oo saddexdaasuna waa isku mid. ⁹Haddii aynu maragfurka dadka aqbali lahayn, maragfurka Ilaah baa ka weyn, waayo, maragfurka Ilaah waa kan oo ah inuu Wiilkiisa ka marag furay. ¹⁰Ka Wiilka Ilaah rumaystaa maragguu ku haystaa nafsaddiisa, kii aan Ilaah rumaysanna, wuxuu isaga ka dhigay beenaaleh; maxaa yeelay, wuxuusan rumaysan maraggi uu Ilaah ka marag furay Wiilkiisa. ¹¹Maragguna waa kan, kaas oo ah in Ilaah ina siiyey nolosha weligeed ah, oo ay nolosha Wiilkiisa ku jirto. ¹²Kan

Wiilka haystaa, noloshuu leeyayah. Kii aan Wiilka Ilaah haysanna nolosha ma leh.

Dhammaadka

¹³Waxyaalahan waxaan idiinku soo qoray, idinka oo rumaystay magaca Wiilka Ilaah, si aad u ogaataan inaad nolosha weligeed ah leediihiin. ¹⁴Oo tanu waa kalsoonaanta aynu isaga u qabno, taasoo ah haddaynu wax uun doonistiisa ku barinno, isagu wuu ina maqlaa, ¹⁵oo haddaynu og nahay inuu inaga maqlo wax alla wixii aynu ka barinno, waxaynu og nahay inaynu leennahay waxyaalihii aynu isaga ka barinay. ¹⁶Haddii qof uun arko walaalkii oo samaynaya dembi aan xaga dhimashada ahayn, waa inuu Ilaah baryo; isaguna noloshuu siin doonaa kuwa samaynaya dembi aan xaga dhimashada ahayn. Waxaa jira dembi xaga dhimashada ah. Oo anigu odhan maayo, Kaas ha ka tukado. ¹⁷Xaqdarrada oo dhammu waa dembi; oo waxaa jira dembi aan xaga dhimashada ahayn.

¹⁸Waan og nahay in ku alla kii Ilaah ka dhashay aanu dembaabin. Maxaa yeelay, kii ka dhashay Ilaah naftiisuu ilaaliyaa, oo ka sharka lihina ma taabto. ¹⁹Waxaynu og nahay inaynu kuwa Ilaah nahay, oo ay dunida oo dhammuna ku jirto gacanta ka sharka leh. ²⁰Waxaynu og nahay in Wiilka Ilaah yimid, oo wuxuu ina siiyey garasho si aynu ugu garanno kan runta ah; innaguna waa ku jirnaa kan runta ah, oo ah Wiilkiisa ee Ciise Masiix ah. Kanu waa Ilaaha runta ah iyo nolosha Wiilkiisa ku jirto. ²¹Carruurtiyyey, sanamyada iska ilaaliya.

WARQADDII LABAAD EE RASUUL YOOXANAA

Runta Iyo Jacaylka

¹Anigoo odayga ah waxaan salaamayaan marwada la doortay iyo carruurteeda aan runta ku jeclahay, keligayna ma ahaye, laakiin xataa waxaa jecel kuwa runta yaqaan oo dhan, ²runta inagu dhex jirta, weligeedna inagu dhx jiri doonta aawadeed. ³Nimco iyo naxariis iyo nabad ka yimaadaa Ilaaha Abbaha ah iyo Ciise Masiix oo ah Wiilka Abbaha ayaa inala jiri doona xaggaa runta iyo jacaylka.

⁴Aad baan ugu farxay markaan arkay carruurtaadii qaarkood oo runta ku socda, waana sidaynu Abbaha amar uga heinay. ⁵Oo haatan waxaan kaa baryayaa, murwoy, sidii anigoo aan kuu soo qorayn amar cusub laakiinse kii aynu tan iyo bilowgii haysannay, kaasoo ah inaynu isjeklaanno. ⁶Tanu waa jacayl inaynu amarradiisa ku soconno. Amarkiina waa kan, waana sidaad tan iyo bilowgii u maqli jirteen inaad ku socotaan.

⁷Waayo, khaa'inno badan baa dunida u soo baxay, waana kuwa aan qiran in Ciise Masiix jidh ku yiimid. Kaasu waa khaajinka iyo ku Masiixa ka gees ah. ⁸Iska jira si aydnan u khasaarayn wixii aynu falnay, laakiinse si aad abaalgud dhan u heshaan. ⁹Mid kasta oo dhaafa oo aan cilmiga Masiixa ku sii socon, kaasu Ilaah ma leh; laakiin kii cilmiga ku sii socdaa, Abbaha iyo Wiilka labadaba wuu leeyahay. ¹⁰Haddii nin idiin yimaado oo wusan cilmigan idiin keenin, gurijinna ha soo gelinina, hana salaamina, ¹¹waayo, kii salaamaa, wuxuu ka qayb galaa shuquilladiisa sharka ah.

¹²In kastoo aan hayo wax badan oo aan idiin soo qoro, ma aan jeclayn inaan warqad iyo khad idiinku soo qoro; laakiinse waxaan rajaynayaa inaan idiin imaado oo aan afkayga idinkula hadlo, si ay farxaddiinnu u buuxsanto.

¹³Carruurtii walaashaada la doortay way ku soo salaamayaan.

WARQADDII SADDEXAAD EE RASUUL YOOXANAA

Gayos Waa Loo Bogay

¹Anigoo odayga ah waxaan warqaddan u qorayaa gacaliye Gayos oo aan runta ku jeclahay.

²Gacaliyow, waxaan kuugu duceeyaa inaad wax kasta ku liibaantid oo aad caafimaad qabtid siday naftaadu u liibaansan tahay. ³Waayo, aad baan ugu farxay markii walaalo yimaadeen oo ka markhaati fureen runtaada iyo sidaad runta ugu socotid. ⁴Ma lihi farxad tan iiga weyn inaan maqlo in carruurtaydu ay runta ku socdaan.

⁵Gacaliyow, aaminnimmaad ku samaysaa shuqul kasta oo aad u samaysid walaalaha iyo shisheeyahaba. ⁶Iyagu jacaylkaagay kiniisadda horteeda kaga markhaati fureen. Wanaag baad samayn lahayd haddii aad iyaga u ambabbixisid sida Ilaah istaahilo; ⁷maxaa yeelay, magiciisa aawadiis ayay u ambabbexeen iyagooyaan waxba ka qaadan dadka aan Yuhuudda ahayn. ⁸Sidaas daraaddeed waxaa inagu waajib ah inaynu kuwaas oo kale soo dhowayno, si aynu u noqonno kuwa runta kala wada shaqeeya iyaga.

Khilaaf Baa Kiniisadda Ku Jiray

⁹Wax baan kiniisadda u soo qoray, laakiinse Diyotrefees oo jecel inuu iyaga ka sarreeyo, na aqbali maayo.

¹⁰Sidaas daraaddeed, haddaan imaado, waxaan xusuusin doonaa shuquilladiisa uu sameeyo isagoo hadallo xunxun nagu shubaya. Taasu kuma filla isaga, mana aqbalo walaalaha, kuwii aqbali lahaana wuu u diidaa, kiniisaddana wuu ka eryaa. ¹¹Gacaliyow, ha ku dayan waxa sharka ah, laakiinse ku dayo waxa wanaagsan. Ka samafalaa waa ku Ilaah, ka shar falaase Ilaah ma uu arkin. ¹²Dadka oo dhammu way u markhaati furaan Deemeetriyos, runta qudheedu way u markhaati furtaa, annaguna waannu u markhaati furnaa, waanad og tahay in markhaatifurkayagu run yahay.

¹³Waxaan hayay waxyaalo badan oo aan kuu soo qoro, laakiinse dooni maayo inaan qalin iyo khad kuugu soo qoro. ¹⁴Laakiin waxaan rajaynayaa inaan dhowaan ku arko, oo aynu afkeenna iskula hadli doonno.

Nabadu ha kula jirto. Saaxiibbadii way ku soo salaamayaan. Saaxiibbada igu salaan mid kasta intaad magiciisa ugu yeedhid.

WARQADDII YUUDAS

Salaan

¹Anigoo Yuudas ah oo ah addoonkii Ciise Masiix, Yacquubna walaalkiis ah, waxaan warqaddan u qorayaa kuwa loo yeedhay oo Ilaaha Abbaha ahu jecel yahay, Ciise Masiixna loo dhawray. ²Naxariis iyo nabad iyo jacayl ha idin bateen.

**Kadigidda Macallimiin Been Ah
Iyo Dabiicad Qudhun Ah**
(2 But. 2)

³Gacaliyayaalow, intaan aad u dadaalayay inaan idin soo qoro wax ku saabsan badbaadada inaga dhexaysa, waxaa dirqi igu noqday inaan idin soo qoro oo aan idinku waaniyo inaad aad ugu dadaashaan iimaankii mar la wada siiyey quduusiinta oo dhan. ⁴Waayo, waxaa jira niman qarsoodi idinku soo galay, waana kuwii waa hore xukunkan loo qoray, oo ah kuwa aan cibaadada lahayn, oo niimada llaaheenna ku beddela nijaas, oo inkira Ciise Masiix oo ah Sayidkeenna iyo Rabbigeenna keliya.

⁵Hadda, in kastoo aad hore u tiziineen wax kasta, waxaan jeclahay inaan idin xusuusyo sidii Rabbigu dad uga badbaadiyey dalka Masar, dabadeedna u baabbi'iyey kuwii aan rumaysan isaga; ⁶oo malaa'igihii aan dhawrin madaxtinimadoodii, laakiinse rugtoodii ka tegey, wuxuu ilaa xukunka maalinta weyn ku hayaa silsilado weligood ah iyagoo gudcur ku hoos jira. ⁷Si la mid ab Sodom

iyo Gomora iyo magaaloooyinkii kale ee ku wareegsanaa oo sinaystay oo jidh kale uga daba orday, ayaa masaal laga dhigay, iyagoo ciqaabta dabka weligiis ah ku silcaya.

⁸Weliba kuwan riyooda sidaas oo kalay jidhkooda u nijaaseeyaa, sayidnimadana u nacaan, oo kuwa derejada leh u caayaan. ⁹Laakiin Mikaa'iil oo ah malagga sare markuu Ibliiska kula murmayay meydkii Muuse aawadiis, kuma uu dhicin inuu xukun cay ah ku xukumo, laakiinse wuxuu ku yidhi, Rabbigu ha ku canaanto.

¹⁰Laakiin kuwanu wax kastoo ayan garanaynba way caayaan, oo waxay ku baabba'an waxay abuuristooda ku garanayaan sida xayawaanka aan caqliga lahayn. ¹¹Waa u hoog iyaga, waayo, waxay raace

en jidkii Qaabiil, oo faa'iido aawadeed ayay Balcaam qaladkiisii ugu yaaceen, oo waxay ku halligmeen fallaagadii Qorax.

¹²Kuwanu waa dhagaxyo qarsoon oo ku dhex jira cashooyinkiinna jacaylka markay idinla faysteeyaan iyagoo aan cabsanayn; waxayna yihiin adhijirro naftooda jira, iyo daruuro aan biyo lahayn oo dabaylo kaxeeyaan, iyo geedo jilaal oo aan midho labayn, oo laba goor dhintay, oo la rujiyey; ¹³ iyo hirar kacsan oo badda, oo ceebtoodu xumbaynayso, iyo xiddigo ambaday, oo madowga gudcurka weligood loo hayaa.

¹⁴Enoog oo ahaa farcankii toddobaad oo Aadan isna kuwanuu

wax ka sii sheegay isagoo leh, Bal eega, Rabbigu wuxuu yimid isagoo wata quduusiintiisi aan tirada lahayn, ¹⁵inuu xukun ku soo dejyo kulli, iyo intuu kuwa aan cibaadada lahayn oo dhan ku caddeeyo shuqullandoodii cibaadola'aanta ahaa oo ay cibaadola'aanta ku sameeyeen, iyo waxyaalihii adkaa oo dhan oo ay dembilayaasha aan cibaadada lahaynu isaga ka sheegeen.

¹⁶Kuwanu waa kuwa gunuunaca, oo cawda, oo damacyadooda xaaraanta ah ka daba orda, afkooduna wuxuu ku hadlaa hadallo isweynayn ah, dadkana way u kala eexdaan inay faa'iido helaan aawadeed.

¹⁷Laakiinse idinku, gacaliyayaalow, xusuusta hadalladii rasuulladii Rabbigeenna Ciise Masiix ay hore idinkula hadleen. ¹⁸Waxay idinku yidhaahdeen, Ugu dambaysta waxaa jiri doona kuwa wax ku majaajilooda, oo daba socda damacyadooda aan cibaadada lahayn. ¹⁹Kuwanu waa kuwa

dadka kala erya, oo nafta dunida u nool iyagoo aan Ruuxa lahayn.

²⁰Laakiinse, gacaliyayaalow, nafsaddiinna ku dul dhisa rumaysadkiinna aad quduuska u ah, oo Ruuxa Quduuska ah ku tukada,

²¹nafsaddiinna ku haya jacaylka Ilaah, idinkoo sugaya naxariista Rabbigeenna Ciise Masiix oo idin geeynaya nolosha weligeed ah.

²²Kuwa shakisan u naxariista;

²³qaarna dabka ka dhufta oo badbaadiya, qaarna u naxariista idinkoo cabsanaya oo nacaya xataa dharka jiidhka ku wasakhoobay.

Duco

²⁴Oo kan kara inuu turunturada idinka ilaaliyo oo uu ammaantiisa idin hor taago, idinkoo aan iin lahayn oo aad u faraxsan,

²⁵isagoo ah Ilaaha keligiis ah oo Badbaadiyeheenna ah, ammaan iyo weynaan iyo xoog iyo amar ha u ahaadeen xagga Rabbigeenna Ciise

MUUJINTII

CIISE MASIIX EE

YOOXANAA LOO MUUJIYHEY

Bilowga Kitaabkan, Iyo Salaan

1 Tanu waa muujintii Ciise Masiix oo Ilaal isaga siiyey inuu tuso addoommadiisa waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan dhacaan. Oo isagu wuxuu taas tusay addoonkiisii Yooxanaa isagoo malaa'igtiisa u soo diraya isaga, kaasoo ka markhaati furay erayga Ilaal iyo markhaatifuridda Ciise Masiix, iyo wixii uu isagu arkay oo dhan. ³Waxaa barakaysan ka akhriya iyo kuwa maqla erayadii wax sii sheegidda, oo xajiyaa waxyaalaha ku qoran, waayo, wakhtigii wuu dhow yahay.

⁴Anigoo Yooxanaa ah waxaan waxyalahan u soo qorayaa toddobada kiniisadood oo Aasiya ku yaal. Nimco iyo nababu ha idiinka yimaadeen kan jira oo jiray oo iman doona, iyo xagga toddobada ruux oo carshigisa hor jooga, ⁵iyo xagga Ciise Masiix oo ah markhaatiga aaminka ah, iyo curadka kuwii dhintay, iyo amirkha boqorrada dhulka. Kan ina jecel oo dembiyadeenna dhiiggiisa inagaga furay, ⁶oo boqortooyo inaga dhigay inaynu wadaaddo u ahaanno Ilalaah ah Aabbihis, isaga ammaanu ha u ahaato iyo dowladnimo weligiis iyo weligiisba. Aamiin. ⁷Bal eega, wuxuu la imanayaan daruuraha, oo waxaa isaga arki doona il kasta iyo kuwii isaga wareemay; oo

gabiilooyinka dhulka oo dhammuna isagay u barooran doonaa. Haah, saas ha ahaato. Aamiin.

⁸Rabbiga Ilalaah ahu wuxuu leeyahay, Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, oo ah kan jira oo jiray oo iman doona, iyo Qaadirkha.

Riyadii Masiixa Lagu Arkay

⁹Anigoo Yooxanaa ah oo walaalkiin ah iyo mid idinkala qayb galay dhibaatada iyo boqortooyada iyo dulqaadashada ku jira Ciise, waxaan gasiiradda Batmos la yidhaahdo u joogay erayga Ilaal iyo u markhaatifuridda Ciise aawadood.

¹⁰Maalintii Rabbiga waxaan ku jiray Ruuxa, oo waxaan meel iga dampaysa ka maqlay cod weyn oo ah sidii buun oo leh. ¹¹Wixii aad aragtid buug ku qor, oo waxaad u sii dirtaa toddobada kiniisadood; kuwaas oo ah tan Efesos, iyo tan Simurna, iyo tan Bergamos, iyo tan Tu'ateyra, iyo tan Sardis, iyo tan Filadelfiya, iyo tan La'odikiya.

¹²Oo anna dib baan u jeestay inaan arko codkii ila hadlay, oo markii aan dib u jeestay waxaan arkay toddoba laambadood oo dahab ah. ¹³Oo laambadaha badhtankooda waxaan ku arkay mid u eg bini-aadan oo qaba khamiis dheer, oo laabtana waxaa ugu xidhnaa suun dahab ah. ¹⁴Oo madaxiisa iyo timihiisuna waxay u caddaayeen sida stuuf cad iyo

sida baraf oo kale; oo indhihiisuna waxay ahaayeen sida dab ololkiis, ¹⁵oo cagijiisuna waxay u ekaayeen naxaas dhalaalaysa sidii iyadoo foorno lagu safeeyey, codkiisuna wuxuu u ekaa codka biyo badan. ¹⁶Oo gacantiisa midigtaanaa wuxuu ku haystay toddoba xiddigood, oo afkiisana waxaa ka soo baxay seef soofaysan oo laba af leh, jaahiisuna wuxuu u ekaa qorraxda oo xoog u dhalaalaysa. ¹⁷Oo markii aan arkay ayaan ku hor dhacay sidii mid dhintay. Oo markaasuu gacantiisil midigta ahayd i saaray, oo wuxuu igu yidhi, Ha cabsan. Anigu waxaan ahay kan ugu horreeyey iyo kan ugu dambeeyaa, ¹⁸iyo kan nool. Anigu waan dhintay, oo bal eeg, waan noolahay tan iyo weligayba, oo waxaan haystaa furayaasha dhimashada iyo ¹⁹Haadees. ¹⁹Haddaba waxaad qortaa waxyalahaad aragtay iyo waxyalaha hadda jira iyo waxyalaha hadda ka dib dhici doona. ²⁰Toddobada xiddigood oo aad ku aragtay gacantayda midigtaa iyo toddobada laambadood oo dahabka ah qarsoodigooda mictihiisu waxaa weeye sidan, toddobada xiddigood waxaa weeyaan malaa'igaha toddobada kiniisadood, toddobada laambadoodna waxaa weeyaan toddobada kiniisadood.

Warqaddii Kiniisadda Efesos Loo Diray

2 Kiniisadda Efesos ku taal malaa'igteeda waxaad u qortaa: Kan toddobada xiddigood gacantiisa midigtaa ku haystaa oo toddobada laambadood oo dahabka badhtankooda ku socdaa wuxuu kugu leeyahay waxyalahan, ²Waan ogahay shuqulladaada, iyo hawshaada, iyo dulqaadashadaada, iyo inaadan u adkaysan karin kuwa sharka ah, iyo inaad tijaabisay kuwa rasuullada isku sheega iyagoo aan

ahayn, oo waxaad ogaatay inay been yihiin. ³Waad dulqaadataa, oo dhib baad ugu adkaysatay magacayga aawadiis, kamana aad daalin.

⁴Laakiin wax baan kuu haystaa, waayo, jacaylkaagi hore waad ka tagtag. ⁵Haddaba xusuuso meeshii aad ka dhaacday, oo toobadkeen, oo shuqulladaadii hore samee; haddii kalese anigu waan kuu iman doonaa oo laambaddaada waan ka qaadi doonaa meesheeda haddii aadan toobadkeenin. ⁶Laakiinse tan aad leedahay, waxaad neceb tahay dadka Nikolas raaca shuqulladooda oo aan aniguna necbahay. ⁷Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kjiisadaha. Kii guulaysta ayaa waxaan siin doonaa amar uu wax kaga cuno geedka nolosha oo ku dhex yaal ^bFirdooska Ilaal.

Warqaddii Kiniisadda Simurna Loo Diray

⁸Kiniisadda Simurna ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Kan ugu horreeyey oo ugu dambeeyaa, oo dhintay, oo soo noolaaday, wuxuu kugu leeyahay waxyalahan, ⁹Waan ogahay dhibaatadaada iyo faqiiruimadaada (laakiin taajir baad tahay), iyo cayda ay kugu caayaan kuwa Yuhudda isku sheegaa oo aan ahayn, laakiinse ah kuwa sunagogga Shayddaanka.

¹⁰Ha ka cabsan waxyalaha aad dhowaan ku xanuunsan doontid. Bal eega, in laydin tijaabiyo aawadeed, Iblisku qaarkiin buu dhowaan xabsi ku ridi doonaa, oo idinku intii tobani maalmood ah waxaad heli doontaa dhibaato. Ilaa dhimashada aamin ahow, anna waxaan ku siin doonaa taajka nolosha. ¹¹Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta dhimashada labaad waxba yeeli mayso.

Warqaddii Kiniisadda Bergamos Loo Diray

¹²Kiniisadda Bergamos ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Kan haysta seefta soofaysan oo labada af leh wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan, ¹³Waan ogahay meeshaad deggan tahay inay tahay meesha carshiga Shayddaanku yaal, oo magacayga waad xajisaa, mana aad inkirin iimaankayga xataa waagii Antibas joogay, isagoo ahaa markhaatigaygii iyo kaygii aaminka ahaa oo dhexdiinna lagu dilay meesha Shayddaanku deggan yahay. ¹⁴Laakiinse dhawr waxyaaloood baan kuu haystaa, maxaa yeelay, halkaas waxaad ku haysataa kuwo xajiya waxbariddii Balcaam, kaas oo baray Baalaaq inuu reer binu Israa'iil hortooda ku tuuro dhagax lagu turunturoodo, inay cunaan waxyaalo sanamyo loo bixiyey iyo inay sinaystaan. ¹⁵Weliba waxaad kaloo haysataa kuwo sidaas oo kale u xajiya waxbariddii dadka Nikolas raaca. ¹⁶Haddaba sidaas daraaddeed toobadkeena, haddii kalese dhaqsaan idinku iman, oo waxaan iyaga kula diriri doonaa seefta afkayga. ¹⁷Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha. Kii guulaysta waxaan wax ka siin doonaa maannada qarsoon, oo waxaan siin doonaa dhagax cad, dhagaxa dushiihana waxaa ku qoran magac cusub oo aan ninna aqoon, kan hela mooyaane.

Warqaddii Kiniisadda Tu'ateyra Loo Diray

¹⁸Kiniisadda Tu'ateyra ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Wiilkha Ilaah oo indhihiisu u eg yihiiin dab ololkiis, cagiihiisuna u eg yihiiin naxaas dhalaalaysaa wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan; ¹⁹Waan ogahay shuqualladaada, iyo jacaylkaaga, iyo rumaysadkaaga, iyo adeegiddaada, iyo samirkaaga,

iyo inay shuqualladaadii dambe ka sii badan yihiiin kuwaagii hore. ²⁰Laakiinse wax baan kuu haystaa, waayo, waxaad oggoshahay naagta Yesebeel la yidhaahdo oo nebiyad isku sheegta; oo waxay addoommadayda bartaa oo ku sasabtaa inay sinaystaan oo ay cunaan waxyaalo sanamyo loo bixiyey. ²¹Oo waxaan iyada siiyey wakhti ay ku toobadkeento, iyaduse dooni mayso inay ka toobadkeento sinadeeda. ²²Bal eeg, haddaba iyada sariir baan ku dul tuurayaa, oo kuwii iyada la sinaystana waxaan ku dhex tuurayaa dhibaato weyn, haddii ayan ka toobadkeenin shuqualladeeda. ²³Oo waxaan carruurteeda ku dili doonaa dhimasho, kiniisadaha oo dhammuna waxay ogaan doonaan inaan ahay kan baadhbaadha kelyaha iyo qalbiyada, oo anna midkiin walbaba waxaan wax u siin doonaa sida shuqualladiinnu yihii. ²⁴Laakiinse intiinna kale oo Tu'ateyra joogta, in alla intiinna aan waxbariddan haysan, oo sida ay iyagu yidhaahdaan, aan aqoon waxyaalaha moolka dheer oo Shayddaanka, idinka waxaan idinku leeyahay, Dushiinna culaab kale saari maayo. ²⁵Habase yeeshoo waxa aad haysataan xajiya ilaa aan imaado. ²⁶Kii guulaysta oo shuqualladayda sii xajiya tan iyo ugu dampaysta, waxaan siin doonaa amar uu ku xukumo quruumaha. ²⁷Oo wuxuu ku xukumi doonaa ul bir ah, sida weelasha dheriyasameeyuhu ay u burburaan; sida aan aniguba Aabbahay uga helay; ²⁸oo weliba waxaan siin doonaa xiddigta waaber. ²⁹Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

Warqaddii Kiniisadda Sardis Loo Diray

3 Kiniisadda Sardis ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;

Kan haysta toddobada Ruux oo Ilaah iyo toddobada xiddigood, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan: Waan ogahay shuqualladaada, oo magac baad leedahay sida wax nool, laakiinse meyd baad tahay. ²Haddaba soo jeed, oo adkee waxyaalaha kuu hadhay oo dhimashada ku dhow; waayo, shuqualladaadii ma aan helin iyagoo kaamil ku ah Ilaahayga hortiisa. ³Haddaba sidaas daraaddeed xusuuso sidii aad u heshay oo aad u maqashay, oo xaji, oo toobadkeen. Laakiinse haddii aadan soo jeedin, waxaan u iman doonaa sida tuug oo kale, mana aad ogaan doontid saacadda aan kuu iman doono. ⁴Laakiinse waxaad Sardis ku leedahay dhawr qof oo aan dharkooda nijeasayn; oo anigay ila socon doonaa iyagoo dhar cad qaba; maxaa yeelay, way istaahilaan. ⁵Kii guulaystaa sidaasuu u xidhan doonaa dhar cad; oo anna sinaba magiciisa ugama tirtiri doono kitaabka nolosha, oo waxaan magiciisa ka qiran doonaa Aabbahay hortiisa iyo malaa'igghiisa hortooda. ⁶Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

Warqaddii Kiniisadda Filadelfiya Loo Diray

⁷Kiniisadda Filadelfiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa; Kan quduuska ah, oo runta ah, oo furihi Daa'uud haysta, oo wuxuu furo aanu ninna xidhi karin, wuxuu xidhana aanu ninna furi karin, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan; ⁸Waan ogahay shuqualladaada (oo bal eeg, waxaan hortaada dhigay albaab furan oo aanu niuna xidhi karin), waayo, waxaad leedahay waxoogaa xoog ah, oo eraygaygiina waad dhawrtay, oo magacaygiina ma aad inkirin. ⁹Bal eeg, kuwa isku sheega Yuuhuud oo aan ahayn ee beenta sheegaya waxaan ka keeni doonaa sunagogga Shayddaanka, oo bal eeg, iyaga waxaan ka dhigi doonaa inay

yimaadaan oo ay cagahaaga hortooda ku sujuudaan oo ay ogaadaan inaan anigu ku jeclahay. ¹⁰Adigu waxaad dhawrtay ereygayga oo aad dulqaadatay, oo sidaas daraaddeed waxaan kaa dhawri doonaa saacadda jirrabaadda oo dhowaan u imanaysa dunida oo dhan inay jirrabto kuwa dhulka deggan. ¹¹Anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba xaji waxaad haysatid si aan ninna taajkaaga kaaga qaadin. ¹²Kii guulaysta waxaan ka dhigi doonaa tiir ku jira macbudka Ilaahayga, halkaasna mar dambe kama bixi doono, oo waxaan dushiisa ku qori doonaa magaca Ilaahayga, iyo magaca magaalada Ilaahayga, taas oo ah Yeruusaalemta cusub, oo samada iyo xagga Ilaahayga ka soo degaysa, iyo xataa magacayga cusub. ¹³Kii dheg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

Warqaddii Kiniisadda La'odikiya Loo Diray

¹⁴Kiniisadda La'odikiya ku taalna malaa'igteeda waxaad u qortaa;

Aamiin, oo ah markhaatiga aaminka ah oo runta ah, oo ah madaxa uunka Ilaah, wuxuu kugu leeyahay waxyaalahan; ¹⁵Waan ogahay shuqualladaada iyo inaad qabow iyo kulayl midna ahayn. Waxaan jeclaan lahaa inaad tahay qabow iyo kulayl midkood. ¹⁶Haddaba waad diirran tahay, oo qabow iyo kulayl midna ma ihid, sidaas daraaddeed afkaygaan kaa туfi doonaa. ¹⁷Waxaad tidhaahdaa, Taajir baan ahay, oo maal baan helay, oo waxba uma baahni, oo ma ogid inaad tahay tan belaysan, oo loo naxo, oo miskiinka ah, oo indhaha la', oo qaawan. ¹⁸Sidaas daraaddeed waxaan kugula talinayaan inaad iga iibsatid dahab dab lagu safeeyey, si aad taajir u noqotid, iyo dhar cad si aad u xidhatid oo aanay ceebta qaawanaantaadu u muuqan, iyo indhakuul aad indhaha marsatid si aad wax u aragtid. ¹⁹In alla

inta aan jeclahay waan canaantaa oo edbiyaa, sidaas daraaddeed qiiro yeelo oo toobadkeen.²⁰ Bal eeg, albaabkaan taaganahay oo garaacayaa; haddaba haddii nin codkaya maqlo oo albaabka iga furo, waan u soo gelayaa, oo waan la cashayn, isna wuu ila cashayn.²¹ Kii guulaysta, waxaan siin doonaa amar uu carshigayga igula fadhiisto, sida aan aniguba u guulaystay, oo aan Aabbahay ugula fadhiistay carshigisa.²² Kii dhieg lahu ha maqlo waxa Ruuxu ku leeyahay kiniisadaha.

Riyadii Jannada Lagu Arkay

4 Waxyaalahaas dabadeed kor baan eegay oo waxaan arkay albaab samada ka furmay, oo codkii ugu horreeyey oo aan maqlay sidii buun ila hadlaya oo kale, wuxuu igu yidhi, Halkan soo fuul oo waxaan ku tusi doonaa waxyaalaha waajibka ah inay hadda ka dib dhacaan.²³ Haddiiba waxaan ku jiray Ruuxa, oo bal eeg, waxaa jiray carshi samada qotoma, oo mid baa carshigii ku fadhiiyey,²⁴ oo kii fadhiiyey midabkiisu wuxuu u ekaa dhagax yasbid iyo dhagax sardiyos, oo carshigana waxaa ku wareegsanaa qaansoroobaad midabkeedu u eg yahay dhagax sumurud.²⁵ Oo carshigii hareerihisana waxaa yiil afar iyo labaatan carshi oo kale; oo carshiyadii dushoodana waxaan ku arkay afar iyo labaatan oday oo ku fadhiya, oo dhar cad qaba; madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab ah.²⁶ Oo carshigina waxaa ka soo baxay hillaaic iyo codad iyo onkod. Oo waxaa jiray toddoba laambadood oo dab ah oo carshiga hortiisa ka ololaya, kuwaas oo ah toddobada Ruux oo llaah.²⁷ Oo carshigii hortisana waxaa yiil wax la mid ah bad muraayad ah oo u eg madarad, oo carshiga badhtankiisa iyo carshiga hareerihisaa waxaa joogay afar xayawaan oo hor

iyo dibba indho miidhan ah.²⁸ Xayawaankii kowaad wuxuu u ekaa libaax, xayawaankii labaadna wuxuu u ekaa weyl, xayawaankii saddexaadna wuxuu lahaa weji u eg weji nin, xayawaankii afraadna wuxuu u ekaa gorgor duulaya.²⁹ Oo afarta xayawaan mid waluba wuxuu lahaa lix baal, oo hareerahooda iyo gudahooduba waa indho miidhan; oo habeen iyo maalin midna ma nastaan, oo waxay yidhaahdaan, Quduus, quduus, quduus waxaa ah Rabbiga ah Ilaaha Qaadirka ah, oo jiray oo jira oo iman doona.

³⁰ Oo marka xayawaanku ay ammaanaan oo ciseeyaan oo mahad u naqaan kan carshiga ku fadhiya oo ah kan nool weligiis iyo weligiis,³¹ ayaa afar iyo labaatanka oday waxay ku hor dhici doonaan kan carshiga ku fadhiya, oo waxay caabudi doonaan kan nool weligiis iyo weligiis, oo taajakoodana waxay ku tuuri doonaan carshiga hortiisa, iyagoo leh,³² Rabbigayagow, llaahayagow, adigu waad istaahishaa inaad heshid ammaanta iyo cisada iyo xoogga, waayo, wax kasta adaa abuuray, maxaa yeelay, doonistaada aawadeed ayay u ahaadeen oo u abuurmeen.

Riyadii Wanka Ilaah Lagu Arkay

5 Oo anna kii carshiga ku fadhiyey gacantiisa midigta waxaan ku arkay kitaab wax kaga qoran yihii dul iyo hoosba, oo waxaa ku shaabadaysnaa toddoba shaabadoo.³³ Oo waxaan arkay malaa'ig xoog weyn oo ku naadinaysa cod weyn, oo leh, Bal yaa istaahila inuu kitaabka kala bixiyo oo uu furo shaabadiisa?³⁴ Oo samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa laguma arag mid awooda inuu kitaabka kala bixiyo ama eego.³⁵ Oo markaasaan Aad u ooyay, maxaa yeelay, lama helin mid istaahila inuu kitaabka kala bixiyo ama eego.³⁶ Markaasaa odayaashii midkood wuxuu igu yidhi, Ha ooyin, bal eeg,

Libaaxa qabiilka reer Yahuudah ka mid ah oo ah xidikii ka yimid Daa'uud ayaa wuxuu ku guulaystay inuu furo kitaabka iyo toddobadiisa shaabadoo dba.

³⁷ Oo carshiga badhtankiisi iyo afarta xayawaan iyo odayaasha badhtankoodii waxaan ku arkay Wan taagan oo ah sida mid la gowracay oo leh toddoba gees iyo toddoba indhood oo ah toddobada Ruux oo Ilaah, oo loo soo diray dunida oo dhan.³⁸ Oo isna intuu yimid ayuu kitaabkii ka qaatay kii carshigii ku fadhiyey gacantiisi midigtaa.³⁹ Oo markuu kitaabkii qaatay ayaa afartii xayawaan iyo afar iyo labaatankii odayba waxay ku dhaceen Wankii hortiisa iyagoo midkood waluba wato kataarad iyo fijaanno dahab ah oo foox ka buuixo oo ah baryadii quduusiinta.⁴⁰ Oo waxay ku gabeyen gabay cusub iyagoo leh, Adigu waxaad istaahishaa inaad kitaabka qaadato oo aad shaabadihiisa furto; waayo, waa lagu gowracay, oo waxaad Ilaah dhiiggaaga ugu soo iibisay dad ah qabiil kasta iyo af kasta iyo dad kasta iyo quruun kasta,⁴¹ oo waxaad iyagii ka dhigtay inay Ilaahenna u ahaadaan bogortooyo iyo wadaaddo; oo iyana dhulka ayay wax ku xukumi doonaan.

⁴² Oo anna carshigii iyo xayawaanadii iyo odayaasha hareerahoodii waxaan ku arkay oo ka maqlay malaa'igo badan codkood, oo tiradooduna waxay ahayd tobantun oo meelood oo min tobantun ah, iyo kumaan kun;⁴³ oo waxay cod weyn ku lahaayeen, Istaahil waxaa ah Wankii la gowracay inuu helo xoog, iyo maal, iyo xigmad, iyo itaal, iyo ciso, iyo ammaan, iyo mahad.⁴⁴ Oo wax kasta oo la abuuray oo ku jira samada, iyo dhulka dushiisa, iyo dhulka hoostiisa, iyo badda gudaheeda, iyo waxyaalaha iyaga ku jira oo dhan, ayaa waxaan maqlay iyagoo leh, Kan carshiga ku fadhiya iyo Wanka ha u ahaadeen

mahad, iyo ciso, iyo ammaan, iyo xoog, weligood iyo weligood.⁴⁵

⁴⁶ Markaasaa afartii xayawaan waxay yidhaahdeen, Aamiin. Odayaashiina way dhaceen oo sujuudeen.

Shaabadihi Waa La Furay

6 Oo waan arkay markii Wankii furay toddobadii shaabadoo middood, oo waxaan maqlay afartii xayawaan midkood oo codkiisa la moodo onkod leh, Kaalay oo arag.⁴⁷ Oo bal eeg, waxaan arkay faras cad oo kii fuushanaana wuxuu haystay qaanso, oo waxaa isaga la siiyey taaj; oo wuxuu soo baxay isagoo guulaysanaya, wuxuuna u soo baxay inuu guulaysto.

⁴⁸ Oo haddana markii uu furay shaabaddii labaad ayaa waxaan maqlay xayawaankii labaad oo leh, Kaalay oo arag.⁴⁹ Markaasaa waxaa soo baxay faras kale oo xamar ah; oo kii fuushanaana waxaa la siiyey amar inuu dunida nabadda ka qaado iyo in dadka midba midka kale dilo; oo waxaa la siiyey seef weyn.

⁵⁰ Oo haddana markuu shaabadda saddexaad furay ayaa waxaan maqlay xayawaankii saddexaad oo leh, Kaalay oo arag. Oo bal eeg, waxaan arkay faras madow; oo kii fuushanaana wuxuu gacanta ku haystay miisaan.⁵¹ Oo waxaan afartii xayawaan badhtankooda ka maqlay wax cod la moodo oo leh, Koombo sarreen ah qiimahedu waa dinaar, saddex koombo oo shaciir ahna qiimahodu waa dinaar, salidda iyo khamrigana wax ha yeelin.

⁵² Oo haddana markuu furay shaabaddii afraad ayaa waxaan maqlay xayawaankii afraad codkiisi oo leh, Kaalay oo arag.⁵³ Oo bal eeg, waxaan arkay faras cirro leh; oo kii fuushanaana magiciisu wuxuu ahaa Dhimasho; oo waxaa la socday Haadees. Oo waxaa iyaga la siiyey amar ay ku xukumaan dunida waaxdeed oo ay ku laayaan seef, iyo abaar, iyo dhimasho, iyo dugaaggaa dhulka.

⁹Oo haddana markuu furay shaabaddii shanaad waxaan meeshii allabariga hoosteeda ku arkay nafihii kuwii loo dilay eraygii Ilaah aawadiis, iyo markhaatigii ay fureen aawadiis, ¹⁰oo iyana waxay ku dhawaqaqeen cod weyn iyagoo leh, Sayidkayaga quduuskaa oo runtahow, ilaa goormaadan xukumayn oo aadan dhiigayaga nooga aarayn kuwa dhulka jooga? ¹¹Oo midkood kastaba waxaa la siiyey kharniis cad; oo waxaa loo sheegay inay wakhti yar sii nastaan ilamaa kuwa iyaga addoommada la ah iyo walaalhooda dhowaan sidoodii oo kale loo dili doono ay soo dhammaadaan.

¹²Oo haddana waxaan arkay markii uu furay shaabaddii lixaad, markaasaa waxaa dhacay dhulgariir weyn; oo qorraxduna waxay u madoobaatay sidii joonyad dhogor ah, oo dayaxii oo dhammuu wuxuu noqday sidii dhiig oo kale; ¹³oo xiddigihii samaduna waxay ku soo daateen dhulka sida geed berde ahi u tuuro midhihiisa aan bislaan markii dabayl weyni ruxdo. ¹⁴Oo samadiina waxaa loo qaaday sidii kitaab la duubay oo kale, oo buur walba iyo gasiirad walbaba meeshoodii waa laga dhaqaajiyey. ¹⁵Oo boqorradii dunida, iyo amiirrada, iyo saraakiisha sare, iyo taajiriinta, iyo kuwa xoogga weyn ah, iyo addoon kasta iyo mid kasta oo xor ahuba, waxay ku dhuuntee godadka iyo dhagaxyada buuraha; ¹⁶oo waxay ku yidhaahdeen buurihii iyo dhagaxyadii, Nagu soo dhaca oo naga qariya kan carshiga ku fadhiya wejigisa iyo cadhada Wanka, ¹⁷waayo, waxaa timid maalintii weynayd oo cadhadooda; bal yaa awooda inuu istaago?

Waxaa La Shaabadeeyey Boqol Iyo Afar Iyo Afartankii Kun Oo Qof
7 Taas dabadeed waxaan arkay afar malaa'igood oo taagan afarta gees oo dhulka, oo xajinaya

afarta dabaylood, si aan dabaylu ugu dhicin dhulka ama badda ama dhirta. ²Oo waxaan arkay malaa'ig kale oo ka soo baxaysa qorrax ka soo baxa oo haysata shaabadda Ilaaha nool; oo cod weyn bay ugu dhawaqaqday afartii malaa'igood oo amarka lagu siiyey inay wax yeelaan dhulka iyo badda, oo waxay ku tidhi, ³Waxba ha yeelina dhulka iyo badda iyo dhirta toona, jeer aannu addoommada Ilaahayaga wejiga ka shaabadayno. ⁴Oo waxaan maqlay intoodii la shaabadeeyey tiradoodii, waxayna ahaayeen boqol iyo afar iyo afartan kun oo intaasaa laga shaabadeeyey qabilooyinka reer binu Israa'iil oo dhan.

⁵Qabiilka reer Yahuudah waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Ruubeenna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Gaadna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
⁶Qabiilka reer Aasheerna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Naftaalina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Manasehna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
⁷Qabiilka reer Simecoonua waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Laawina waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Isaakaarna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
⁸Qabiilka reer Sebulunna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;
Qabiilka reer Yuusufna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun;

Qabiilka reer Benyaamiinna waxaa laga shaabadeeyey laba iyo tobantun.

Riyadli Lagu Arkay Kuwii Rabbigu Soo Madaxfurtay

⁹Oo bal eeg, waxyaalahaas ka dib waxaan arkay dad faro badan, oo aan ninna tirin karin, oo lagala soo baxay quruun kasta, iyo qabiil kasta, iyo dad kasta, iyo af kasta, oo taagan carshiga hortiisa iyo Wanka hortiisa, iyagoo qaba khamiisyo cadcad, gacmahana ku haysta caleemo timireed. ¹⁰Oo iyana waxay ku dhawaqaqeen cod weyn, iyagoo leh, Badbaado waxaa leh Ilaahayaga carshiga ku fadhiya iyo Wanka. ¹¹Oo malaa'ighii oo dhammuu waxay taagnaayeen carshiga hareerihiisa iyo odayaashii iyo afartii xayawaan hareerahooda; oo carshiga hortiisi ay ku dhaceen oo intay wejigooda dhulka saareen ayay Ilaah caabudeen, ¹²iyagoo leh, Aamiin; Ilaahayagu weligiis iyo weligiis ha lahaado barako, iyo ammaan, iyo xigmad, iyo mahad, iyo ciso, iyo xoog, iyo itaal. Aamiin.

¹³Oo odayaashii midkood baa jawaabay oo wuxuu igu yidhi, Kuwan khamiisyada cadcad qabaa yay yihiin, xaggee bayse ka yimaadeen? ¹⁴Oo waxaan ku idhi, Sayidkaygiyow, waad taqaan. Markaasuu wuxuu igu yidhi, Kuwanu waa kuwii ka soo baxay dhibaatadii weynayd, oo waxay khamiisyadoodii ku maydheen oo ku caddeeyeen dhiiggii Wanka.

¹⁵Sidaas daraaddeed waxay joogaan carshiga Ilaah hortiisa; oo waxay isaga ugu adeegaan macbudiisa habeen iyo maalinba; oo kan carshiga ku fadhiyanaa wuxuu dushooda ka dhisan doonaa taambuuggiisa. ¹⁶Oo iyana mar dambe ma ay gaajoon doonaan, mana ay harraadi doonaan mar dambe, qorraxda iyo kulaylkuna kuma ay dhici doonaan; ¹⁷waayo, Wanka carshiga badhtankiisa

jooga ayaa wuxuu ahaan doonaa adhijirkooda, oo wuxuu iyaga u hoggaamin doonaa ilaha biyaha nolosha; oo llaahna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiri doonaa.

Toddobadii Buun Baa Laga Dhawaajiyye

8 Oo haddana markuu furay shaabaddii toddobaad, intii nus saac ah waxaa samada ka dhacday aamusnaan. ²Markaasaan waxaan arkay toddobadii malaa'igood oo Ilaah hortiisa taagan, oo waxaa la siiyey toddoba buun.

³Oo haddana waxaa timid malaa'ig kale, oo waxay is-ag taagtay meeshii allabariga, iyadoo haysata idan dahab ah, oo waxaa la siiyey foox badan si ay ugu darto baryadii quduusiinta oo dhan oo ay ugu shiddo meeshii allabariga oo dahabka ahayd oo carshiga hortiisa til. ⁴Oo qiqii fooxa oo ay baryadii quduusiinta la socoto ayaa wuxuu ka baxay gacantii malaa'igta oo wuxuu kor u aaday Ilaah hortiis.

⁵Markaasaa malaa'igtii waxay qaadatay idankii, oo waxay ka buuxisay dabkii meesha allabariga, kolkaasay waxay ku tuurtay dhulka; markaasaa waxaa dhacay onkod, iyo codad, iyo hillaac, iyo dhulgariir.

⁶Markaasaa toddobadii malaa'igood oo toddobada buun haystay waxay isu diyaariyeen inay ka dhawaajiyyaan.

⁷Malaa'igtii kowaad ayaa ka dhawaajisay, markaasaa waxaa soo dhacay roob dhagaxyale iyo dab dhiig ku dhex qasan yahay, oo waxaa lagu tuuray dhulka; markaasaa dunida saddex meelood oo meeli gubatay, oo dhirtana saddex meelood oo meel baa gubatay, oo cawkii qoyanaa oo dhammuu waa gubtay. ⁸Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii labaad, markaasaa waxaa badda lagu tuuray wax le'eg buur weyn oo dab ka ololayo; markaasaa baddii saddex meelood oo meel baa

dhiig noqotay; ⁹oo waxaa halkaas ku dhintay uunkii badda ku jiray oo nafta lahaa saddex meelood oo meel, oo doonniyihina saddex meelood oo meel baa la baabbi'iyey.

¹⁰Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii saddexaad, markaasaa waxaa samada ka soo dhacday xiddig weyn oo sidii laambadeed u ololaysa, oo waxay ku dul dhacday webiyaasha saddex meelood oo meel, iyo ilihii biyaha ahaa; ¹¹oo xiddigta magaceedana waxaa la yidhaahdaa Qadhaadh; oo biyihina saddex meelood oo meel baa qadhaadh uoqotay; dad badanuna wuxuu ku dhintay biyihii, maxaa yeelay, qadhaadh baa laga dhigay.

¹²Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii afraad, markaasaa waxaa wax lagu dhuftay qorraxda saddex meelood oo meel, iyo dayaxa saddex meelood oo meel, iyo xiddigaha saddex meelood oo meel, in saddex meelood oo meeli ay gudcur noqoto, iyo in maalinta saddex meelood oo meeli aanay iftiimin, habeenkuna uu noqdo sidaas oo kale.

Saddexda Hoog

¹³Haddana waxaan arkay oon maqlay gorgor dhex duulaya samada isagoo cod weyn ku leh, Waxaa hoogay oo hoogay oo hoogay kuwa dhulka deggan, sababtuna waa buunanka dhawaaqooda hadhay oo saddexda malaa'igood ay dhowaan ka dhawaajin doonaan.

9 Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii shanaad, markaasaan arkay xiddig samada ka timid oo dhulka ku soo dhacday; oo waxaa iyadii la siiyey furihi ceelka yamayska. ²Markaasay waxay furtay ceelki yamayska, oo ceelki waxaa kor uga soo waxay qiiq u eg qiiq foorno weyn; oo qiiqii ceelka awadiis ayaa qorraxdii iyo hawadiiba gudcur la noqdeen. ³Markaasaa qiiqii waxaa ka soo

baxay oo dhulka ku soo degay ayax; oo waxaa iyagii la siiyey xoog sida hangarallayaasha dhulku ay xoog u leeyihii. ⁴Oo waxaa lagu yidhi, Waxba ha yeelina cawska dhulka iyo wax cagaar ah iyo geednaba, dadka aan shaabadda Ilaah wejiga ku lahayn mooyaane. ⁵Oo haddana waxaa lagu amray inaanay dadka dilin, laakiinse inay intii shan bilood ah xanuujiyaan, oo xanuunkooduna wuxuu ahaa sida xanuunka hangarallahu markuu nin qaniino. ⁶Oo ayaamahaasna dadku waxay doondooni doonaan dhimasho, oo sinaba uma ay heli doonaan, oo waxay jeelaan doonaan inay dhintaan, laakiinse dhimashadu way ka carari doontaa iyaga. ⁷Oo ayaxa qaabiisuna wuxuu u ekaa fardo dagaal loo diyaariyey; oo madaxana waxaa u saarnaa taajaj dahab u eg, oo wejiyadooduna waxay u ekaayeen wejiyo dad. ⁸Oo waxay lahaayeen timo u eg timo dumar; ilkahooduna waxay u ekaayeen ilko libaax. ⁹Oo waxay lahaayeen laabdhawr u eg laabdhawr bir ah; oo sanqadha baallahooduna waxay u ekayd sanqadha fardo badan oo dagaal ku yaacaya gaadhifardoodkood. ¹⁰Oo waxay lahaayeen dabo u eg hangarallayaasha dabadooda iyo miciyo; oo dabadoodana waxay ku lahaayeen xoog ay dadka wax ku yeelaan intii shan bilood ah. ¹¹Oo waxaa iyaga boqor u ah malagga yamayska; oo magiciisana afka Cibraaniga waxaa lagu yidhaahdaa Abaddon; afka Gariiggana magiciisa waxaa lagu yidhaahdaa Abolyoon.

¹²Hooggii kowaad wuu dhammaaday; oo bal eeg, weli waxaa dhiman oo hadda ka dib imanaya laba hoog oo kale.

¹³Oo haddana waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii lixaad, markaasaan maqlay cod ka yeedhaya geesihii girgirihii allabariga oo dahabka ahaa oo Ilaah hor yaal, ¹⁴oo ku lahaa malaa'igtii lixaad oo buunka

haysatay, Fur afarta malaa'igood oo ku ag xidhan webiga weyn oo Yufraad. ¹⁵Markaasaa waxaa la furay afartij malaa'igood oo loo diyaariyey saacadda iyo maalinta iyo bisha iyo sannadda inay laayaan dadka saddex meelood oo meel.

¹⁶Oo tiradii ciidankii fardooleyda ahayd labaataan kun oo meelood oo min tobantun ah; oo anigu waan maqlay tiradoodii. ¹⁷Oo sidaasaa waxaan tusintii ku arkay fardihii iyo kuwii fuushanaa oo qaba laabdhawr u eg dab iyo dhagax yakintos iyo baaruud; oo fardaha madaxyadooduna waxay u ekaayeen madaxyo libaax; oo afafkoodana waxaa ka soo baxayay dab iyo qiiq iyo baaruud. ¹⁸Oo dadkii saddex meelood oo meel waxaa lagu dilay saddexdan belaayo oo ah dabka iyo qiiqa iyo baaruudda afkoodii ka soo baxay. ¹⁹Waayo, fardaha xooggoodu wuxuu ku jiray afkooda iyo dabadooda, waayo, dabadoodu waxay u ekayd abeesooyin, oo waxay lahaayeen madaxyo, oo kuwaasay dadka wax ku yeeli jireen.

²⁰Oo dadkii hadhay oo aan lagu dilin saddexdaas belaayo, kama ay toobadkeenin shuqullandii gaemahooda, si ayan u caabudin jinniyo, iyo sanamyo dahab ah, iyo kuwo lacag ah, iyo kuwo naxas ah, iyo kuwo dhagax ah, iyo kuwo qoryo ah, oo aan wax arki karin, waxna maqli karin, soonna karin; ²¹kamana ay toobadkeenin diliddoodii iyo saaxirnimadoodii iyo sinadoodii iyo tuugnimadoodii.

Malaa'igta Xoogga Weyn Iyo Buugga Yar

10 Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo xoog weyn oo samada ka soo degaysa, iyadoo daruur huwan, madaxeedana waxaa saarnaa qaansoroobaad, wejigeeduna wuxuu u ekaa qorraxda oo kale, cagaheeduna waxay u ekaayeen tiirar dab ah, ²⁰oo gacanteedana waxay ku haysatay

buug yar oo furan. Oo cagteedii midig waxay saartay badda, teedid bidixdaan waxay saartay dhulka, ³oo markaasay ku dhawaaqday cod weyn oo u eg libaax ciyaya, oo markay qaylisay ayaa toddobadii onkodba onkodeen. ⁴Oo markii toddobadii onkod onkodeen, waxaan ku dhowaa inaan wax qoro; markaasaan maqlay cod samada ka leh, Shaabad ku xidh waxyaalaha toddobada onkod ay ku onkodeen, oo ha qorin.

⁵Markaasaa malaa'igtii aan arkay oo ku taagnayd badda iyo dhulka ayaa gacanteedii midig samada kor ugu taagtay, ⁶oo inaan wakhti mar dambe jiray ayay ugu dhaarataay kan weligiis iyo weligiisba nool, oo abuuray samada iyo waxyaalaha ku dhex jira, iyo dhulka iyo waxyaalaha ku dhex jira, iyo badda iyo waxyaalaha ku dhex jiraba. ⁷Laakiinse wakhiga codka malaa'igta toddobaad markay ku dhow dahay inay ka dhawaajiso ayaa waxaa dhammaan doona qarsoodiga Ilaah siduu ugu bishaareeyey nebiyadii addoommadiisa ahaa.

⁸Oo haddana waxaan mar kale maqlay codkii aan samada ka maqlay oo igu leh, Tag oo qaado buugga furan oo ku jira gacanta malaa'igta ku taagan badda iyo dhulka. ⁹Markaasaan malaa'igtii u tegey, oo waxaan ku idhi, Buugga yar i sii. Markaasay igu tidhi, Qaado oo cun; oo wuxuu calooshaada ka dhigi doonaa qadhaadh, laakiin intuu afkaaga ku jiro wuxuu u macaanaan doonaa sida malab oo kale. ¹⁰Markaasaan buuggii yaraa ka qaataay malaa'igta gacanteedii, waanuu cunay, oo intuu afkayga ku jiray wuxuu u macaanaan sida malab oo kale; oo markii aan cunay ayaa calooshaydi qadhaadh noqotay. ¹¹Oo iyana waxay igu tidhi. Waa inaad mar kale wax ka sii sheegtid dad badan iyo quruumo badan iyo afaf badan iyo boqorro badan.

Labada Markhaati

11 Markaasaa waxaa lay siiyey cawsduur ul u eg, oo waxaa laygu yidhi, Sara joogso, oo qiyas macbudka Ilaah, iyo meesha allabariga, iyo kuwa Ilaah ku caabuda meeshaa. ²Oo barxadda macbudka dibaddiisa ku taal iska daa, oo ha qiyassin; waayo, iyada waxaa la siiyey quruumaha; oo magaalada quduuska ahna waxay ku tuman doonaan intii laba iyo afartan bilood ah. ³Oo labadayda markhaati waxaan siin doonaa xoog ay wax ku sii sheegaan kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood, iyagoo jawaanno qaba. ⁴Oo kuwanu waa labada geed oo saytuunka ah iyo labada laambadood oo hor taagan Rabbiga dhulka. ⁵Oo haddii nin damco inuu wax yeelo, dab baa afkooda ka soo bixi doona oo gubi doona cadaawayaaashooda; oo haddii nin damco inuu wax yeelo, waa in saas loo dilo. ⁶Kuwanu waxay leeyihiin amar ay samada ku xidhaan, si aan roob u di'in inta ay wax sii sheegayaan, oo waxay kaloo leeyihiin amar ay biyaha dhiig kaga dhigaan oo ay dhulkana ugu soo dejijaan belaayo kasta mar alla markii ay doonayaan.

⁷Oo markii ay dhammeeyaan markhaatifuridda waxaa la diriri doonaa bahalka yamayska ka soo bixi doona, oo wuu ka adkaan doonaa, wuuna dili doonaa iyaga. ⁸Oo meydakoodu waxay oolli doonaaan jidka magaalada weyn oo xagga ruuxa laga yidhaahdo Sodom iyo Masar, halkaasoo Rabbigooda iskulallaabta lagu qodbay. ⁹Oo saddex maalmood iyo badh ayaa waxaa meydakooda daawan doona dad ka yimid dadadka iyo qabilooyinka iyo afafka iyo quruumaha; oo umana ay oggolaan doonaa in meydakooda qabri la geliyo. ¹⁰Oo kuwa dhulka degganuna way ku farxi doonaaan oo rayrayn doonaaan, oo midkoodba midka kale wuxuu u diri doonaa hadiyado;

maxaa yeelay, labadan nebi waxay saxariiyeen kuwa dhulka deggan. ¹¹Oo saddex maalmood iyo badh dabadeed waxaa iyaga soo gashay neeftii nolosha oo xagga Ilaah ka timid, markaasay cagahoodii ku istaageen; oo kuwii iyaga daawadayaan waxaa ku soo degtay cabsi weyn. ¹²Oo waxay samada ka maqleen cod weyn oo ku leh, Halkan soo fuula. Markaasay samada tegeen iyagoo daruur ku dhex jira, oo cadaawayaaashoodiina way arkeen. ¹³Oo saacaddaasna waxaa dhacay dhulgariir weyn, oo magaaladii tobani meelood oo meel ayaa duntay; oo dhulgariirkii wuxuu dilay toddoba kun oo qof, oo intoodi kalena way cabsadeen, oo waxay ammaaneen Ilaaha samada.

¹⁴Oo hooggii labaadna wuu dhammadaay; oo bal eeg, hooggii saddexaadna dhaqsuu u imanayaa.

Buunka Toddobaad

¹⁵Markaasaa waxaa ka dhawaajisay malaa'igtii toddobaad, oo waxaa samada ka yeedhay codad waaweyn, oo waxay yidhaahdeen, Boqortooyadii dunidu waxay noqotay boqortooyadii Rabbigeenna iyo Masiixiisa, oo isna boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis. ¹⁶Oo afar iyo labaatankii oday oo carshiyadooda ku fadhiyey Ilaah hortiisa way dhaceen, oo intay wejigooda dhulka saareen, ayay Ilaah caabudeen, iyagoo leh, ¹⁷Rabbiyow Ilaaha Qaadirkaa oo jira oo jirayow, mahad baannu kuu naqaynaa; maxaa yeelay, waxaad qaadatay xoogaagii weynaa, oo wax baad xukuntay. ¹⁸Oo quruumihiina way cadhoodeen, oo waxaa yimid cadhadaadii iyo wakhtigii kuwii dhintay la xukumi lahaa iyo wakhtigii abaalgudkooda la siin lahaa nebiyada addoommadaada ah iyo quduusiinta iyo kuwa magacaaga ka cabsada, yaryar iyo waaweynba, oo la baabbi'in lahaa kuwa dhulka baabbi'iya.

¹⁹Markaasaa waxaa samada laga furay macbudkii Ilaah; oo waxaa macbudkiisa gudihiisa ka muuqday sanduuqii axdigiisa; markaasaa waxaa soo dhacay hillaac, iyo codad, iyo onkod, iyo dhulgariir, iyo roob dhagaxyale oo weyn.

**Riyadii Lagu Arkay Naagtii
Iyo Masduulaagii**

12 Markaasaa waxaa samada ka muuqatay calaamo weyn, taas oo ahayd naag qorraxda huwan, oo dayaxuna wuxuu ka hooseeyey cagaheeda, madaxana waxaa u saarnaa taaj laba iyo tobani xiddigood ah, ²oo uur bay lahayd; wayna qaylinaysay iyadoo foolanaysa oo xanuunisanaysa oo doonaysa inay umusho. ³Oo haddana samada waxaa ka muuqatay calaamo kale; oo bal eeg waxaa la arkay masduulaa weyn oo cas, oo wuxuu lahaa toddoba madax iyo tobani gees, oo madaxyadiisii waxaa u saarnaa toddoba taja. ⁴Oo dabadiisiina waxay soo jiidday xiddigii samada saddex meelood oo meel, oo waxay ku soo tuurtay dhulka; markaasaa masduulaagii wuxuu is-hor taagay naagtii ku dhowayd inay umusho, si uu ilmaha uga liqo markay umusho. ⁵Oo waxay umushay ilmo lab; kaas oo loo xugmay inuu quruumaha oo dhan ul bir ah ku xukumo; oo ilmaheediina waxaa kor loogu qaaday xagga Ilaah iyo carshigiisa. ⁶Oo naagtijna waxay u carartay xagga cidlada, halkaasoo Ilaah iyada uga diyaariyey meal lagu quudiyo kun iyo laba boqol iyo lixdan maalmood.

⁷Markaasaa samada waxaa ka dhacay dagaal, oo Mikaa'iil iyo malaa'igibiisi waxay u soo baxeen inay la diriraan masduulaagii; oo masduulaagii iyo malaa'igibiisiina way la dirireen; ⁸kamana ay adkaan, meeshoodiina mar dambe samada lagama helin. ⁹Oo masduulaagii weynaa oo ahaa maskii duqa ahaa hoos baa loo soo tuuray, kaasoo

la yidhaahdo Iblis iyo Shayddaan, kii dunida oo dhan khiyaaneeyey. Waxaa isaga lagu soo tuuray dhulka, oo malaa'igibiisiina hoos baa loola soo tuuray isaga.

¹⁰Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod weyn oo leh, Haatan waxaa yimid badbaadadii, iyo xooggii, iyo boqortooyadii Ilaaheenna, iyo amarkii Masiixiisa; maxaa yeelay, kii walaalaheen dacweyn jiray hoos baa loo tuuray, kaasoo iyaga ku dacweyn jiray Ilaaheenna hortiisa habeen iyo maalinba. ¹¹Oo waxay isagti kaga adkaadeen dhiigii Wanka iyo eraygii markhaatifuriddooda; oo iyagu naftoodii kalama ay lexejeclaabin xataa dhimasho. ¹²Haddaba samooyinka iyo kuwa dhex degganow, reyreeya. Waaasee hoogay badda iyo dhulka, maxaa yeelay, waxaa idiiin soo degay Ibliskii, oo aad u cadhaysan, oo weliba garanayaa in wakhtigu ku yar yahay.

¹³Oo masduulaagiina markuu arkay in hoos loogu tuuray xagga dhulka ayuu wuxuu silciyey naagtii ilmaha lab dhashay. ¹⁴Oo waxaa naagtii la siiy laba baal oo gorgor weyn si ay uga duusho maskii ilaa meesheedi ciidlada ku tiil, halkaasoo iyada lagu quudiyo wakhti, iyo wakhtiyo, iyo wakhti badhkiis. ¹⁵Oo maskiina wuxuu afkiisa ka tufay oo naagtii ka daba tuuray biyo ah sidii webi, si uu durdurku u qaado. ¹⁶Markaasaa dhulku naagtii caawiyeey, oo afka kala qaaday, oo wuxuu liqay webigii masduulaagu afkiisa ka soo tuuray. ¹⁷Oo masduulaagii aad buu ugu sii cadhooday naagtii, oo wuxuu u soo kacay inuu la diriro farcankeedii kale oo hadhay oo amarrada Ilaah xajiyo oo Ciise u markhaati furo.

13 Oo wuxuu isku dul taagay cammuuddii badda.

Riyadii Lagu Arkay Labadii Bahal
Kolkaasaan arkay bahal badda ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa

toban gees iyo toddoba madax, oo geesihiisina waxaa u saarnaa tobantaa, oo madaxyadiisiina waxaa ugu qornaa magacyo cay ah. ²Oo bahalkii aan arkay wuxuu u ekaa shabeel, oo caghiisuna waxay u ekaayeen cago orso, afkiisuna wuxuu u ekaa af libaax; markaasaa masduulaagii wuxuu isaga siiyey xooggiisii iyo carshigii iyo amar weyn. ³Oo markaasaan arkay madaxyadiisi midkood oo u eg mid la gowracay; oo nabarkii uu u dhintay wuu bogsaday; oo dunida oo dhummuna waxay la yaabtay bahalkii; ⁴markaasay masduulaagii caabudeen, maxaa yeelay, wuxuu amarkiisii siiyey bahalkii; iyaguna waxay caabudeen bahalkii, waxayna yidhaahdeen, Bal yaa bahalka la mid ah? Oo bal yaa awooda inuu la diriro? ⁵Markaasaa waxaa isagii la siiyey af ku hadlaya waxyaalo waaweyn iyo cay; oo haddana waxaa la siiyey amar uu ku sii shaqeyyo laba iyo afartan bilood. ⁶Markaasuu afkiisii u furay inuu Ilaah caayo, iyo inuu caayo magiciisa, iyo rugtiisa, iyo xataa kuwa samada deggan. ⁷Oo haddana waxaa isagii la siiyey amar uu kula dagaallamo quduusiinta oo uu kaga adkaado; oo haddana waxaa la siiyey amar uu ku xukumo qabil kasta iyo dad kasta iyo af kasta iyo quruun kasta. ⁸Oo waxaa isaga caabudi doonaa inta dhulka deggan oo dhan oo aan magacooda lagu qorin kitaabka nolosha oo Wanka la gowracay waaggiin dunida la aasaasay.

⁹Hadduu jiro nin dhieg lalu ha maqlo. ¹⁰Haddii nin dad xabbiso, isagana waa la xabbisi doonaa; oo haddii nin seef wax ku dilo, waa in isagana seef lagu dilo. Waa kaa samirka iyo rumaysadka quduusiintu.

¹¹Oo haddana waxaan arkay bahal kale oo dhulka ka soo baxaya, oo wuxuu lahaa laba gees oo u eg wan geesihiis, oo wuxuu u hadlayay sidii masduulaa oo kale. ¹²Oo wuxuu bahalkii kowaad hortiisa wax kaga qabtay amarkiisii oo dhan. Oo

dunida iyo kuwa degganba wuxuu ka dhigay inay caabudaan bahalkii kowaad oo nabarkii uu u dhintay bogsaday. ¹³Oo wuxuu sameeyey calaamooyin waaweyn, wuuna karay xataa inuu dab samada ka soo dejiyo oo dhulka ku soo tuuro dadka hortiisa. ¹⁴Oo kuwa dhulka deggan wuxuu ku khiyaaneeyey calaamooyinkii isaga loo siiyey inuu ku sameeyo bahalkii hortiisa; isagoo kuwa dhulka deggan ku leh, Waa inaad sanam u samaysaan bahalka seefta nabarkeedii ku yaal ee soo noolaaday. ¹⁵Oo haddana waxaa isagii la siiyey xoog uu neef ku geliyoo sanamkii bahalka, in sanamkii bahalku hadlo oo uu ka dhigo in la dilo in alla intii aan caabudin sanamkii bahalka. ¹⁶Oo haddana wuxuu ka dhigay in kulli, yar iyo weyn, iyo taajir iyo faqir, iyo xor iyo addoonba sumad lagaga dhigo gacanta midgata ama wejiga; ¹⁷iyo inaanu ninna awoodin inuu wax iibyio ama iibsado, kii sumadda leh mooyaane, taasoo ah magaca bahalka ama nambarka magiciisa. ¹⁸Xigmaddii waa tan. Kii waxgarasho lalu ha tiriyo nambarka bahalka; waayo, waxa weeye nin nambarkiis, oo nambarkiisuna waxa weeye lix boqol iyo lix iyo lixdan.

Riyadii Lagu Arkay Wanka Iyo Kuwuu Soo Madaxfurtay

14 Oo bal eeg, waxaan arkay Wankii oo ku dul taagan Buur Siyoon, oo waxaa isaga la jiray boqol iyo afar iyo afartan kun oo qof, oo waxaa wejiga ugu qornaa isaga magiciisa iyo magaca aabbihiis. ²Markaasaan samada ka maqlay cod u eg biyo badan codkood iyo onkod weyn codkiis; oo codkii aan maqlayna wuxuu u ekaa kataaradhooda; ³markaasay carshiga hortiisa iyo afartii xayawaan iyo odayaasha hortoodii waxay ku gabyeen gabay cusub; oo gabaygaas ninnaa ma baran karin, boqol iyo afar iyo

afartanka kun oo dunida laga soo iibsaday mooyaane. ⁴Kuwanu waa kuwii aan naagaha ku nijaasoobin; waayo, iyagu waa daahir; kuwanu waa kuwa Wanka u raaca meel alla meeshuu tagoba. Kuwan waxaa laga soo iibsaday dadka inay midhaha ugu horreeya u noqdaan Ilaah iyo Wankaba. ⁵Oo afkooda innaba been lagama helin, iinna ma leh.

Riyadii Lagu Arkay Saddexdii Malaa'igood

⁶Oo haddana waxaan arkay malaa'ig kale oo samada dhex duulaysa iyadoo wadata injiil daa'imis ah inay u naadiso kuwa dhulka deggan iyo quruun kasta iyo qabiil kasta iyo af kasta iyo dad kasta; ⁷iyadoo cod weyn ku leh, Ilaah ka cabsada, oo isaga ammaana, waayo, saacaddii xukunkiisu way timid. Oo caabuda kii sameeyey samada iyo dhulka iyo badda iyo ilaha biyaha ah.

⁸Oo malaa'ig kale oo labaad ayaa soo raacdya, oo waxay lahayd, Waxaa dhacday oo dhacday Baabuloontii weynayd, taasoo quruumaha oo dhan ka waraabisay khamrigii cadhada sinadeeda.

⁹Oo haddana waxaa soo raacdya malaa'ig kale oo saddexaad, iyadoo cod weyn ku leh, Haddii nin caabudo bahalka iyo sanamkiisa, ama uu aqbaloo sumad in lagaga dhigo wejiga ama gacanta, ¹⁰isna wuxuu ka cabbi doonaa khamriga cadhada Ilaah oo lagu shubay koobka cadhadiisa isagoo aan badhxanayn; oo waxaa isaga lagu silcin doonaa dab iyo baaruud malaa'igaha quduuska ah hortooda iyo Wanka hortiisa. ¹¹Oo qiiqa caddibaaddooda kor buu u baxayaa weligiis iyo weligiis, oo kuwa caabuda bahalka iyo sanamkiisa, iyo ku alla kii aqbaloo sumadda magiciisa nasasho heli maayaan habeen iyo maalin toona. ¹²Waa kaa samirkii quduusiinta, kuwaas oo

ah kuwa xajiyaa amarrada Ilaah iyo iimaanka Ciise.

¹³Oo haddana waxaan samada ka maqlay cod igu leh, Qor, Waxaa barakaysan kuwa hadda ka dib dhimanaaya iyagoo Rabbiga rumaysan. Ruuxii wuxuu leeyahay, Haah, iyagu waa inay ka nastaan hawshoodii, waayo, waxaa iyaga la socda shuqullandoodii.

Beergoyska Dunida

¹⁴Oo bal eeg, haddana waxaan arkay dariir cad, oo waxaan daruurta dusheeda ku arkay mid fadhiya oo u eg bini aadan, oo waxaa madaxa u saarnaa taaj dahab ah, oo gacautana wuxuu ku haystay manjo af badan. ¹⁵Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka soo baxday macbudkii, oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday kii dariurta ku fadhiyey, iyadoo leh, Manjadaada soo dir oo beerta goo; waayo, saacaddii beergoysku way timid; maxaa yeelay, midhihiil dhulka oo la gooyin lahaa way bisaadeen.

¹⁶Markaasaa kii dariurta ku fadhiyey wuxuu manjadiisii ku soo tuuray dhulka, oo midhihiil dhulkiina waa la gooyay.

¹⁷Oo haddana malaa'ig kale ayaa waxay ka baxday macbudka samada ku yaal, oo iyana waxay haysatay manjo af badan. ¹⁸Oo haddana malaa'ig kale oo dabka xukunta ayaa waxay ka soo baxday meeshii allabariga; oo waxay cod weyn ugu dhawaaqday tii manjada afka badan haysatay iyadoo ku leh, Manjadaada afka badan soo dir, oo waxaad ururisaa canabka dhulka rucubyadiisa; maxaa yeelay, canabkiis waa bisaaday. ¹⁹Markaasaa malaa'igtaa waxay manjadeedii ku soo tuurtay dhulka, oo waxay soo ururisay canabka dhulka, oo waxay ku tuurtay macsaraddii canabka oo weyn oo cadhada Ilaah. ²⁰Oo canabkiina waxaa lagu tuntay magaalada dibaddeeda, oo waxaa macsaraddii ka soo baxay dhiig,

wuxuuna gaadhay tan iyo fardaha xakamahooda, ilaa kun iyo lix boqol oo ^distaadiyon.

Riyadii Lagu Arkay Toddobadii Fijaan Iyo Toddobadii Belaayo

15 Oo haddana waxaan samada ku arkay calaamo kale oo weyn oo cajaa'ib leh, waxayna ahayd toddoba malaa'igood oo haysta toddoba belaayo, oo ahaa kuwii ugu dambeeyey, waayo, waxaa iyaga ku dhex dhammaatay cadhadii Ilaah.

² Markaasaan arkay wax u eg bad muraayad ah oo dab ku dhix qasan yahay iyo kuwii iyagoo guulaysan ka yimid xaggii bahalkii iyo xaggii sanamkiisii iyo xaggii nambarkii magiciisa, oo dul taegan baddii muraayadda ahayd iyagoo haysta kataaradihii Ilaah. ³Oo iyana waxay ku gabyeen addoonkii Ilaah oo Muuse ahaa gabaygiisii iyo gabaygii Wanka iyagoo leh, Rabbiyow Ilaaha Qaadirkha ahow, shuqullandaaadu way weyn yihii, oo yaab bay leeyihiin. Boqorka quruumahow, jidakaagu waa xaq oo waa run. ⁴Rabbiyow, bal ayaan kaa cabsan doonin oo aan magacaaga ammaani dootin? Waayo, adiga keligaya aaya quduus ah; maxaa yeelay, quruumaha oo dhammu way iman oo hortaada ayay ku sujuudi doonaan; waayo, falimahaagiil xaqaa haa waa la muujiyey.

⁵Oo waxyaalahaas dabadood waxaan arkay macbudkii taambuugga markhaatifuridda oo samada ku jira oo la furay.

⁶ Markaasaan macbudkii waxaa ka soo baxay toddobadii malaa'igood oo haystay toddobada belaayo, oo waxay qabeen dhar daahir ah oo dhalaalaya, oo laabtana waxaa ugu xidhnaa suuman dahab ah. ⁷Oo afartii xayawaan midkood ayaan wuxuu toddobadii malaa'igood siiyey toddoba fijaan oo dahab ah oo ay ka buuxdo cadhadii Ilaaha weligiis iyo weligiisba nool.

⁸ Markaasaan macbudkii waxaa ka buuksamay qiq ka yimid xaggii ammaanta Ilaah iyo xaggii xooggiisa; oo ninna ma uu geli karin macbudkii ilamaa la dhammeeyo toddobadii belaayo oo ay toddobadii malaa'igood haysteen.

16 Markaasaan maqlay cod weyn oo macbudkii ka yeedhaya, oo toddobadii malaa'igood ku leh, Taga, oo toddobada fijaan oo cadhada Ilaah ku jirto dhulka ku shuba.

² Markaasaan waxaa tagtay middii kowaad, oo waxay fijaankeedii ku shubtay dhulka, oo wuxuu dadkii sumaddii bahalka lahaa oo caabuday sanamkiisii u noqday boog xun oo halis ah.

³Oo tii labaadna fijaankeedii waxay ku shubtay badda; markaasaay baddii noqotay sidii nin dhintay dhiiggiis oo kale, oo waxyaalihii ku noolaa oo dhammu way wada dhintee.

⁴Oo tii saddexaadna waxay fijaankeedii ku shubtay webiyaashii iyo ilihii biyaha ahaa; oo waxay noqdeen dhiig. ⁵Kolkaasaan maqlay malaa'igti biyaha oo leh, kan jira oo jirayow, adigu xaq baad tahay, adiga Quduuska ahow, maxaa yeelay, sidaasaad wax u xukuntay; ⁶waayo, iyagu waxay daadiyen dhiiggi quduusiintii iyo nebiyadii, oo adiguna waxaad ka waraabisay dhiig; waayo, way istaahilaan. ⁷Oo haddana waxaan maqlay meeshii allabariga oo leh, Haah, Rabbiyow Ilaaha Qaadirkha ahow, waxaa run iyo xaq ah xukumimadaada.

⁸Oo tii afraadna waxay fijaankeedii ku shubtay qorraxda; oo waxaa qorraxdii la siiyey amar ay dadka ku gubto. ⁹Markaasaan dadkil waxaa lagu gubay kulayl weyn, oo waxay caayeen magicii Ilaaha belaayooyinka u taliya, oo ma ay toobadkeenin inay isaga ammaanaan.

¹⁰Oo tii shanaadna waxay fijaankeedii ku shubtay carshigii bahalka; boqortooyadiisiina way madoobaatay, oo iyana xanuun aawadiis ayay carrabkoodii la ruugeen, ¹¹oo xanuunkoodii iyo nabrahoodii aawadood waxay caayeen Ilaaha samada, oo shuqullandoodiina kama ay toobadkeenin.

¹²Oo tii lixaadna waxay fijaankeedii ku shubtay webiga weyn oo Yufraad; oo biyihii siina way engeegen, in jidka loo diyaariyo boqorrada ka imanaya qorrax ka soo bax. ¹³Markaasaan arkay saddex jinni oo nijaas ah oo ka soo baxaya masduulaagii afkiisi, iyo bahalka afkiisi, iyo nebigli beenta ahaa afkiisi, oo waxay u ekaayeen raho; ¹⁴waayo, waxay ahaayeen ruuxyo jinniyo oo calaamooyin samayntaya, kuwaas oo u taga boqorrada dunida oo dhan inay u soo ururiyaan dagaalka maalinta weyn oo Ilaaha Qaadirkha ah. ¹⁵(Oo bal eeg, Anigu waxaan u imanaya sida tuug oo kale. Haddaba waxaa barakaysan kii soo jeeda oo dharkiisa dhawra sii uusan qaawanaan ugu socon oo aan cawradiisa loo arag.) ¹⁶Oo iyana waxay boqorradii ku soo ururiyeen meesha afka Cibraaniga lagu yidhaahdo Armageddon.

¹⁷Oo tii toddobaadna waxay fijaankeedii ku shubtay hawada; markaasaan macbudkii waxaa ka soo baxay cod weyn oo ka yimid carshiga xaggiisa, wuxuuna lahaa, Way dhammaatay. ¹⁸Markaasaan waxaa dhacay hillaac iyo codad iyo onkod; oo waxaa dhacay dhulgariir weyn oo aan weligiis isagoo kale la arag intii dad dhulka joogay, oo wuxuu ahaa dhulgariir aad u weyn oo aad u xoog badan. ¹⁹Oo magaaladii weynaydna waxaa loo kala qaybiyey saddex meelood, oo magaaloooyinkii quruumuhuna way wada dumeen; oo Baabuloontii weynaydna waxaa laga xusuustay Ilaah hortiisa in iyada la siyo koobkii khamriga

xanaqa cadhadiisa. ²⁰Oo gasiirad kastaaba way carartay, buurihiina lama helin. ²¹Oo waxaa samada ka soo daatay oo dadka ku soo dul daatay roob dhagaxyale, oo dhagax kastaba miisaankiisu le'eg yahay talanti; markaasaan dadkii waxay Ilaah u caayeen belaayadii roob dhagaxyalaha aawadeed, maxaa yeelay, belaayadiisu aad bay u weynayd.

Riyadii Lagu Arkay Dhilladii Iyo Bahalkii

17 Markaasaan waxaa timid toddobadii malaa'igood oo toddobada fijaan haystay middood, oo way ila hadashay, waxayna igu tidhi, Kaalay halkan, waxaan ku tusi doonaa xukunka dhillada weyn oo biyaha badan ku dul fadhida, ²taasoo boqorrada dunida ay ka sinaysteen, oo kuwa dunida degganana ay khamrigii sinadeeda ku sakhraameen.

³ Markaasay waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay cidlada; markaasaan arkay naag fuushan bahal guduudan oo ay ka buuxaan magacyo cay ahu, oo wuxuu lahaa toddoba madax iyo tobant gees. ⁴Oo naagtuna waxay qabtay dhar-midabkiisu yahay casaan iyo guduud, oo waxaa kaloo ay ku sharraxnayd dahab iyo dhagaxyo qaali ah iyo luul, oo waxay gacanta ku haysatay koob dahab ah oo waxyaalihii karaahiyada ahaa ka buuxaan, kuwaas oo ahaa waxyaalihii nijaasta ahaa oo sinadeeda, ⁵oo waxaa wejiga ugu qornaa magac ah qarsoodi, oo ah Baabuloonta weyn ee hooyada u ah dhillooyinka iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo dunida.

⁶ Markaasaan arkay naagtii oo ku sakhraantay dhiiggi quduusiinta iyo dhiiggi kuwii Ciise u markhaati furay. Oo markaan iyadii arkay ayaan aad ula yaabey. ⁷Markaasaan malaa'igti waxay igu tidhi, War, maxaad u yaabtay? Waxaan kuu

sheegi doonaa qarsoodiga naagta iyo bahalka iyada sida oo leh toddobada madax iyo tobanka gees. ⁸Bahalkii aad aragtay wuu jiray, haddase ma jiro; oo wuxuu dhowaan ka soo bixi doonaa yamayska, oo wuxuu tegi doonaa halaag. Oo kuwa dhulka jooga oo aan magacooda lagu qorin kitaabka nolosha waagii dunida la aasaasay, markay bahalka arkaan waxay la yaabi doonaan siduu markii hore u jiray, oo uusan haatan u jirin, oo uu hadda ka dib u jiri doono.

⁹Waa kan maanka xigmadda lihi. Toddobada madax waa toddoba buurood oo ay naagtu ku fadhiisato; oo iyagu waxa weeyaan toddoba boqor; ¹⁰shantood way dhaceen, midna wuu joogaa, midkii kalena weli ma iman; oo markuu yimaado, in yar buu sii jiri doonaa. ¹¹Oo bahalkii markii hore jiray oo aan haatan jirin, isaga qudhisiisuna waa mid siddeedaad oo toddobaduu ka mid yahay; oo wuxuu tegi doonaa halaag. ¹²Oo tobankii gees oo aad aragtay waa toban boqor, oo aan weli helin boqortooyo; laakiinse intii saacad ah waxay amar la heleen bahalka sida boqorro oo kale. ¹³Kuwanu waa isku maan, oo iyagu xooggooda iyo amarkooda waxay siiyeen bahalka. ¹⁴Kuwaasu waxay la diriri doonaan Wanka, oo Wankuna wuu ka adkaan doonaa, maxaa yeelay, isagu waa Sayidka sayidyada iyo Boqorka boqorrada; oo haddana kuwa isaga la jira waa kuwa loo yeedhay, oo la doortay, oo aaminiinta ah.

¹⁵Markaasay waxay igu tidhi, Biyihii aad aragtay oo ay dhilladu ku dul fadhiday waxa weeyaan dadad iyo maqluuqyo iyo quruumo iyo afaf. ¹⁶Oo tobankii gees oo aad aragtay iyo bahalkii waxay nebcuur doonaan dhillada, oo iyada way bi'in doonaan oo qaawin doonaan, oo hilibkeedana way cuni doonaan, oo kulligeedna waxay ku gubi doonaan dab. ¹⁷Waayo, Ilaah

wuxuu qalbigooda geliyey inay yeelaan fikirkisa, oo ay isku maan ahaadaan, oo ay boqortooyadooda bahalka siyyaan ilamaa erayada llaah ay kaamil noqdaan. ¹⁸Oo naagtii aad aragtayna waxa weeye magaalada weyn oo u talisa boqorrada dhulka.

Waxaa Dhacday Magaaladii Weynayd

18 Waxyaalahaas ka dib waxaan arkay malaa'ig kale oo samada ka soo degaysa, waxayna lahayd amar weyn; oo dhulkuna wuxuu la iftiimay dhalaalkeedii. ²Markaasay ku dhawaaqday cod xoog weyn, oo waxay tidhi, Waxaa dhacday oo dhacday Baabuloontii weynayd, oo waxay noqotay hoygii shaydaanyada, iyo rugtii jinni kasta oo nijaas ah, iyo rugtii shimbir kasta oo nijaas ah oo la neceb yahay. ³Waayo, quruumihi oo dhammu waxay ku dhaceen khamrigii cadhada sinadeeda; oo boqorradii dhulka oo dhammuna iyaday ka sinaysteen, oo baayacmushtariyadii dunidu waxay ku taajireen xooggii barwaaqadeeda.

⁴Oo haddana waxaan maqlay cod kale oo samada ka dhawaqaaya oo leh, Dadkaygiiyow, iyada ka soo baxa, yeeynan dembiyadeeda la qaybsane, oo aydناan belaayooyinkeeda heline; ⁵waayo, dembiyadeedii waxay gaadheen xataa samada, oo Ilaahna wuu xusuustay xaqdarradeedii: ⁶Iyada wax u siiya sidii ay wax idii siisay oo kale, oo weliba u sii labanlaaba sida shuqulkeedu ahoo; oo koobkii ay wax idinku qastay, wax ugu qasa labanlaab. ⁷Oo intii ay isfaanisay iyo intii ay raaxaysatay oo kale, waxaad iyada siisaan caddibaad iyo murug; waayo, iyadu waxay qalbigeeda iska tidhaahdaa, Anigoo boqorad ah ayaan iska fadhiyaa, oo carmalna ma ihi, oo sinaba murug u arki maayo. ⁸Sidaas daraaddeed maalin keliya waxaa iyada u iman doonaan belaayooyinkeeda, kuwaas oo

ah dhimasho iyo murug iyo abaa; oo iyada kulligeed waxaa lagu gubi doonaa dab, waayo, Rabbiga llaaha ah oo iyada xukumay waa xoog badan yahay. ⁹Oo boqorradii dunida oo iyada ka sinaystay oo la raaxaystay ayaa u ooyi doona oo u barooran doona markii ay arkaan qiiqa gubashadeeda, ¹⁰iyagoo meel fog la taagan cabsida caddibaaddeeda, oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaalada weyn oo Baabuloon, taasoo ah magaalada xoogga badan! Waayo, xukunkaagu saacad keliya buu ku yimid.

¹¹Oo baayacmushtariyadii duniduna iyaday u ooyaan oo u baroortaan, waayo, ninna hadda ka dib iibsan maayo shixnaddoodii; ¹²shixnaddaas oo ah dahab, iyo lacag, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul, iyo dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo xariir, iyo dhar cas, iyo alwaax kasta oo tu'inos ah, iyo weel kasta oo foolmaroodi laga sameeyey, iyo weel kasta oo alwaax qaali ah laga sameeyey, iyo kuwa laga sameeyey naxaas, iyo bir, iyo marmar, ¹³iyo qorfe, iyo xawaash, iyo uunsi, iyo barafuun, iyo foox, iyo khamri, iyo salidi, iyo bur wanaagsan, iyo sarreen, iyo lo', iyo ido, iyo fardo, iyo gaadhifardood, iyo addoommo, iyo nafaha dadka. ¹⁴Oo midhihi naftaadu ay damacday way kaa tageen, oo waxyaalihii fiicanaa oo dhalaalayay oo dhammuna way kaa baabbe'en, oo mar dambena lama heli doono. ¹⁵Oo baayacmushtariyadii alaabtaas lahaa oo iyada taajir ku noqday, waxay meel fog la istaagi doonaan cabsida caddibaaddeeda iyagoo ooyaya oo barooranaya; ¹⁶oo waxay odhan doonaan, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaalada weyn, tii qabi jirtay dhar wanaagsan, iyo dhar guduudan, iyo dhar cas, oo ku sharraaxnaan jirtay dahab, iyo dhagaxyo qaali ah, iyo luul. ¹⁷Waayo, maalka saas u badanu saacad keliya buu ku baabba'ay. Oo

waxaa meel fog istaagay naakhude kasta, iyo mid kasta oo dhoofa, iyo ragga baxriyiinta ah, iyo in alla inta badda ka faa'iidsata, ¹⁸oo way qayliyeeen markii ay arkeen qiiqi gubashadeeda, waxayna yidhaahdeen, Bal magaaladee baa la mid ah magaalada weyn? ¹⁹Oo iyana intay madaxa boodh ku shubteen ayay qayliyeeen oo oyeyen oo baroorteen, oo waxay yidhaahdeen, Waxaa hoogtay oo hoogtay magaaladii weynayd oo kulli inta badda doonniyaha ku lahu ay dhexdeeda kaga taajireen maalkeedii, waayo, iyadii saacad keliya bay baabba'day. ²⁰Haddaba iyada ku farxa, samaday, iyo quduusiintay, iyo rasuulladow, iyo nebiyadow, waayo, Ilaah xukunkiinni iyaduu ku xukumay.

²¹Markaasaa malaa'ig xoog weynu waxay kor u qaadatay dhagax u eg dhagaxshiid weyn, oo waxay ku dhex tuurtay badda, oo waxay tidhi, Magaalada weyn oo Baabuloon sidaas oo kale xoog baa hoos loogu tuuri doonaa, oo hadda ka dibna lama heli doono. ²²Oo mar dambe dhexdaada lagama maqli doono codka kataaralayda, iyo muusikalayda, iyo kuwa biibilaha ka dhawaajiya; oo dhexdaada innaba lagama heli doono sancalow sanco kasta ha qabtee; oo sanqadha dhagaxshiidkana dhexdaada innaba lagama maqli doono mar dambe; ²³oo laambad iftiinkeedna mar dambe dhexdaada innaba kama ifi doono, oo codkii arooska iyo aroosaddana dhexdaada innaba mar dambe lagama maqli doono, waayo, baayacmushtariyadaadu waxay ahaayeen amiirradii dhulka, maxaa yeelay, saaxiinimadaadii ayaa quruumaha oo dhan lagu khiyaaneeyey. ²⁴Oo dhexdeeda waxaa laga helay dhiiggii nebiyadi iyo quduusiintii iyo dhiiggii kuwii dhulka lagu dilay oo dhan.

Guusha Samada Lagu Guulaystay,
Iyo Arooska Wanka

19 Oo waxyaalahaas ka dib waxaan maqlay wax u eg cod weyn oo maqluuq badan oo samada ku jira, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya; badbaado iyo ammaan iyo xoog waxaa leh Ilaahayaga; ²waayo, waxaa run iyo xaq ah xukummadiisa, maxaa yeelay, isagu wuu xukumay dhilladii weynayd ee dhulka ku hallaysay sinadeedii; oo dhiiggii addoommadiisiina gacanteeda wuu ka aaray. ³Oo haddana mar labaad ayay yidhaahdeen, Halleeluuya. Oo qiiqeenduna kor buu u baxaa weligiis iyo weligiis. ⁴Markaasaan afar iyo labaatankii oday iyo afartii xayawaan ayaa sujuuday, oo waxay caabudeen Ilaaha carshiga ku fadhiya iyagoo leh, Aamiin, Halleeluuya.

⁵Markaasaan cod baa ka soo baxay carshigii, oo wuxuu yidhi, Ilaaheenna ammaana, addoommadiisa oo dhammow, kuwiinna isaga ka cabsadow, yar iyo weynba. ⁶Oo haddana waxaan maqlay wax u eg maqluuq badan codkood, iyo biyo badan codkood, iyo onkod xoog weyn codkiis, oo waxay lahaayeen, Halleeluuya, waayo, waxaa waz xukuma Rabbiga Ilaahayaga oo Qaadirkaa ah. ⁷Aynu rayrayno oo aad u faraxno, oo aynu ammaanno isaga; waayo, arooskii Wanku wuu yimid, oo afadiisiina way isdiyaarisay. ⁸Oo waxaa iyadii lagu amray inay xidhato dhar wanaagsan oo dhalaalaya oo daahir ah; waayo, dharka wanaagsanu waxa weeye falimihii xaqa ahaa oo quduusiinta.

⁹Oo wuxuu igu yidhi, Waxaad qortaa, Waxaa barakaysan kuwa loogu yeedhay arooska Wanka cashadiisa. Oo wuxuu kaloo igu yidhi, Kuwanu waa erayadii Ilaah oo run ah. ¹⁰Inaan isaga caabudo aawadeed ayaan cagliiisa ugu hor dhacay. Oo isna markaasuu wuxuu igu yidhi, Iska jir oo saas ha yeelin. Anigu waxaan addoon la

ahay adiga iyo walaalahaaga haya markhaatifuridda Ciise. Ilaah u sujuud, waayo, markhaatifuridda Ciise waa ruuxa wax sii sheegidda.

Masiixa Guusha leh

¹¹Oo bal eeg, waxaan arkay samadii oo furantay, iyo faras cad, oo kii fuushanaana waxaa la odhan jiray Aamin iyo Run; oo isagu xaqnimuu wax ku xukumaa oo uu ku diriraa. ¹²Oo indhihiisuna waxay u ekaayeen ololka dabka, madaxiisana waxaa u saarnaa tajaj badan; oo waxaa ugu qornaa magac aanu ninna aqoon isaga mooyaane. ¹³Oo isna wuxuu qabay dhar dhiig lagu rusheeyey, magiciisana waxaa la odhan jiray ereyga Ilaah. ¹⁴Oo ciidammadii samada ku jirayna isagay soo raaceen iyagoo fuushan fardo cadcad oo qaba dhar wanaagsan oo cad oo daahir ah. ¹⁵Oo afkiisana waxaa ka soo baxday seef af badan inuu ku laayo quruumaha; oo wuxuu iyaga ku xukumi doonaa ul bir ah, oo wuxuu ku tumay macsaraddii canabka oo xanaaqii cadhada Ilaaha Qaadirkaa. ¹⁶Oo dharkiisa iyo bowdadiisana waxaa ugu qornaa magac, kaas oo ah BOQORKA BOQORRADA, IYO SAYIDKA SAYIDYADA.

Masiixa Cadaawayashiiisii Waa La Laayay

¹⁷Oo markaasaan arkay malaa'ig qorraxda dhex taagan; oo intay cod weyn ku dhawaaqday ayay waxay haadda samada dhex duusha oo dhan ku tidhi, Kaalaya oo u soo urura cashada weyn oo Ilaah, ¹⁸aad idinku cunteene hilibka boqorrada, iyo hilibka kabitannada, iyo hilibka ragga xoogga badan, iyo hilibka fardaha iyo kuwa fuushan, iyo hilibka dadka oo dhan, xor iyo addoon, iyo yar iyo weynba.

¹⁹Oo markaasaan arkay bahalkii iyo boqorradii dhulka iyo ciidammadoodii oo u soo wada ururay inay la diriraan kii

faraska fuushanaa iyo ciidankiisii. ²⁰Markaasaan la qabtay bahalkii iyo nebigii beenta ahaa oo calaamooyinka hortiisa ku samayn jiray, kuwaasoo uu ku kхиyaanayn jiray kuwii aqbalay sumaddii bahalka iyo kuwii u sujuuday sanamkiisii, oo labadoodii iyagoo nool ayaa waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd, oo baaruuddu ka ololays; ²¹oo intoodii kalena waxaa lagu laayay kii faraska fuushanaa seeftiisii afkiisa ka soo baxday; oo haaddii oo dhammu waxay ka dhergeen hilibkoodii.

Shayddaanka Waxaa La Xidhay Kun Sannadood

20 Oo markaasaan arkay malaa'ig samada ka degaysa, oo waxay gacanta ku haysatay furiihi yamayska iyo silsilad weyn. ²²Oo markaasay qabsatay masduulaagii ahaa maska duqa ah, kaasoo ah Ibliska iyo Shayddaanka, oo intii kun sannadood ah ayay xidhay, ²³oo waxay ku ridday yamayskii, markaasay xidhay oo shaabad ku awday inaanu quruumaha mar dambe kхиyaanayn ilamaa kunka sannadood ay dhammaadaan; oo taas ka dib waa in isaga la furo wakhti yar.

²⁴Oo markaasaan arkay carshiyo, oo waxaa kuwa ku fadhiyey la siiyey amar ay ku xukumaan; oo haddana waxaan arkay nafihii kuwii madaxa looga jaray markhaatigii ay Ciise u fureen aawadiis, iyo eraygii Ilaah aawadiis, iyo kuwii aan caabudin bahalkii iyo sanamkiisa toona, oo aan aqbalin in sumaddii lagaga dhigo wejigooda iyo gacantooda; way soo noolaadeen oo kun sannadood ayay Masiix wax la xukumeen. ²⁵Oo dadkii dhintay intoodii kalena sooma ay noolaan ilamaa ay kunkii sannadood dhammaadeen. Kanu waa sarakicidda kowaad. ²⁶Waxaa barakaysan oo quduus ah kii ka qayb gala sarakicidda kowaad;

kuwaas dhimashada labaadi amar kuma laha, laakiinse waxay wadaaddo u ahaan doonaan Ilaah iyo Masiixa, oo waxay isaga wax la xukumi doonaan kun sannadood.

Furniinka Shayddaanka Iyo Dagaalka Ugu Dambeeyaa

²⁷Oo markii kunkii sannadood ay dhammaadaan ayaa Shayddaanka laga furi doonaa xabsigii lagu xabbisay, ²⁸oo wuxuu u soo bixi doonaa inuu kхиyaaneeyo quruumaha deggan dhulka afartiisa gees, kuwaas oo ah Juuj iyo Maajuuj inuu iyaga u soo ururiyo dagaalka; oo tiradooduna waa sida ciidda badda. ²⁹Oo waxay ku soo kor baxeen ballaadhka dhulka, oo waxay hareereeyeen kaambadii quduusiinta iyo magaaladii la jeclaa; markaasaan waxaa samada ka soo degay dab, wuuna laastay iyagii. ³⁰Oo Ibliskii iyaga kхиyaanayn jirayna waxaa lagu dhex tuuray baddii dabka iyo baaruudda ahayd, halkaas oo ay ku jiraan bahalkii iyo nebigii beenta ahaa, oo iyaga waxaa la cadaabi doonaa habeen iyo maalinba weligood iyo weligoodba.

Sarakicidda Kuwii Dhintay Iyo Xukunka Ugu Dambeeyaa

³¹Oo markaasaan arkay carshiweyn oo cad, iyo kii ku fadhiyey, oo wejigisa dhulki iyo samadii ay ka carareen, oo iyagiina meel looma helin. ³²Oo markaasaan arkay kuwii dhintay, yar iyo weynba, iyagoo taagan carshiga hortiisii, markaasaan waxaa la furay kitaabaddii; oo haddana waxaa la furay kitaab kale oo ah kii nolosha; oo kuwii dhintay waxaa lagu xukumay waxyaalihii kitaabaddii ku qornaa, sidii ay shuqulladoodii ahaayeen.

³³Markaasaan baddii waxay sii daysay kuwii dhintay oo dhexdeedii ku jiray; oo dhimashadii iyo Haadeesna waxay sii daayeen kuwii dhintay oo dhexdoodii ku jiray; markaasaan iyagii waxaa laga xukumay nin

walba sidii shuqulladiisu ahaayeen.
¹⁴Oo dhimashadii iyo Haadeesba waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd. Oo taasu waa dhimashadii labaad oo ah badda dabka ah. ¹⁵Oo ku alla kii aan kitaabkii nolosha laga helin isagoo ku qoran, waxaa lagu tuuray baddii dabka ahayd.

Samada Cusub Iyo Dhulka Cusub

21 Oo waxaan arkay samo cusub iyo dhul cusub; waayo, samadii hore iyo dhulkii hore way dhammaadeen; oo baddiina mar dambe ma ay jirin. ²Oo haddana waxaan arkay magaalada quduuska ah, taasoo ah Yeruusaalem cusub oo samada ka soo degaysa xagga Ilaah, iyadoo loo diyaariyey sidii aroosad ninkeedii loo sharraxay.

³Markaasaan maqlay cod weyn oo carshiga ka yeedhaya oo leh, Bal eeg, rugta Ilaah waxay la jirtaa dadka, oo isna wuxuu la degganaan doonaa iyaga, oo iyana waxay ahaan doonaan dadkiisa, oo Ilaah qudhisuna wuxuu la jiri doonaan iyaga, oo wuxuu ahaan doonaan Ilaahood; ⁴oo isna indhahooda ilmo kastuu ka tirtiti doonaa, oo dhimashona mar dambe ma jiri doonto, oo mar dambena ma jiri doonaan murug iyo oohin iyo xanuun toona, waayo, waxyaalihii hore way dhammaadeen.

⁵Markaasaan kii carshiga ku fadhiyey wuxuu yidhi, Bal eeg, wax kastaba cusayb baan ka dhigayaa. Oo wuxuu igu yidhi, Qor, waayo, erayadanu waa aamin iyo run. ⁶Oo wuxuu igu yidhi, Iyagu way ahaadeen. Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oomeega, iyo bilowgii iyo dhammaadka. Oo kii harraadsan waxaan hadiyad ahaan uga waraabbin doonaa isha biyaha nolosha. ⁷Oo kii guulaystaa wuxuu dhaxli doonaa waxyaalahan, oo anna waxaan isaga u ahaan doonaa Ilaah, isna wuxuu ii ahaan doonaa wiil. ⁸Laakiinse kuwa fulayaasha ah, iyo kuwa aan rumaysan, iyo kuwa karaahiyada

ah, iyo gacankudhiiglayaasha, iyo kuwa sinaysta, iyo saaxiriinta, iyo kuwa sanamyada caabuda, iyo beenlowyada oo dhan waxaa qaybtoodu ku jiri doontaa badda ay dabka iyo baaruuddu ka ololayaan, oo taasuna waa dhimashada labaad.

Yeruusaalemta Cusub Oo Samada Ka Soo Degaysa

⁹Markaasaan waxaa yimid mid ka mid ah toddobadii malaa'igood oo haystay toddobadii fijaan oo ay ka buuween toddobadii belaayo ee ugu dambeeyey; oo iyana way ila hadashay, oo waxay igu tidhi, Bal kaalay halkan oo waxaan ku tusayaa aroosadda oo ah Wanka afadiisa. ¹⁰Oo iyana waxay igu qaadday Ruuxa, oo waxay i geeysay buur weyn oo dheer, oo waxay i tustay magaalada Yeruusaalem oo quduuska ah oo samada ka soo degaysa xagga Ilaah, ¹¹oo magaaladii waxay lahayd ammaanta Ilaah; oo nuurkeedu wuxuu u ekaa dhagax aad u qaali ah, oo sidii dhagaxa yasbidka oo u dhalaalaya sidii madarad oo kale; ¹²oo waxay lahayd derbi weyn oo dheer; oo waxay kaloo lahayd laba iyo tobantidood, oo irdahana waxaa ka taagnaa laba iyo tobant malaa'igood; oo waxaa ku qornaa magacyo, kuwaas oo ah magacyadii laba iyo tobanka qabiil oo reer binu Israa'iil; ¹³oo xagga bari waxay ku lahayd saddex irdood, woqooyina waxay ku lahayd saddex irdood, koonfurna waxay ku lahayd saddex irdood, galbeedna waxay ku lahayd saddex irdood. ¹⁴Oo derbigii magaaladuna wuxuu lahaa laba iyo tobant aasaas, oo dushhooda waxaa ku qornaa laba iyo tobankii rasuul ee Wanka laba iyo tobankoodii magac.

¹⁵Oo malaa'igtiili ila hadashay waxay haysatay cawsduur qiyaseed oo dahab ah inay ku qiyasto magaalada iyo irdaheeda iyo derbigeeda. ¹⁶Oo magaaladuna waxay u dhisnayd afar gees, oo

dhererkeeduna wuxuu le'ekaa ballaadhkeeda; oo markaasay waxay magaaladii ku qiyastay cawsduurkii, oo waxay noqotay laba iyo tobant kun oo istaadiyon; oo dhererkeeda iyo ballaadhkeeda iyo sarajooggeeduba waa isla ekaayeen. ¹⁷Oo waxay qiyastay derbigeedii, oo wuxuu noqday boqol iyo afar iyo afartan dhudhun, sidii ay ahayd qiyastii ninku, kaasoo ah malaa'ig. ¹⁸Oo derbigeedijna waxaa laga dhisay yasbid, oo magaaladuna waxay ahayd dahab saati ah oo u eg muraayad saafi ah. ¹⁹Oo derbigii magaalada aasaaskiisiina waxaa lagu sharraxay dhagaxyo qaali ah oo cayn kasta ah. Aasaaskii kowaad wuxuu ahaa yasbid, kii labaadna wuxuu ahaa safayr, kii saddexaadna wuxuu ahaa khalkedoon, kii afraadna wuxuu ahaa sumurud, ²⁰kii shanaadna wuxuu ahaa sardonug, kii lixaadna wuxuu ahaa sardiyoos, kii toddobaadna wuxuu ahaa khirusolitos, kii siddeedaadna wuxuu ahaa berullos, kii sagaalaadna wuxuu ahaa tobasiyoos, kii tobnaadna wuxuu ahaa khirusobrasos, kii koob iyo tobnaadna wuxuu ahaa yakintos, kii laba iyo tobnaadna wuxuu ahaa ametustos. ²¹Oo laba iyo tobankii irdoodna waxay ahaayeen laba iyo tobant luul, oo kii kastoo irdihii ka mid ahaaba wuxuu ahaa luul, oo magaaladii jidkeediina wuxuu ahaa dahab saafi ah oo u eg muraayad wax laga dhex arko.

²²Oo dhexdeedana macbud kuma arag, waayo, Rabbiga ah Ilaaha Qaadirkaa iyo Wanka ayaa waxay yihiin macbudkeeda. ²³Oo magaaladuna uma baahna qorrax iyo dayax toona inay dusheeda ka iftiimaan; waayo, ammaanta Ilaah ayaa iftiin u ahayd, oo laambadeeduna waa Wanka. ²⁴Oo quruumuhuna waxay ku dhix socon doonaan iftiinkeeda, oo boqorrada dhulkuu ammaantooda iyaday soo gelin doonaan. ²⁵Oo irdaheedana

sinaba looma xidhi doono maalinta (waayo, halkaas habeen ma jiri doono); ²⁶oo waxay iyada soo gelin doonaan ammaanta iyo cisada quruumaha; ²⁷oo gudaheedana sinaba uma ay geli doonaan wax nijaas ah amase kii sameeyaa karaahiyoo iyo been; laakiinse waxaa keliyahoo geli doona kuwa ku qoran kitaabka nolosha ee Wanka.

Webiga Nolosha

22 Markaasay malaa'igtiili i tustay webi ah biyaha nolosha, oo u dhalaalaya sidii madarad oo kale, oo ka soo baxay carshigii Ilaah iyo Wanka, ²iyo jidkii magaalada dhexdiisa. Webiga dhankiisan iyo dhankiisaasba waxaa ku yiil geedkii nolosha oo dhalaya laba iyo tobant cayn oo midho ah, oo midhihiisana dhalaya bil kasta; oo geedka caleemhiisuna waxay quruumaha u ahaayeen bogsiin. ³Oo mar dambena naclad ma jiri doonto, oo waxaa halkaas ku jiri doona Ilaah iyo Wanka carshigooda; oo addoommadiisuna way u adeegi doonaan, ⁴oo wejigiisay arki doonaan, oo magiciisuna wuxuu ugu oolfi doonaan wejigooda. ⁵Oo mar dambe habeen ma jiri doono, oo iyana uma baahnaan doonaan laambad iftiinkeeid iyo iftiinka qorraxda toona; waayo, waxaa iyaga iftiimin doona Rabbiga Ilaaha ah, oo iyana waxay talin doonaan weligood iyo weligood.

Imaatinka Masiixa

⁶Oo markaasay malaa'igtiili waxay igu tidhi, Erayadanu waa aamin iyo run; oo Rabbiga ah Ilaaha ruuxyada nebiyada ayaa malaa'igtiisii u soo diray inuu addoommadiisa tuso waxyaalaha waajibka ah inay dhowaan dhacaan. ⁷Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanayaa. Haddaba waxaa barakaysan kii xajiya erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray.

⁸Anigoo Yooxanaa ah waxaan ahay kii maqlay oo arkay

waxyaalahan. Oo markii aan maqlay oo aan arkay, ayaan ku hor dhacay cagihii malaa'igtii i tustay waxyaalahan, si aan u caabudo.

⁹Oo haddana waxay igu tidhi, Iska jir oo saas ha yeelin, waayo, anigu waxaan addoon la ahay adiga iyo nebiyada walaalaha ah iyo kuwa xajiyaa erayada kitaabkan; haddaba Ilaah caabud.

¹⁰Oo haddana waxay igu tidhi, Shaabad ha ku xidhin erayada wax sii sheegidda oo kitaabkan lagu qoray, waayo, wakhtigii waa dhow yahay. ¹¹Oo kii xaqqaranu xaqqarro ha sii sameeyo; oo kii nijaas ahna nijaas ha laga sii dhigo; kii xaq ahuna xaqnimo ha sii sameeyo; kii quduus ahuna quduus ha laga sii dhigo. ¹²Oo bal eeg, anigu dhaqsaan u imanaya, oo abaalgudkaygiina waan wataa si aan nin walba ugu abaalgudo sida shuqalkiisu yahay. ¹³Anigu waxaan ahay Alfa iyo Oorneega, kan ugu horreeyey iyo kan ugu dambeeya, bilowgii iyo dhammaadka.

¹⁴Haddaba waxaa barakaysan kuwa khamisiyadooda maydha, si ay amar ugu lahaadaan inay u yimaadaan geedka nolosha, oo ay magaalada irdaha ka soo galaan. ¹⁵Haddaba dibadda waxaa jooga eeyihii, iyo saaxiriintii, iyo kuwa sinaysta, iyo

gacankudhiiglayaashii, iyo kuwa sanamyada caabuda, iyo ku kasta oo been jecel ama sheega.

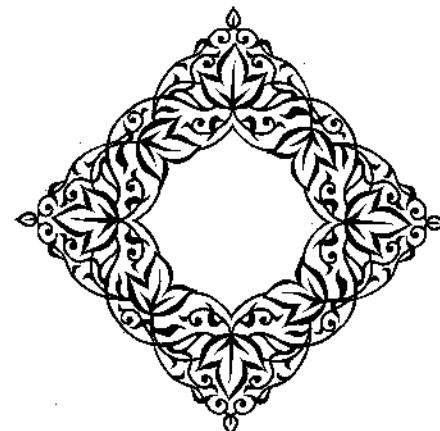
¹⁶Oo anigoo Ciise ah ayaan malaa'igtaydii u soo diray inay waxyaalahan idiinku markhaati furto kiniisadaha aawadood. Anigu waxaan ahay xididkii iyo farcankii Daa'uud, iyo xiddigta waaberri oo dhalaalaysa.

¹⁷Ruuixa iyo aroosadduba waxay yidhaahdaan, Kaalay. Oo kii maqlaana ha yidhaahdo, Kaalay. Oo kii harraadsanuna ha yimaado. Oo kii doonayaaba biyaha nolosha hadiyad ahaan ha u qaato.

¹⁸Oo anigu waxaan ku idhaahdaa nin kasta oo maqla erayadii wax sii sheegidda ee kitaabkan lagu qoray, Haddii nin wax ku daro iyaga, Ilaah wuxuu isaga ku dari doonaa belaayooyinka kitaabkan ku qoran; ¹⁹oo haddii nin wax ka qaado erayadii kitaabka wax sii sheegiddan, isna Ilaah baa qaybtisa ka qaadi doona geedka nolosha iyo magaalada quduuska ah iyo waxyaalaha kitaabkan ku qoran.

²⁰Haddaba kan waxyaalahan ka markhaati furayaa, wuxuu leeyahay, Haah, anigu dhaqsaan u imanaya. Aamiin, Rabbi Ciisow, kaalay.

²¹Nimcada Rabbi Ciise ha la jirto quduusiinta oo dhan. Aamiin.

ERAYADA MASIIXIGA

A

Aabiib: Waa bisha kowaad ee taariikhda Yuhuudda.

Adaar: Waa bisha kow iyo tobnaad ee taariikhda Yuhuudda.

Agate: Waa dhagax qiimo yar oo leh midabyo caddaan iyo guduud ah.

Alloon: Waa geed abaareed weyn oo hadh wanaagsan, wuxuuna u
egyahay garas; alwaaxiisuna aad buu u adag yahay. (Bil. 35:8;
Caam. 2:9)

Ametustos: Waa dhagax qiimo yar oo leh midab guduud ah.

Are'obagos: Waa Buurtii Ateenay oo ay aqoonyahannadu magaalada
ku kulmi jireen.

Asheeraah: Waa magac sanam oo dheddig ah ay reer Kancaan caabudi
jireen.

Axdi: Waa heshiis la wada galay. Ilaah wuxuu axdi la dhigan jiray
dadkii reer banii-Israa'il iyo uebiyadii hore. (Bil. 6:18; 9:12;
Mat. 26:28; Mar. 14:24; Cib. 7:22)

B

Baabtiis: Waa calaamad ay dadka Masiixiyiinta sameeyaan marka qof
ku biiro ama ka mid noqdo wehelnimada ama ururka Masiixiyiinta.
Inta badan qofka biyo aaya la maquuriyaa lagana soo saaraa, ama
waa la rusheeyo. Marka la maquuriyo waxaa loola jeedaa ama
ulajeeddada ka dambaysa ay tahay in qofka noloshiisi hore ee
dembiga lahayd la duugay, haddana uu bilaabayno nolol cusub oo uu
Ciise Masiix saldhig u yahay. (Luuk. 12:50; Room. 6:4; Kol. 2:12)

Bacal: Waa magac sanam oo dadkii bariga dhexe ku noolaa ay caabudi
jireen, gaar ahaan reer Kancaan. (Sharci. 4:3; Xaak. 6:32;
Room. 11:4)

Bad: Waa toban meelood meel oo eefaa ah (4.5 liitar).

Be'elsebul: Magac ka mid ah magacyada Shayddaanka.

Benitekoste: Waa maalinta koutonaad ee lidda Kormaridda. Maalintani
waa maalin muhiim u ah Masiixiyiinta, wayna u dabbaaldegaan,
waayo waa maalintii Ruuxii Quduuska ahaa ee Ciise Masiix xertiisi
u ballanqaaday uu ku soo degay iyaga. (Fal. 2:1; 20:16; 1 Kor. 16:8)

Beroosh: Waa geed abaareed oo caleemihisa daliig yihiin. (1Boq. 6:15;
Ish. 60:13)

Berullos: Waa dhagax qiimo yar oo leh midab cagaar ah.

Biibiile: Waa cayn ka mid ah muusikada.

Bul: Waa bisha siddeedaad ee taariikhda Yuhuudda.

C

Caabud: Ilaah oo keliya aaya ah kan istaahila in la caabudo, laakiin
banii-aadmiga qaarkii waxay caabudaan wax ay gacmahooda ku
samaysteen ama uu Ilaah sameeyey. (Bil. 22:5; Sharci 11:16;
Sab. 95:6; Room. 12:1; 1 Kor. 14:25)

Cashada Rabbiga: Waa xusuus uu Sayid Ciise xertiisii ku amray markii ay cashadii ugu dambaysay isaga la cunayeen, isagoo siiyey kibis iyo canab la maroojiyey oo ka dhignaa jidhkiisii iyo dhiiggiisii. Wuxuu u sheegay inay sidaas oo kale sameeyaan mar kasta oo ay awoodaan si ay isaga u soo xusuustaan. Masiixiyinta oo dhammina way sameeyaan sidaas mar kasta ilaa soo laabadkiisa. (Mat. 26:26-28; 1 Kor. 11:23-26)

Cashtarod: Waa magac sanam, ay dadka Bariga Dhexe caabudi jireen.

Cimmaanuu'eel: Waa magac af-Cibraani, micnihiisu yahay, "Ilaah baa inala jira." Ciise Masiix ayaana loo bixiyey magacan. (Ish. 7:14; 8:8; Mat. 1:23)

D

Daf: Waa Cayn ka mid ah muusikada.

Di'ana: Waa magac sanam oo dheddig ah ay dadka Gariigta ah caabudi jireen markay doonayaan inay carruur dhalaan.

Dh

Dhexdhedaadiye: Ciise Masiix ayaah ah dhexdhedaadiyaha innaga iyo Ilaah, Isaga oo keliya ayaana Ilaah loo mari karaa. (1 Tim. 2:5; Cib. B:6; 9:15; 12:25)

E

Eefaaah: Waa toban meelood meel oo xomeer ah (45 liitar).

Eefod: Waa qayb ka mid ah dharka wadaadka sare gashado.

Eelaah: Waa geed abaareed weyn oo harwanaag. (I Sam. 2:13, Hoosh. 4:13)

Eetaaniim (ama Tisharii): Waa bisha toddobaad ee taariikhda Yuhuudda.

Eluul: Waa bisha lixaad ee taariikhda Yuhuudda.

F

Farrisiiin: Waxay ahaayeen dariiqo ka mid ah dariiqooyinkii reer binu-Israa'iil, kuwaasoo ilaalin jiray sharcigii Muuse, aadna ugu dhegganaa. (Mat. 3:7; 12:14; 23:13; Luuk. 16:14; Fil. 23:7)

G

Geeraah: Waa cabbir; labaatan meelood meel oo sheqel ah (0.6g).

Gudniinka: Markii uu Ibraahim rumee yay Ilaah, Ilaah ayaa wuxuu ku amray inay is gudaan isaga iyo carruurtiisaba, taasoo ahayd calaamad caddaynaya inuu Ilaah doortay isaga, reer banii-Israa'iilna sidaas oo kale ayay samayn jireen. Laakiin Ruuxa Quduuska ahu wuxuu u muujiyey xertii Ciise Masiix in hadday rumaysad la yimaadaan uu Ilaah doortay iyaga, oo aan loo baahnayn gudniin iyadoo loola jeedo calaamad doorasho. (Bil. 17:11; Fal. 7:8; Room. 2:29; Kol. 2:11)

H

Haadees: (Af-Gariig) waa meesha kuwii dhintay ku sugayaan xukunka Ilaah (eeg She'ool).

Halleeluuya: Ilaah baa ammaan leh ama Ilaah ammaana. Waa erey af-Cibraani ah oo macnihiisu sidaas yahay. (Muuj. 19:1,4,6)

Heshiisiin: Markii Aadan iyo Xaawo ay joogeent beertii Ceeden ayay Ilaah ku dembaabeen. Haddaba dembigu wuxuu kala fogeeeyey banii-aadanka iyo Ilaah. Ilaah wuxuu jacaylkiisa inoogu muujiyey markii uu Ciise Masiix inoo soo diray si uu Ilaah inoola heshiisiyo. Wuxuuna Ciise Masiix Ilaah inagula heshiisinayaa maanta dhiiggiisii iskutallaabta ku qubtay innaga daraaddeen. (Room. 5:10,11; 2 Kor. 5:1B,20)

Hiin: Waa lix meelood meel oo eefaaah ah (7.5 liitar).

Husob: Waa nagaar yar oo reexaan ah.

I

Iidda Kormaridda: Waa dabbaaldeg u caado ahaa reer batii-Israa'iil, oo ay ku xusuusan jireen markii Ilaah ka soo saaray dalkii Masar ee ay addoonsiga u joogi jireen, markaasoo Ilaah belaayooyin ku salliday reer Masar. Reer banii-Israa'iil waxay habeenkaas gowraceen wan. Waxaa kale oo ay sameeyaan kibis aat khamiir lahayn oo cunaan. (Bax. 12:11,21; Ces. 6:19; Mat. 26:2; Yoox. 6:4)

Injiilkha: Waa "Akhibaarka Wanaagsan" in xagga Ciise Masiix aynu badbaado ku heli karno. (Mat. 24:14; Mar. 13:10; Room. 1:16) Marmarna Masiixiyintu waxay tilmaamaan afartii kitaab ee ku saabsan nolosha iyo shaqada Ciise Masiix in ay yihiin "Injiilkha". (Injiilkha sida Matayos u qoray, Injiilkha sida Markos u qoray, Injiilkha sida Luukos u qoray iyo Injiilkha sida Yooxanaa u qoray)

Iskutallaabta: Macatab ama saliibka; waxay ahayd caado hore oo dadka dembiilayaasha ah lagu dili jiray, iyadoo laba qori oo la is-dulsaaray lagula dhejin jiray musmaarro. Ciise Masiix ayaah inaga daraaddeen loogu musmaaray iskutallaabtaas oo kale. (Mat. 16:24; 27:32,42; Fal. 2:23)

J

Jinniyada: Waa u adeegayaasha 5hayddaanka. Dad badan ayay noloshooda qabsadaan oo ay waalli ku ridaan. Ciise Masiix ayaah dadka ka saari jiray jinniga, Isaga ayaana ka adkaa. Xataa xertiisa wuxuu siiyey awood ay dadka kaga saaraan jinniyada. (Sharci. 32:17; Mat. B:31; Luuk. 4:41)

K

Kafaaraggud: Waa facil Ilaah hortii loo sameeyo ama loo baxsho (waaqdhaac, sadaqo) oo dembi daboola. Sayid Ciise Masiix ayuu ahaa midka keliya oo kafaaraggud kaamil ah noqday. Taasina waxay dhacday markii uu iskutallaabta ugu dhintay dembiyadeenna daraaddood. (Bax. 29:30,37; Laaw. 1:4; 5:10; Room. 3:25; Cib. 2:17; 9:5)

Kalamus: Waa magac xawaash.

Kasiya: Waa magac xawaash.

Kedar: Waa geed dheer magaciis oo ka baxa buuraha Lubnaan; alwaaxiisa waa guduudan yahay waana udgoon. Waa shey qaali ah oo loogu talaggalo guryaha boqorrada.

Kerunbiim: Waa magac ka mid ah magacyada malaa'igta.

Kibista: Kaasoo laga sameeyey nooc badar ah sida hadhuudh ama qamadi. Ciise Masiix ayaa jidhkiisii iskutallaabta lagu qodbay daraaddeen, isagoo jidhkiisa lagu masaalay kibis Taasna waxaa loogu yeedhaa Cashada Rabbiga. Marna isaga ayaaba isugu yeedha Kibistii Nolosha. (Mat. 26:26; Yoox. 6:33; 6:51)

Kiniisadda: Waa dadka Masiixiyinta. Inkastoo dadka qaarkiis ay kiniisadda u yaqaaniin dhismaha laftiisa, laakiin kiniisaddu waa dad Ciise Masiix rumaysan oo isku meel Ilaah ku caabudaya. (Mat. 16:18; Fal. 5:11; Ef. 1:23)

Kiristooska: Waa magaca Masiixa oo loogu yeedho afka Gariigga macnihiisu yahay "kan la subkay". (Yoox. 1:41)

Kislee'u: Bisha sagaalaad ee taariikhda Yuhuudda.

Kitaabka Nolosha: Waxaa og Ilaah, Isaga ayaana leh, waana kitaab ay ku qoran yihii dhammaan kuwa nolosha weligeed ah lehi. Qofkii magaciisa laga waayo kitaabkaas waxaa lagu tuurayaa dab aad u holcaya ama u ololaya. (Yoox. 20:30; Fil. 4:3; Muuj. 3:5; 13:8; 20:15)

Kitaabka Quduuska Ah: Kitaabka Masiixiyinta waxaa loogu yeeraa Baybal, ereygaasoo ka yimid Af Gariig macnihiisuna yahay "kitaab." Wuxuuna u kala baxaa laba qaybood, Axdigii Hore (kitaabbadii Tawreedka, Sabuurrada iyo kitaabbadii ay qoreen nebiyadii reer banii-Israa'iil) iyo Axdigaa Cusub (kaasoo ku saabsan Ciise Masiix, waxbariddiisii, shuqulliadiisii naxariista lahaa, dhimashadiisii iyo sarakiciddiisii).

Koombo: Waa saddex meelood meel oo eefaa ah (15 liitar).

Kh

Khirusobasos: Waa dhagax qiimo yar oo beeycad ah.

Khirusolitos: Waa dhagax oo midabbo badan leh.

L

Lataliye: Waa mid ka mid ah magacyada Sayid Ciise, Ruuxa Quduuska ahna waxaa loogu yeedhaa Lataliye. (Ish. 9:6; Yoox. 14:16,26; 15:26)

Libneh: Waa geed abaaareed weyn oo harwanaag. (Bil 30:37, Hoosh. 4:13)

Log: Waa afar meelood meel oo qab ah (0.6 liitar).

M

Maanfa: Waa cunto llaah samada uga soo daadin jiray dadkii reer banii-Israa'iil, afartankii sanno ee ay lamaddegaanka ku jireen, markii ay ka soo ambabbexeen Masar oo lagu gumaysan jiray. Muusena uu hoggaamiyaha u ahaa. (Bax. 16:31,35; Yoox. 6:31; Muuj. 2:17)

Madaxfurashada: Ciise Masiix ayaa inaga furtay ciqaabtii dembiga, oo Ilaah iyo inaga heshiis ina dhex dhigay, Isaga oo keliya uun baynuna Ilaah ugu tegi karnaa. (2 Sam. 7:23; Ayu. 19:25; Luuk. 24:21; Room. 3:24; Tiit. 2:14)

Magaaladii Daa'uud: Axdigii Hore magaaladii uu Daa'uud boqorka ka ahaa waxay ahayd Yerusaalem, Axdigaa Cusubna waa Beytlaxam maxaa yeelay Daa'uud baa ka dhashay.

Masaal: Waa hab wacdis ah oo Ciise isticmaali jiray, marka uu wax wacdiyayo, Isagoo sheegi jiray sheekadaas oo leh macne diini ah oo qoto dheer. Dadkuna way jecel yihii inay dhegaystaan masaallada. (Mat. 13:24; Mar. 7:17; Luuk. 12:41)

Masiixa: Waa mid ka mid ah magacyada Sayid Ciise, oo macnihiisu yahay "Kii loo subkay ama la doortay". (Yoox. 1:41; 4:25)

Masiixiyinta: Waa kuwa raacay Ciise Masiix, magacani wuxuu soo baxay markii uu Ciise Masiix samada aaday kaddib. (Fal. 11:26; Fal. 26:2B; 1 But. 4:16)

Malaa'igta: Waa farriin-wadayaal Ilaah, kuwa indhaha binu-aadanka inta badan ayan arki karin, waayo iyagu jidh ma leh oo waa ruux. (Bil. 16:7; Tir. 20:16; 2 Sam. 24:16; Mat. 1:20; Luuk. 1:26)

Meesha Allabbariga ama qurbaanka lagu gawraco: Axdigii hore dadku marka ay neef allabbari u bixinayeen, waxay u dhisi jireen meel laga sameeyey dhagxan iyo qoryo la dul saarsaaray. Meeshaasayaanay neefka ku gawrici jireen. (Bil. 8:20; Bax 17:15; Sharci. 27:6; Mat. 5:23; Luuk. 11:15; Yac. 2:21)

Merkuriyos: Waa magaca sanam ay dadka Rooma iyo dadka Gariigta ah caabudi jireen. (Fal. 14:12)

Mina: Waa cabbir; miisaankiisu yahay 571g.

N

Naasaraani: Reer Naasared. Sayid Ciise ayaa loogu yeeray magacan oo macnihiisu yahay "kii reer Naasared." Waayo wuxuu ku soo koray Naasared, oo ku taal Galili. (Mat. 2:23; Mar. 14:67; Fal. 24:5)

Niisaan: Waa bisha kowaad ee taariikhda Yuhuudda.

Nimco: Waa wax uu Ilaah kuugu deeqay adigoo aan mutaysan ama aan istaahilin. Ciise Masiix dhimashadiisii uu banii-aadanka iskutallaabta ugu dhintay, waxay ahayd nimcadii ugu weynayd ee uu banii-aadanku helay. (Sab. 45:2; Fal. 15:11; Yoox. 1:16)

O

Onika: Waa dhagax qiimo yar oo leh midab casaan ah.

Q

Qab: Waa saddex meelood meel oo hiin ah (2.5 liitar).

Qirasho: Waa qirasho aad Ilaah u qiranayso dembiyadaada, isla markaana waa inay qirashadaas ku xigtaa dembidhaaf aad Ilaah

weyddiisatid, adigoo ka toobad keenaya dembiyadii aad qiratay.
(Ces. 10:11; Nex. 9:3; 1 Yoox. 1:9; Mat 3:6)

Qorniinka: Waa magac kale oo loogu yeedho kitaabka quduuska ah ama Baybalka. (Mar. 12:10; Luuk. 4:21; Fal. 1:16; 1 Tim. 4:13; 2 Tim. 3:16)

R

Rasuul: Siday ugu qoran tahay Axdigaa Cusub, waa qof uu Ilaah u doorto inuu farrinta Injiilka gaarsiyo dadka; waa kuwa goobjoog ahaa nolosha iyo sarakicidda Ciise Masiix; sidii rasuul Bawlos iyo labiyo tobankii xer ee Ciise Masiix ah. (Fal. 1:21-22; 1 Kor. 9:1; 2 Kor. 12:11-12; Gal. 1:1, 11--2:10)

Remfan: Waa magac sanam oo dadkii bariga dhexe ku noolaa ay caabudi jireen.

S

Sadaqo: Ama bixin la bixiyo waxa aad haysato adigoo siinaya qof u baahan. Sadaqada waxaad siin kartaa qof u baahan ama kiniisaddaba. (Sharci. 15:11; Sab. 112:9; Luuk. 21:1-4; Fal. 20:35)

Sadukiinta: Waxay ahaayeen dartiyo wadaadadii iyo culimmadii reer binu-Israa'iil. Waxayna u jaatiyeersadeen xagga siyaasadda, mana ay rumaysnayn nolol dhimashada kaddib. (Mat. 16:1; 22:34; Luuk. 20:27; Fal. 23:6)

Safayr: Waa dhagax qiimo badan oo leh midab buluug ah.

Safsaafl: Waa geed ka baxa jiinka webiga. (Laaw 23:40, Sab. 137:2, Ish. 15:7; 44:4)

Sarakicid ama Ka Sarakicidda Dhimashada: Ciise Masiix ayaa ka sarakacay dhimashada oo ka guulaystay Shayddaanka, taas oo caddaysay inuu xagga Ilaah ka yimid oo yahay badbaadiyaha dunida. (Mat. 27:53; Yoox. 11:25; Fal. 1:22; Room. 1:4)

Sardonug: Waa dhagax qaali ah oo midab badan leh.

Seraafiiim: Waa magac ka mid ah magacyada malaa'igta.

Sif ama Iiyar: Waa bisha labaad ee taariikhda Yuhuudda.

Siwaan: Waa bisha saddexaad ee taariikhda Yuhuudda.

Syoon: Waa buurtii laga dhisay magaaladii ugu hore ee Yeruuusaalem iyo waa magac nebiyadii u magacaabi jireen Yeruuusaalem marmar.

Subko: Dadka Ilaah doortay waxaa loogu subki jiray saliid. (Bax. 28:41; 40:13; 2 Boq. 9:3)

Sunagog: Guriga ay Yuhuuddu Ilaah ku caabudaan, ilaa iyo hadda meelaha ay Yuhuuddu Ilaah ku caabudaan waxaa loogu yeeraa magacan. (Mat. 12:9; Mar. 6:2; Fal. 18:4)

Sh

Shacaab: Waa dhagax badeed.

Shaciir: Waa cayn ka mid ah qamadiga.

Shebaad: Waa bisha kow iyo tobnaad ee taariikhda Yuhuudda.

She'ool: (Af-Cibraani) Waa meesha kuwii dhintay ku sugayaan xukunka Ilaah (eeg Haadees).

Sheqel: Waa cabbir; miisaankiisu yahay 11g.

T

Talanti: Waa cabbir; miisaankiisu yahay 34 kg.

Tawreed: Waa shanta kitaab ee ugu horreeya ee Kitaabka Quduuska ah, waxaana qoray nebi Muuse. Waxayna kala yihiin: Bilowgii, Baxniintii, Laawiyiintii, Tirintii iyo Sharcigii Kunqoshadii.

Tebet: Waa bisha tobnaad ee taariikhda Yuhuudda.

Teendhada Rabbiga (ama Taambuugga Rabbiga): Waa meel Ilaah uu reer banji-Israa'iil ku amray inay isaga u dhisaan waqtigii nebi Muuse markii ay Masar ka soo baxeen. Halkaa waxaa ku jirtay Rabbiga ammaantiisa, halkaas ayuuna ka maamuli jiray dadka isagoo u soo maraya wadaadada. (Bax. 25:9; 40:35; Fal. 7:44; Gib. B:2; 9:21)

Tobanka Amar: Waa tobankii sharci ee Ilaah Muuse ku siiyey buur Siinay, waxaana weli inagu waajib ah inaynu ilaalinno, inkastoo aynaan ku badbaadin iyaga daraaddood. (Bax. 20:1-17, Sharci 5:1-21)

Tobasiyos: Waa dhagax qiime yar oo leh midab jaalle ah.

Toobadkeenid: Ilaah wuxuu qof kasta ku tilmaamay dembiile, qof kastana waxaa looga baahan yahay toobadkeen. Toobadkeenidda iyo rumaysad ayaa labo shay looga baahan yahay qof Masiixi ah inuu badbaado. (Ayu. 42:6; Yer. 15:19; Mat. 3:2; Luuk. 24:47; Fal. 3:19,20)

U

Unriim Iyo Tummiim: Waa laba shay oo quduus ah oo ay isticmaalaan wadaaddada si ay u gartaan doonista Ilaah.

W

Wankii Ilaah: Ciise Masiix ayaa ahaa wankii Ilaah ee waaqdhaac ama qurbaan ahaan loo bixiyey dembiyada adduunka oo dhan. (Yoox. 1:29)

Waxyiga: Nebiyadu way u waxyoona jireen, oo waxay dadka u sheegi jireen waxa dhici doona ee uu Ilaah samayn doono. Nebyyo badan ayaa ka sii waxyooday oo sii sheegay dhalashadii Ciise Masiix intaanu dhalan ka hor. (Yex. 14:9 Ish. 7:14, 9:6; Daan. 9:24; Miik. 5:2; Yoox. 11:51; 2 Tim 3:16)

X

Xaq-Ka-Dhigid: Ciise Masiix wuxuu ku dhintay iskutallaabta si uu u qaado ciqaabta dembiga. Marka qof la yimaado rumaysad waxaa laga dhigaa sida mid aan dembi lahayn oo xaq ah. (Room. 3:26; Muuj. 16:5)

Xer: Kuwa Ciise Masiix raaca oo rumeeya ayaa waxaa loogu yeedhaa xerta Ciise Masiix. Masiixiyinta oo dhamminha waa xertiisa. (Mat. 5:1; B:21; Yoox. B:31)

Xomeer: Waa cayn ka mid ah qalabka wax lagu shubo oo 450 liitar ah.

Xukun: Ilaal wuxuu xukumi doonaa dadka oo dhan, wax kasta oo ay sameeyeen, wanaag iyo xumaanba. (Ayu. 19:29; 36:17; Wac. 3:17; Mat. 5:21; Cib. 9:27)

Y

Yakintos: Waa dhagax qiime yar oo leh midab buluug iyo cagaar ah.

Yasbid: Waa dhagax midabyo badan leh.

Yubilii: Waa sannaddii kontonaad ee nasashada. Addoommadii reer

Banii Israa'iil waa la xorayn jiray oo dhulkana sannaddaasi waxay u ahaan jirtay nasasho, oo dhulkana waxaa lagu celin jiray kuwii hore ee lahaan jiray. (Laaw. 25, 27; Tir 36:4)

Yubiter: Waa magac sanam ay dadka Gariigta ah iyo dadka Rooma caabudi jireen.

